De miraculis Beate virginis

¶ Uſura Pro vſurarijs defunctis nō eſt orandum V·xlij· Quidam recepit capam ab vſura quomodo punitus eſt V·xliij· Quidam conſtruxit eccleſiam de vſuris V·xliiij· Uſurarius quidam in agone dixit denarios comedo V Uſurarius quidam miſerabiliť /xlv· eſt defunctus V·xlvi·
Uſuraria quedam burſam cum pecunia fecit ſecuȝ ſepeliri V·xlvij·

¶ De X Xp̄ianitas
Quidam poſuit iudeo chriſtum pro fide/ ¶ Imago /iuſſore X·j·
Mulier nobilis quedam nominauit imaginem beate Marie virginis rumbulam
Judeus quidam proiecit imaginem/ Y·j beate Marie virginis in cloacam Y·ij·
Puerulus quidam porrexit chriſto panē
Quidam fregit imagini chriſti /Y·iij· brachium Y·iiij·
¶ Hypocrita Quidam in extremis datus eſt draconi Y·v·

¶ Tabula p̄mptuarij exēploꝝ diſcipuli ſc̄dm ordinem alphabeti explicit.

Prolog⁹ i p̄mptuariū diſcipuli d miracul' bt̄e marie virgīs icipit

AD laudem dei oīpotent̄ cū ſepe recitātur miracula q̄ p ſctōſ agit dīna potētia·multomagis ſancte dei genitric̄ Marie debēt referri p̄conia·q̄ oī melle ſūt dulciora: Ergo ad roborandas in eius amorē fideliū mētes·intendo ex diuſis libr̄ colligē opuſculuȝ qd̄ noīari debeat p̄mptuariū diſcipuli de miraculis beate Marie ꝟginis·quō bt̄ā virgo vir̄·mulierib⁹·puer̄ in vita·in morte et poſt mortē·in oīb⁹ neceſſitatib⁹ ⁊ anguſtijs ſbueniat. Vn̄ Bern̄· Sileat mīaȝ tuam beata ꝟgo q̄ te inuocatā deuote ī neceſſitatib⁹ ſuis ſibi meminerit defuiſſe. Unde Anſelm⁹. Ab īitio reuocatiōis hūane omnibus ſb tuū preſidiū ꝯfugiētib⁹· hucuſq̄ȝ ſuccurriſti·⁊ idcirco p̄ oī creatura oī laude digniſſima dici ⁊ eē meruiſti.

¶ Impatrici ſubuenit Maria i maris ēguſtijs Exemplum I

FVit quidaȝ rhoman⁹ impator q̄ habuit vxorē genē ⁊ morib⁹ nobiliſſimā·⁊ ſimul caſte vixerūt. Venit āt in mētē impator̄ vt pgeret viſitare ſepulcrū chriſti·⁊ etiā alia loca ſctōꝝ. Recepto itaq̄ȝ aſſenſu ab īpatrice ⁊ impatricē frī ſuo carnali cōmiſit. Et ſic pegre pficiſcēſ. Ipſe aūt dict⁹ frat' ſpē impatric̄ decept⁹ in amorē ei⁹ vehemēť exarſit·⁊ ei amorē ſuū apuit. Cūq̄ȝ ei pluries moleſtus eēt·⁊ illa pēit⁹ renueret. Tādē diē ſibi aſſignuit ī q̄ ſe ſibi velle ſatiſfacē p̄miſit·interim ꝟo turri pare p̄miſit·in q̄ duoſ adoleſcētes ⁊ duas puellas ad ſuiēdū frī impator̄ mittē curauit·vt nccīa q̄q̄ȝ ſibi cū funibus ſurſū traheret. Detmīato āt die q̄ impatrix ⁊ iuuenis turrī illā p̄uati ꝯſcēderēt vt ille qd̄ deſiderabat expleret gauiſus eſt. Sȝ illo p̄cūte ⁊ itrāte turrī·pudica dn̄a ī domū rediȷt·retento fratre imperatoris in turri. Sedit autem ſub imperatrice rhoma pacifica·donec imperator rediret ad propria. Poſt quīq̄ȝ annos audiēs impatrix

aduentū impatoris gauiſa ē valde. Juſ-
ſitq; nobiles ⁊ maiores cleri ſecū in occur-
ſum eiꝰ exire· ⁊ vicos ciuitatꝭ ornari decent'
frēmq; impatoris de turri emiſit vt fratri
obuius exiret. Qui cū in occurſū illiꝰ ex-
iret· impatricē ꝑueniens eā grauit' infama-
uit. Reqſitꝰ enī a fratre cur tam pallidꝰ eſ-
ſet. Reſpondit cū lachrymis: Mi frat' cha-
riſſime meretrix peſſima coniūx tua ſic cum
multꝭ fornicari cōſueuit· ꝙ meipſū in pctm̄
ſecū ꝓcipitare temptauit. Nullaſ enim ab
eius āplexu ex q̄ receſſiſti ꝓhibitꝰ ē· qꝺ fer-
re nō potui· ideo in q̄daʒ turri me incluſit.
Audiēſ impator huiuſmodi dolore cordiſ
ꝑcuſſus in terrā corruit· poſt ſpaciū vnius
horę ſurrexit· ⁊ cōfortatꝰ aſtātiū cōſolatio-
nib' equū aſcēdit. In craſtino aūt impera
trix cū comitatu multo ꝑuenit ad virū ſuū
quę cū illū ampelecti vellet percuſſa ab eo
grauit' in faciē confuſa cecidit· vocatis q̄;
duob' ſeruis impator ait: Quia nō eſt cū
meretrice certandū· ite ducite eā ad inſulā
ꝓfundā ad decollationē. Qui cū ad locū
vbi decollanda erat ꝑueniſſent· admiran-
tes pulcritudinē dixerūt adinuicē ꝓpus q̄;
interficiat' cognoſcamꝰ eā q2 nō eſt in mun
do pulcrior. Irruētib' illis in eā· illa ſuſpi
ciens in cęlū voce lachrymabili dei reſpe-
ctum ⁊ v̄ginis ſanctę Marię efflagitabat
auxiliū. Quidā aūt nobilis heros nō lon-
ge iter faciēs cū comitatu multoꝝ· q̄ limīa
apłoꝝ atq; loca ſctōꝝ viſitauerāt· audien
tes clamorē mulieris vidēteſq; tam vene-
rabilē ꝑſonā ſeruos impudicos diſtrahe-
re· eam de manib' eoꝝ liberauerūt. Et ip-
ſa dn̄m rogauit· vt eam in ancillam ſaluo
honore recipet. Cui petitioni eius libenter
annuēs illam ad ꝓpria ꝑduxit ſecū. Quā
vxor eius honorifice recipiens vnicum ei fi
lium ad educandū cōmiſit. Paruulo aūt
ſuſcepto illa maiorem adhibuit diligenti-
am· q̄; ſi ipſa cū genuiſſet. Erat quidā mi-
les frater dn̄i· qui ad amorem eiuſ ꝑtinge-
re cupiens· blandis ſermōib' ac multis ꝑ-
ſuaſionib' eam ſollicitauit. Illa v̄o ſe ca-
ſte eum diligere reſpondens amore dn̄i ſui
cuius frater erat· nubere v̄o oīno negauit
Quāobrem miſer in animo cepit tractare
quō eam interficeret. Itaq; in tempeſtate
noctꝭ venit ad locū vbi illa dormiebat cuʒ
infāte. Et guttur pueri filij frīs ſui cultro
ꝑ mediū ſecuit· ac gladiū in mān mulieris
relinquēs receſſit. Cuʒ ergo ſanguis occiſi
pueri ꝑ lectū decurreret· ⁊ latꝰ mulierꝭ infi-
ceret· excitata vehement' expauit ⁊ exclama
uit· pater ⁊ mat' cōcito de lecto ſurgēteſ· ve-
nerūt cū lumīe ad filiū· quē iugulatū vidē-
tes ⁊ in manu mulieris cultrū· q̄ntus dolor
eos inuaſit ⁊ oēm familiā vix explicari pōt
Venit deniq; ſceleratiſſimus homicida fi-
ctas lachrymas fundens dixit fratri: Ad-
duxiſti huc meretricem in multꝭ crimib' in
alia patria iudicatā interfici· ideo igni tra-
datur. At heros ille nobilis ⁊ vxor eiꝰ eam
interfici ꝓhibētes· mandauerūt nautꝭ ad
portū ꝓximi maris· vt eam in alienā terraʒ
ducerēt. Venit ḡ impatrix cū ſeruiſ ad na-
uem· ⁊ lachrymādo intrauit nauem. Cum
nautę diu in mari nauigaſſent cōſiderata
eius pulcritudine· allocuti ſūt eaʒ vt eis aſ-
ſentiret. Et ipſa ſupplicauit amore Jeſu
chriſti ⁊ beatę v̄ginis Marię· ne ei vim in-
ferrent. Qui in q̄dā rupe alta q̄ ante eos
eminebat ipſa ſupplicāte eā relinquebant
vbi cū totā noctē duxiſſet flendo inſomnē
⁊ ipſa triduano ieiunio afflicta paruʒ ob-
dormiuit. Apparuit ei glorioſa Maria re-
gina cęli dicēs ei: Collige herbā quę ē ſub
capite tuo· ⁊ quibuſcūq; leproſis dabis bi
bere in noīe domini ſanabūt'. Excitata ḡ
mulier de viſione lętificata· herbam colle-
git· ⁊ chirothecas de manib' ſuis extrahēs
impleuit. Hora autem tertia nautę a deo
miſſi iter facientes iuxta rupem illaʒ· voca-
ti ab ea applicuerunt. Qui videntes eam
venerabilem eſſe perſonam condolentes ei
receptam in naui duxerūt ad portū. Egreſ-
ſa autem de naui inuenit leproſum· cui de-
dit de herba bibere· ⁊ ſtatim ſanatus eſt.
Exijt fama eius de longe lateq;. Et venit
ad ciuitatem illam in qua erat impius il
le leproſus effectus· qui fratris filium in ſi
nu huius dominę occiderat. Adhuc mul-
tis precibus adducta ſed nec ab ipſa fami
lia domꝰ cognita· rogatur obnixe a fratre
illius leproſi· vt ei ſubueniat· ⁊ quicquid

mercedis velit recipiat. Illa ſe ſubuenire ꝓmittit. ſi de oībꝫ pctīs corā ea ⁊ frē ⁊ vxore frīs cōfeſſus fuerit. ⁊ ille q̄dē cōfitēſ multa dixit. ſ; celabat ſceluſ qđ in eā cōmiſit. Reſpondit ei mulier nil ei ꝓficere medicinā ſuam abſcōdito vno pctō. Tūc ait frat̄ ſuuſ aperi cor tuū. ⁊ ſi q̄d aduſum me male egiſti totū tibi indulgeo. Reſolutꝰ itaqꝫ in lachrymas q̄lit̄ egerat manifeſtauit. Audiēſ heros expauit vehemēter dicēs ſe plus de amiſſione nobiliſſime mulierꝫ q̄ꝫ de morte filij triſtē eē. at illa rn̄dit: Dn̄e mi ego ſum illa q̄ malū ꝓ malo nō reddā. ſ; bonū ꝓ malo retribuā. Reſtitutoqꝫ illo ſanitati. rogabant vt ibi maneret. ⁊ quē ſanauerat ī ſpōſum acciperet. q̄bꝫ nō acq̇eſcēs. receſſit ⁊ ſanando leproſos rhomaꝫ incognita venit. ibiqꝫ plurimos a lepra curauit. ſ; ⁊ frēꝫ imꝑatoris vlciſcēte deo inuaſerat lepra ꝗuiſſima vſqꝫ ad mortē. Ad quē curandū adducta ſ; a nullo cognita. Simili modo et hūc pctm̄ ſuū qđ in eā cōmiſerat ꝯfiteri coram papa ⁊ imꝑatore fecit. Quo audito imꝑator flens pugno faciē pectuſqꝫ ꝑcutiens miſerū ſe exclamauit. flebant qꝫ omēs qui aderant ⁊ audierant recordationē imꝑatricꝫ egregie. At illa fletus illoꝝ nō ſuſtinens ſanato ꝓus iuuene dixit. quia ego ſum iſta. Tunc q̄ꝫta leticia rhomā impleuerat nō eſt facile enarrare. voluitqꝫ eam imꝑator quaſi a deo reſuſcitataꝫ in vxorē ⁊ dn̄aꝫ recipe. ſ; illa intra ſe aliter agenſ dixit ad papam: Votum feci in tribulationibus ⁊ anguſtijs meis dn̄o noſtro Jeſu chriſto ⁊ beate Marie virgini ⁊ ſic enarrauit oīa que paſſa fuit. me nulli vlterius viro coniūgere. ſed in monachali veſte caſtitatem ſeruare. Requiratur ergo aīa mea de manu tua ſi timeas vel diligas hoīem plus q̄ꝫ deum veſte ſancta nō velauerꝫ me. Tunc ille mox eaꝫ benedixit ⁊ induit. Hec Vinc. in ſpecu. hiſto. ꝑma parte. li. viij. c. xc. ⁊ ſequenti.

¶ Mulieri impregnanti ſubuenit Maria Exemplum II

In loco qui dicit̄ tumba ē eccl'ia ſcti Michael' archāgeli honorifice ꝯſtructa. Qui locꝰ oceano cinctꝰ ipſiꝰ eſtu terribilis ē ꝓpt̄ acceſſuꝫ ⁊ receſſū marꝫ. aduenientibꝫ oībus ⁊ limina ſancti Michaelis archāgeli petere deſiderantibꝫ. bis in die ſinū ꝓtendit. Nō aūt vt cetera maria ꝗdatim. verum ꝑcipiti curſu ac terrifico ſonitu occurrēs. ſepe intercipit iter agētes. Quadā igit̄ feſtiuitate ipſius archangeli. turbis ad eiꝰ limina ꝓperantibus. ecce iam in medio arene poſitis. Erat aūt int̄ eos mulier q̄dā paupercula vicina partui oīno iam ꝗuida. Sonitꝰ terribilis maris ſubito intonuit. ⁊ cūctis ꝑpeti curſu amētiū more fugiētibꝫ. illa mulier ſola remanſit. vſu etiā pedū ꝓ nimio terrore atqꝫ labore deſtituta. Irruerāt enī in eaꝫ dolores ſubiti clamabat cū eiulatu mirabiliter auxiliū petens. ſ; vnuſq̇ſqꝫ ſeipſuꝫ tueri cupiens audire diſſimulabat. Igit̄ humano deficiēte auxilio. recurrit ad diuinū. deum lachrymabili voce inuocās. ⁊ eiꝰ genitricē Mariā. ſctm̄qꝫ archāgelum Michaelem. Populus qꝫ oīs ad hꝫ ſpectaculū ꝯſiſtēs manꝰ ad ſidera tendens dei ⁊ mr̄is eiꝰ auxiliū flebilit̄ inuocabat. Vniūſis aūt chriſti auxiliū implorātibꝫ. aduenit pia dei genitrix. ⁊ vt videbat̄ mulieri manica ſuper eam ꝓiecta. ita intactā a terriſono impetu maris reddidit. vt nec etiā mīma gutta totius abyſſi veſtimēta illiꝰ ꝯtingeret. Ipſa ꝟo quaſi in tutiſſimo habitaculo reſica. filiū peperit. ſine timore in illo ꝑmanens. donec iterū mare fluctus ſuos in ſe retrahens liberū iter eundi mulieri preberet. itaqꝫ cuꝫ puero ad litus venit. Et que ſola in mari relicta erat exienſ iam nō ſola miraculi ſpectaculū omī populo prebuit. Hec Vinc. in ſpe. hiſto. ꝑma ꝑte. li. viij. c. lxxxv.

¶ Uxor militis que ꝑdidit ſenſū et Maria ſubuenit ei Exē. III

Mulier quedam coniūx cuiuſdā militꝫ q̄dā nocte vidit ī ſomnis portari vexillū. qđ colore ſanguineo erat intinctū. hoc aūt vidit cuꝫ eēt pregnans pignere filij queꝫ poſtea habuit. Euigilans autē a ſomno ſenſum perdidit continuo ⁊ cepit aliena loqui viro ſuo valde mirante. Et poſt paululum videbatur ſibi fidem chriſtianam quam hactenus

habuerat int᷑ mā̄millas ſuas eſſe · ⁊ inde cō̄tinuo exire. Sic diabolus eaꝫ ludificabat cuiꝰ aīaꝫ venari cupiebat. Amici q̄ꝫ cō̄triſtati de tam magno infortunio qḋ videbant ei accidiſſe · eam aſſumētes duxerunt ꝑ loca ſctōꝝ · ſi forte obtinerēt ſibi ſanitat̄ gaudiū · ꝑnoctauerūt in ecclīa ſancte trinitatis · ſ; ſctā trinitas ſcꝫ vnꝰ deus in tribus ꝑſonis nec tunc voluit ſanitatē tribuere ei q̄ꝛ ſalutis eius donū ſeruabat regine beate videlicet genitrici Marie · poſt h̄ facta eſt aqua bn̄dicta a pluribꝫ p̄ſbyteris mult̄ exorciſmis adiurata · mult̄ bn̄dictiōibꝫ roborata · in aqua dū fuiſſet imerſa · ita ex infirmitate deterioꝛ facta ē · vt multomagī laboraret inſania magna capit̄ · pacto aūt anni circulo poſtq̄ꝫ infirmitatē inciderat · appropinq̄nte purificationis ſolēnitate ſancte Marie ꝑducta eſt ad q̄ndā ecclīam in honore ipſius conditā que in medio grandis ſilue olim vt fert᷑ a grec̄ cō̄ſtructa · diſſimilis valde ab eccleſijs · ſatis tn̄ cō̄grua ad habitandū heremit̄. Ibi ergo dū ꝑnoctaret in iam dicta ſolēnitate merit̄ eiuſdē virginis ita facta ē ſana ac ſi nūq̄ꝫ aliq̄d mali habuiſſet. Nam ⁊ ſenſus queꝫ amiſerat ei ex integro redijt · ⁊ ſanitatē capit̄ pleniſſime recupauit · vn̄ cū ipſa ipſe vir eiꝰ ⁊ ceteri amici laudē retulerūt deo ⁊ glioſe ꝟgini ipſius genitrici.

¶ Monachuꝫ ebrium liberauit Maria a p̄tāte demonū Ex. IIII

Maria virgo quendā monachū ſibi deuotū a diabolo liberauit ⁊ etiā a ꝯſuetudine inebriādi reuocauit. Vn̄ legit᷑ q̄ꝙ q̇dā monachus deuotꝰ beate ꝟgini cellariū abbatie intraſſet · forti vino adeo ſe īgurgitauit · q̄ꝙ factꝰ eſt q̄ſi ſine ſenſu. Ubi cū manſiſſet vſq̄ꝫ pꝰ paululū · a vino excitatꝰ temptabat ire ad eccleſiam ꝑ clauſtrū · Occurrit ei diabolus in ſpē tauri maximi volēs ipſū cornibꝫ trāſfodere. Tūc affuit ei quedā ꝟgo ſpecioſiſſima diffuſa ceſarie ſuper hūeros ſuos · tenens in dextera mapulā lineā · ⁊ increpanſ diabolū. Et iubens cū a familia dei diſcedere. Statim vtraq̄ꝫ viſio diſparuit. Cū aūt idem monachꝰ inceptū ꝑageret iter et eccleſie appropinq̄ret · affuit diabolus ī ſpē canis horribilis ⁊ ex impetu ī eū exiliēs · affuit ⁊ p̄dicta puella eū abire cō̄pellēs · ⁊ eū iterū liberū faciens. Et ſic viſio diſparuit. Et ecclīā intrāte affuit diabolus ī ſpē leonis īmaniſſimi · rugiēs ⁊ in eū impetū faciēſ q̄ſi eū deuoraturꝰ · ſ; apparuit ſtatim beata ꝟgo ꝟgā in mānu tenēs ꝯ diabolū · ⁊ cōminans ei alia acrioꝛa ſupplicia ſuſtinere · q̇ ſtatim vt fumus diſparuit · puella aūt p̄dictū monachū ꝑ manū accipiēs fecit euꝫ ſtatim mente ſanū ac ſobriū · ac ſi nihil bibiſſet · ⁊ ad lectum ſuū reclinans ⁊ ſignum crucis in fronte eius imprimens ⁊ monens ne deceтero talia facere p̄ſumeret · ſed in mane peccatum ſuū confiteret᷑ tali monacho familiari ſuo. Et quicquid imponeret adimpleret. Cum autem monachus quereret que nam eſſet. Reſpondit: Ego ſum Maria mater chriſti. Qḋ audiens ⁊ procidens ad pedes eius ipſaꝫ tenere cupiens illa celos aſcendit.

¶ Latro quidā ieiunauit vigilias Marie et non potuit moꝛi ſine ſacramentis Exemplum V

Quidā maximꝰ latro fuit ⁊ ſceleratiſſimꝰ · nō cogitās niſi de ſeruitio diaboli. Hoc tn̄ bonū habebat q̄ꝙ vigilias beate Marie deuote ieiunabat in pane ⁊ aqua · ⁊ cū ibat ad furtū ſalutabat eam ea deuotione qua poterat · rogans eam vt non ꝑmitteret eum moꝛi ī peccato moꝛtali. Cum autem capꝰ ſuſpenderetur · ꝑ triduum pependit · ⁊ non potuit moꝛi. Cū autem vocaret tranſeūtes vt ſibi adducerent ſacerdoteꝫ. Aduieniente eo cum iudice ⁊ populo · remouetur de patibulo dicens: q̄ꝙ beata virgo eum ſuſtentabat ⁊ ſic liber dimittitur. Et poſtmodū vitam ſuam laudabiliter finiuit.

¶ Maria viſitauit fratres laborantes Exemplum VI

Miles depoſito cīgulo militari · oꝛdinem ciſtercieñ · in claravalle ingreſſus ē. Quodam tpe meſſis cū ad laboꝛē cū fr̄ibꝫ exiſſet · iuſſuſ eſt ibi ſedere ⁊ quieſcere · quia annoſus erat · nec habuit cō̄ſuetudinē laborādi. Sedēs

pcutiebat coꝛ ſuū ⁊ egreferēs ꝙ nō laboꝛa-
ret ceteris laboꝛantib᷒. Jtaqꝫ loquebatur
apud ſe. o miſer homūcio q̄ȝti ſapiētes q̄ȝti
nobiles ſɱ carnē h̄ laboꝛāt. q̄ ſi vias ſecu-
li ingredi voluiſſent grādē nomē habitu-
ri eēnt. ⁊ tu h̄ ſedes tota die ocioſus. inue-
terate dierū maloꝝ cū añ te poꝛtēt pondus
diei ⁊ eſtus delicati iuuēculi ⁊ nobiles viri
Hec loquēs apud ſe vidit in viſu de col-
le ſupioꝛi deſcēdere candidatā turbā cui p̄
erat q̄dā mulier pulcerrima. ⁊ añ eam alie
due q̄ in manib᷒ ſuis mãutergia poꝛtabāt
hec dn̄a veniēs cū cuneo ſuo ſalutauit fra
tres ī oſculo ſctō. ⁊ ſuſcepit ī amplex᷒ cha-
ritat̄ ſue. duab᷒ q̄ȝ comitib᷒ lintheola pre-
tendentib᷒. extergebat puluerē ⁊ ſudoꝛem
de monachoꝝ frontib᷒. Miles h̄ vidēs et
ꝙ mat̄ dei Maria eēt ignoꝛās. dentib᷒ ſu-
is in frēs fremebat dicebatqꝫ apud ſe: O
q̄les frēs q̄lis religio. vbi ſic femine recipi
untur. ⁊ nō ſolū ad cōſpectū ⁊ colloquiū.
ſꝫ etiā ad amplexū ⁊ oſculū. Cui talit̄ cogi-
tanti. vna d̄ cādidata illa multitudine ap
propians dixit: Quid imprudent̄ cogitaſ
o hō. dn̄a h̄ quā cernis ē Maria mat̄ Je-
ſu. q̄ venit videre meſſoꝛes ſuos eos cōſolā
do ⁊ adiuuādo tanq̄ȝ filios chariſſimos.
Jn reuelationis huius conſolatione mi-
les confoꝛtatus ⁊ edificatus eſt in dei geni
trice Maria ⁊ in frib᷒ ſuis. ⁊ cibi ſpiritual̄
foꝛtitudine laboꝛauit ⁊ vitam ī bono fini-
nit. Hec Vind. in ſpe. hiſto. li. viij. c. cvij.

¶ Eccleſiā fabꝛicare placet Ma rie. Exemplum VII

Eccleſia quedā edificata ē
in honoꝛe beate Marie v̄ginis. ⁊
cū edificaret̄. adducte ſūt colūne
mire magnitudinis. Que cū leuari nō poſ
ſent. ac dieb᷒ ſingul̄ caſſo laboꝛe plures ho-
mines fatigarent̄. apparuit artifici virgo
Maria p̄ viſū dicēs: Noli moleſt᷒ eē. cō-
iunge tibi tres pueros de ſcholis. q̄rū adiu
toꝛio qđ vis imple. Qđ ⁊ factū eſt. Et po-
pulus venit videre h̄ mirādū miraculū. vt
qđ multitudo viroꝝ foꝛtiū leuare neque-
rat. tres pueri nōdū p̄fecte etat̄ ſūma velo
citate ſubleuarent.

¶ Maria virgo ſuſtentauit mū-dum. Exemplum VIII

Beatus Dn̄icus cū pꝛo oꝛ-
dinis cōfirmatiōe apud deum et
apud dn̄m papā inſtaret. Qua-
dam nocte oꝛās rhome in eccl̄ia. vidit ī vi-
ſione dn̄m Jeſū chꝛiſtuꝫ ſtantē in aere. et
tres lanceaſ cōtra mūdū vibrantē. Cui ad
genua p̄cidens v̄go Maria. rogabat ꝙ
mīcoꝛs his q̄s redimerat fieret. ⁊ iuſticiam
mīa temparet. Ad quā filius aiebat. Nō-
ne vides q̄ȝte iniurie m̄ fiūt. Et quō mali
chꝛiſtiani cū p̄ctīs ſuis rurſū me crucifigūt
iuſticia mea tanta mala nō patit̄ impuni
ta. tunc dixit mat̄ ei. Sicut tu ſciſ q2 omīa
noſti. hec ē via p̄ quā eoſ ad te reduces. ha
beo vnū ſeruū fidelē quē mittes in mūduꝫ
vt annūciat ⁊ cōuertent̄. ⁊ te querēt oīum
ſaluatoꝛē. Aliū etiā ei ſeruū dabo in adiu-
toꝛē q̄ ſimilit̄ opet̄. Tūc filius inq̄t: Mat̄
ecce placat᷒ ſuſcepi faciē tuā. verūtñ oñde
mihi q̄s vis ad tantū officium deſtinare:
Tūc dn̄a mat̄ beatū Dn̄icū offerebat do-
mino nr̄o Jeſu chꝛiſto. Cui dn̄s. tūc bñ et
ſtudioſe faciet q̄ dixiſti. Attulit ⁊ beatum
Franciſcū. ⁊ hūc ſimilit̄ ſaluatoꝛ cōmēda-
uit. Beat᷒ igit̄ Dn̄icus ī viſiōe iſta ſociū
diligent̄ ↄſiderās quē añ nō nouerat. Jn
craſtinū cū eū in eccl̄ia repiſſet. ex his q̄ no
cte viderat recognouit. ⁊ in oſcula ſctā ru-
ens ⁊ ſinceros amplex᷒ dixit: Tu es ſoci᷒
meus. tu curres parit̄ mecū ſtem᷒ ſimul. et
adu̇ſarius nullus p̄ualebit. viſionē etiam
p̄dictā ei narrauit. Et extūc facti ſunt coꝛ
vnū ⁊ anima vna in deo. qđ ⁊ in ſuis poſte
ris mādauerūt obſeruari in p̄petuū.

¶ Maria placat irā filij ſui. Ex. IX

Sacerdos quidā Guilhel
mus noīe huic dinit᷒ multa ſecre
ta reuelata ſunt. Cū enī in oꝛone
ſtaret. factus eſt in exceſſu mentis raptus
ante tribunal chꝛiſti. Ad cuius dexterā an-
gelum cum tuba ſtare conſpexit. quē chꝛi-
ſtus clara voce cūct̄ patrie celeſtis exercit᷒
audientib᷒ ſic allocutus eſt. Buccina. qđ
cum factum fuiſſet. tam valida erat vox tu
be. vt totus mundus quaſi foliū de arboꝛe
tremere videret̄. Qui cum ſecūdo diceret

buccina adhuc ſemel· mat̄ mīę ꝟgo Ma-
ria ſciẽs mũdũ ſi denuo buccinaret conſũ-
mari· ceteriſ ſanctiſ tacẽtibꝫ ſurgẽs ad pedes
filij ſui ꝓcidit· ⁊ vt ſnīaꝫ differret mũdoq̄ꝫ
parceret· cum inſtantia multa ſupplicauit.
Cui chriſtꝰ rñdit: Pat̄ mũdus totꝰ in ma-
ligno poſitꝰ eſt· ⁊ ſic me ſuis pctīs irritat vt
vel ſnīaꝫ ſuſpẽdere vel hoī ꝑcere nõ debeã
Non ſolũ laici ſ ⁊ clerici ⁊ monachi vias
ſuas ꝓrſus corrũpũt· ⁊ me de die in diẽ of-
fendũt. Tũc illa· parce dilecte fili· ⁊ ſi non
ꝓpt̄ illos malos· ſaltẽ ꝓpt̄ amicos meos· et
ſic chriſtus placatus eſt.

¶ Multitudo populi aliq̄ñ pu-
nitur propt̄ delictũ vnꝰ. Exẽ. X

Friſo quidã nomīe et arte
pugil extitit q̄ quotiẽs de tabna
ebrius ad domũ rediit· totiẽs vx-
orem verbꝪ ⁊ plagis tribulauit. Tpe q̄dam
timore mariti īfirmitatẽ ſimulãs· ne poſſet
notari· corpꝰ domini ſibi dari poſtulauit.
Venienti ſacerdoti pugil cũ cyphꝰ ceruiſ-
ſię ebrius occurrit ⁊ eũ bibere monuit. Et
cũ ille rñderet: corpꝰ dñi porto ideo nõ bi-
bam. Iratus friſo cũ cypho pixidẽ ꝑcuſſit
⁊ oẽs hoſtię tanq̄ꝫ ſtellę radiãtes viſę ſũt.
Quas ſacerdos gemẽs in pixidẽ collegit·
⁊ triſtis abijt. Friſo ꝟo a decano ꝓuĩcię ci-
tatus ⁊ excoīcatꝰ eſt· ſ non curauit. Et ſic
poſtmodũ in breui tpe miſer obijt. Et eo-
dem ãno Ieſus chriſtꝰ eãdẽ ꝓuĩciã terribili-
ter plagauit. Nã mare ī ꝑtibꝰ eiuſdẽ ꝓuĩ-
cię friſię terminos ſuos egrediẽs· multarũ
ꝓuinciarũ terram occupauit· villas dele-
uit· tantã hoīum extinguẽs multitudinem
vt ſumma centũ milia hoīuꝫ tranſcederet
Et cuꝫ cauſa plagę ꝓplm lateret· matronę
cuidam multuꝫ deuote apparuit beata dei
genitrix· dicẽs: ꝓpter iniuriã filij mei in ſa-
cramento corpis eiꝰ factã ſubmerſa ẽ friſia
Et mox adiecit mat̄ mīę: Leua oculos tu-
os cõtra mare· qḋ cũ feciſſet· cõtemplata ẽ
pixidem a pugile ꝑcuſſam in ſũmitate flu-
ctuũ natantẽ. Quę cũ intm̃ appropinq̄ſſet
vt poſſet agnoſci ait: Ecce corpus filij mei
In loco enī vbi diſꝑſum ẽ· ędificari de-
bet eccleſia· ⁊ debet exhiberi tanta reueren-
tia q̄ꝫta ſepulcro dñico. Quidaꝫ ꝟo ꝑdi-
ues ex ꝑdicti pugilis domo eccliaꝫ in hono-
rẽ beatę ꝟginis Marię ędificauit. Ex his
patet q̄ quãq̄ꝫ ꝓpt̄ pctm̃ vnꝰ punitur tota
coītas. Vñ de hͦ dr̄ ī decre· Nũq̄ꝫ multi-
tudo ꝓpt̄ vnꝰ delictum punitur· diſ· xlv·
Sed illud.

¶ Imago beatę virginis ſuda-
uit. Exemplum XI

In quadã eccleſia cum ſa-
cerdos celebraret ⁊ ꝓpl's aſtaret·
imago dei genitricis vehement̄ ſu-
dare cepit· vt aſtantes notarẽt ⁊ mirarent̄
atq̄ꝫ ipſe ſudoꝝ guttulę peplis matronaꝝ
extergerẽt. Nutu dei obſeſſus eadẽ hora af-
fuit· requiſitꝰ de cã. Rñdit· q̄d ſtatiſ admirã-
tes· filꝰ Marię manũ extẽderat ad ferien-
dũ· quã ſi nõ ipſa retinuiſſet mundus iam
mīme ſbſiſteret· ecce hͦ cã ſudoris ẽ· ⁊ territi
ſũt oẽs audiẽtes ꝟba tã ſtupẽda. Hęc Ce-
ſarius.

¶ Salubre eſt honorare q̄nq̄ꝫ
dolores Marię virgis Ex· XII

Quidã ſcĩus pr̄ in ſpũ au-
diuit Ieſũ chriſtũ quęrentẽ a ma-
tre mīę· q̄ fuiſſent dolores ſui ma-
iores in mũdo. Et illa· q̄nq̄ꝫ fuerũt maio-
res ceteris. Primus cũ Symeon te occi-
dendũ ꝓphauit. Secũdus fuit cum te
perdidi per triduũ. Tertius cũ te captũ
⁊ ligatũ audiui. Quartus cũ te crucifi-
xum vidi. Quintꝰ cũ te vidi poni in ſe-
pulcrũ. Cui chriſtꝰ ait: Qui me ad p̄mum
tuũ dolorẽ cũ vno Pat̄ nr̄ ⁊ cũ vno Aue
Maria ſalutauerit· dabo ei cognitionẽ et
ꝯtritionẽ pctõꝝ. Si ad ſecũdũ idẽ fecerit
dabo ei remiſſionẽ oīuꝫ pctõꝝ ſuoruꝫ. Si
ad tertiũ idẽ fecerit ꝟtutes q̄s ꝑ pctm̃ per-
didit dabo. Si ad q̄rtũ· dabo ei donũ gr̄ę
⁊ cibabo eũ añ mortem corpe meo. Si ad
q̄ntũ· apparebo ei in morteꝫ recipiã eũ in vi-
tam eternam.

¶ Septem gaudia beatę Ma-
rię virginis Exemplũ XIII

Eptẽ gaudia beatę virgĩs
q̄ ipſa cuidã religioſo reuelauit.
Primũ q̄ ſolꝰ glię meę pleni-
tudo oẽꝫ gliam angeloꝝ ⁊ ſctõꝝ añcedit.
Secundum eſt q̄ ſuper omnes choros
angelorum proxima ſum ſanctę trinitati.
Tertiũ gaudiũ eſt q̄ omẽſ ciues cęleſtis

curie me tanꝗ̃ ſũmi regi mr̃e⁊ venerãtes ho
norant. Quartum eſt ꝙ ſicut dies a ſole fit
amena· ſic tota curia celeſtis a mea p̃ñtia
venuſta iocũdat̃. Quintum eſt ꝙ ſumme
trinitatis ⁊ mea ẽ vna volũtas· ⁊ qdcunqꝫ
mihi placuerit· tota trinitas ineffabili fa/
uore conſentit. Sextum eſt ꝙ oibꝫ in hꝫ ſe/
culo mihi ſeruientibꝫ iux̃ mee volũtatꝫ ar/
bitriũ recõpenſat̃. Septimũ eſt ꝙ oĩno cer
ta ſum ⁊ ſecura ꝙ mee glie plenitudo nũꝗ̃
marceſcet ⁊ nũꝗ̃ decreſcet.

Maria liberauit filiũ cuiuſdã mulieris a captiuitate Ex· XIIII

Femina quedã ſimplicis
⁊ recte vite ſcã⁊ Mariã venera/
batur dei genitricẽ ꝓſternẽs ante
imaginẽ ſuã frequent̃ flores ⁊ herbas. Cõ
tigit eiuſdẽ femine vnicũ filiũ captiuari.
Mat̃ aũt incõſolabilit̃ flebat ⁊ btã⁊ Ma
riam ꝟginẽ deuote ꝓ liberatiõe ſui filij ora
bat· Vidẽs aũt ꝙ nihil ꝓficeret· eccliã⁊ in/
trauit· ⁊ imaginẽ beate ꝟginis ſic alloqui/
tur: O beata ꝟgo Maria· ꝓ liberatiõe fi/
lij mei te ſepe rogaui ⁊ non exaudiſti me.
Igit̃ ſicut filiꝰ meꝰ ablatꝰ ẽ mihi· ſic ⁊ ego
filiũ tuũ auferã· ⁊ obſidẽ in cuſtodiã⁊ ꝓ fi/
lio meo ponã. Et imaginẽ pueri accipiens
de gremio Marie domũ abijt· ⁊ linteolo
mũdo inuoluit· ⁊ in ciſta diligent̃ incluſit.
Et ecce ſequẽti nocte beata Maria iuueni
captiuo apparuit ⁊ eũ exire p̃cepit· eiqꝫ di/
xit· matri tue dices vt mihi filiũ meũ det.
Qui veniẽs ad mr̃e⁊ ⁊ q̃lit̃ liberatꝰ eẽt nar
rauit. Illa aũt plurimũ gaudẽs imaginẽ
Jeſu Marie reportauit· ⁊ grãs ei retulit.

Maria liberauit puellã paruulã a lupo Exemplum XV

Matrona quedã honeſta ⁊
deuota ſummo honore imagine⁊
beate ꝟginis venerabat̃· ſaluta/
tiones orõnes multaſqꝫ venias coram illa
faciẽs. Tpe ꝟo qdã cũ filiã puulã in vil/
lam ꝓximã tradidiſſet· ⁊ infantula iam lu/
deret in area· lupus ludentẽ rapiẽs cu⁊ ea
ad ſiluã cucurrit. Quẽ qdã cum clamore
magno inſecuti ſine ereptiõe puelle ſũt re/
uerſi. Ex quibꝫ vnꝰ in caſtrũ cucurrit ⁊ ma
tri in mẽſa ſedẽti raptũ filie nũcians ait:
Dñã lupꝰ comedit filiã vrã⁊. Cui illa tur
bata nimis. Rñdit· certe lupꝰ nõ comedit
filiã meã. Mox tñ a menſa ſurrexit· in mul
ta cordis amaritudine capellã intrãs· ima
ginẽ ſaluatoris de ſinu mr̃is euulſit. Strãſqꝫ
cõtra illã cũ multis lachrymis in hꝫ ꝟba ꝓru
pit. Dñã nũꝗ̃ rehabebis filiũ tuũ· niſi mihi
reſtituas filiã meã. Mira benignitas atqꝫ
hũilitas regine celi q̃ſi timeret filio ſuo ca/
rere ſi mulier nõ rehaberet filiã· lupo ꝓtinꝰ
imꝑauit ⁊ puella⁊ dimiſit. Inſecuti itaqꝫ
plures lupi veſtigia iuxta frutecta deam/
bulantẽ reꝑierũt vidẽtes veſtigia dentiu⁊
lupi in gutture eius cute ſuꝑficietenꝰ inci/
ſa in teſtimoniũ tanti miraculi ad hꝫ reſer/
uata. Tũc filiã ad mr̃em ducẽs mox vt il/
lam ſanã vidit effecta letiſſima ad imagi/
nem cucurrit· ⁊ puerũ in ſinũ eius reſtituẽs
ait: Quia reſtituiſti m̃ filiã meã ⁊ ego reſti
tuo tibi filiũ tuũ.

Maria p̃ſeruauit puerum ab igne illeſum Exemplũ XVI

Quedã mulier hãc orõne⁊
Aue Maria ſp cũ mag̃ deuotio
ne dicebat q̃ cũ deberet cibũ de/
ferre ſuo marito ad campũ· ⁊ nõ hr̃et ali/
quẽ cui puerũ ſuũ cõmitteret· cepit orõne⁊
ſuã dicere deuote· ſ· Aue Maria gratia ⁊c̃
Et ſic puerũ beate ꝟgini cõmiſit dicens:
Nõ habeo quẽꝗ̃ cui puerũ meũ cõmittã
niſi t̃. Et ſic puerũ reliq̃t ⁊ ad cãpũ iuit ad
maritũ. Cũ aũt interim ignis exorſus eſt ĩ
ꝓxima domo· auditis clamoribꝫ recurrerũt
de cãpo ad domũ inuenerũt totã exuſtã et
dolẽtes de puero plus q̃ꝫ de domo ⁊ de amiſ
ſione rerũ ipſa clamauit: O btã ꝟgo t̃ cõ/
mendaui puerũ· ⁊ puerũ queſierũt ⁊ illeſũ
oĩno inuenerũt.

Paruulus qdã chriſto puero panẽ dedit et poſt triduũ obijt. Exemplum XVII

Spira locꝰ ẽ ſupra rhenu⁊
famoſus vbi adorat̃ imago ſan/
cte dei gẽitricis q̃ ad ſctm̃ Bern̄·
tribꝫ vicibꝫ locuta ẽ. Vbi qdã puulꝰ mr̃e
in eadem eccleſia orante inſciſſura⁊ panis
manu tenens· acceſſit frangenſqꝫ micam
imagini chriſti porrexit· his verbis quibus

theutonici venerari ſolent ⁊ plorare cepit pu·pu. Tandē imago cūctipotētis paruuli infantē ſibi reamplecti ⁊ his v̄bis ꝓhibet affari· pu·pu·pe· noli flere· poſt triduū mecum papab. Audiuit mr̄ ⁊ tremuit. Superuenienti q̄ ſeniori canonico mr̄ miraculū retulit. Qui prudent̄ rem intelligēs· obſerua inq̄t infantē a die ꝓdicta· ⁊ poſt triduū nō habebis ipſū· ꝓtin⁹ infans febre correpť in triduo morit̄· ⁊ ſic ad chriſtum ꝑuenit. Hec Vinc· in ſpecu· hiſto· li· viij· c· xcix·

¶ Maria virgo ꝓſeruabat puerum iudei in fornace Ex. XVIII

Apud bituricas cum chriſtiani die paſce cōicarēt· int̄ pueros chriſtianos puer iude⁹ q̄da᷎ altare accedēs· corpus dn̄i cū eiſdē ꝑcepit Rediēs ad parētes ⁊ interrogat⁹ vn̄ veniſſet. Rn̄dit ſe cū ſocijs pueris ad eccliā iuiſſe ⁊ cū eis cōicaſſe. Tūc pr̄ ei⁹ vehement̄ irat⁹ puerū i fornacē ardētē piecit. Sꝫ ſtatim btā v̄go Maria puerū illeſū ab igne ſeruauit Mat̄ v̄o pueri multos chriſtianos ⁊ iudeos cū ſuis clamoribꝫ congregauit. Qui videntes puerū in fornace viuentē· extractum interrogauerūt eū quō nō ſenſiſſet dolorē. Qui rn̄dit· q̄ eſt ſup altare chriſtianorū ſibi apparuiſſe· ⁊ totū incendium ſuo pallio depoſuiſſe Tūc intelligētes imaginē beate Marie fuiſſe. Iudeū prēm pueri in fornacē miſerūt ⁊ ſtatim exuſto eo multi in fide feruentiores fuerūt·

¶ Maria virgo caſtiſſima ſuccurrebat iudee i partu Ex·XIX

Quedā mulier iudea i partu laborās ⁊ clamans· pene vſq̄ ad exitū aīe anguſtiabat̄· obſtetricū q̄ꝫ obſtupuerat ſollertia· ſolāq̄ mortem tanti doloris finē ꝑſtolabat̄. Interea dū inter anguſtias aīe ⁊ corpis anhelaret· ſubito lux celit⁹ emiſſa ſup eam emicuit· ⁊ vox parit̄ cū luce intonuit dicens: Inuoca nomē Marie ⁊ ſalua eris. Inuoca mr̄em Ieſu ⁊ liberaberis· luce foris ſubtracta· ſꝫ in v̄tute v̄bi ſalutaris intus radicata· mulier toto corde fidelis ⁊ cōfidēs i dn̄o· Marie nomen inuocauit mag̃ voce· ⁊ ſtatim felici partu filiū edidit carens oī dolore· audientes aūt femine iudeorū q̄ aderāt inuiſum ſibi nomē· turbabant̄ ⁊ ſtridebāt i eā ⁊ niſi de celo dei oculus reſpexiſſet fortaſſis in eodē loco earū trucidata manibꝫ aīam exhalaſſet· itaq̄ Maria ſuffragāte ſenientium etiā mulierū cruentas man⁹ euaſit· et poſt dies purificatiōis ſue aſſumptis filijs ſuis ad eccleſiā cōfugit· ac legalibꝫ inſtitutis ⁊ iuſtificatiōibꝫ carnis abrenūciās· iugū chriſti ſuaue recepit. Hec Vinc· in ſpecu· hiſto· li· viij· c· xcix·

¶ In epm̄ eſt elect⁹ quidā qd̄ ex iuſſu beate virginis fuit factum. Exemplum XX

In vrbe papia fuit quidā clericus noīe Hieronym⁹· q̄ beatam Mariā multū diligebat ⁊ ei modis oībꝫ placere ſatagebat. Defuncto itaq̄ epō eiuſdē ciuitatis collecti clerici ieiunauerūt vt de⁹ eis oſtēderet quē epm̄ eſſe vellet· Interim beata v̄go Maria cuidā apparuit dicēs: Vade ⁊ dic ꝓplo vt accipiant cācellariū meū· ⁊ ſtatuāt eū hui⁹ vrb epm̄· ⁊ ille req̄rēs q̄s nā eēt ille· Btā Maria rn̄dit ſibi. Ille inq̄t q̄ vocat̄ Hieronymus q̄ eſt i dei ſeruitio die noctuq̄ ſtrenuus· ⁊ ſic factū eſt· ꝙ q̄ beate Marie ſeruire ſtuduerat i hac vita· tm̄ honorē meruit· ⁊ i alia felicitatē intrauit.

¶ Maria reſeruauit famlos ſuos in honore debito Exē· XXI

Erat in quodā cenobio frater q̄dā Hieronym⁹ noīe· pictor quidē optim⁹ q̄ aſſuet⁹ ſemper v̄ginis Marie ſtaturā oī ſtudio v̄tute decorare ⁊ ornare ſtudebat ⁊ ſolebat· adūſariū q̄dē diaboli ꝑ cōtrariū faciebat turpiſſimā deformē oīq̄ imagini illuſiuā· poſt in ipſius imaginē irriſiue ſpuēs· odioſus ḡ his diabolus cepit Hieronymū ſtimulare vehementiſſime luxurie libidine cogitās vindicare ſe ex perpetrata iniuria. Demū apparuit ei diabol⁹ in ſpē dn̄e pulcerrime que pollicebat̄ ſecū gaudere ſi vellet ſibi conſentire· ⁊ rn̄dit Hieronym⁹ cūcta patrare ſi vellet conſenſum ei prebere· dixit ei domina. Tu es loci illius ſacriſta. At ille vtiq̄· Inq̄t iſta. Accipe ḡ theſauros quos

ſub tuo dominio habes. maxime aũt auri
⁊ argẽti frange ſimulq; oĩa ponas in ſacco
⁊ tũc ad me venies diu gauiſurus. Hiero/
nymus aũt pollicet̃ hꝯ agere. ⁊ cũ talia opa/
retur cepit diabolꝰ vociferare: Currite dñi
currite dñi. qꝛ Hieronymꝰ ꝓdat̃ ecclẽ the
ſauros. Cũ ꝟo monachi currerẽt. ⁊ Hie/
ronymũ reperiſſent calices ⁊ crates ⁊ cete/
ra in auro ⁊ argẽto fregiſſe. admirati ſunt
valde ⁊ introgãtes q̃d nã eſſet. volẽs rõne
ſe tueri timẽs ac tremẽs obmutuit. At illi
qꝛ ſero erat ligauerũt eũ ad colũnã. Dia/
bolus ꝟo ad ipſum veniẽs illudebat ei di
cens: Nõne es ille q̃ me tam difformẽ de/
pingebas ⁊ in faciẽ ſpuebaſ. qꝛ me illuſiſti
illuſi te. ecce miſer aſſaberiſ. Dic ergo Ma/
rie tue quã ita pulcrã faciebas vt te nunc
adiuuet. Recordatꝰ itaq; Hieronymus
miſeratiõiſ genitricꝭ dei toto corde cepit eã
inuocare vt in tantꝭ afflictiõibꝫ ſibi digna.
retur ſuccurrere. Ipſa quidẽ pietatꝭ mater
apparuit ei ⁊ ait: cõfortare in dño Hiero/
nyme. ⁊ deinceps cõſtans eſto. ⁊ caueas ti
bi ab aſtutia diaboli. qꝛ te nõ deſerã in hiſ
tribulatiõibꝫ. Et ſtatim apprehẽſo diabo/
lo ligauit eũ ad colũnaz. ſoluto Hierony/
mo. ſimul ꝟo a dño ãmonitꝰ hora cõpetẽ/
ti pulſat matutinũ ⁊ accenſis lampadibꝰ
⁊ apertis libris ſtetit in loco cõſueto. Ve/
nientibꝫ ſiquidẽ fratribꝫ atq; ĩ eccl̃ia Hie
ronymũ intuentibꝫ ſimilit̃ ad colũnã liga/
tum. mirati maxime q̃d nam hꝯ eſſet reperiẽ
tes ſacriſtã cõſuetũ officiũ ⁊ eccl̃ie theſau/
ros ſolito modo cõſiſtẽtes. Euntes ad co/
lumnã repererũt diabolũ. quẽ expoſuerũt
eo maxime ꝟberato. At ille ſtridens ⁊ cla/
mans aufugit. deniq; confeſſus Hierony
mus ſcelus ſuũ. cepit narrare mĩam ꝟginiſ
Marie q̃liter ſibi mĩcorditer ⁊ potenter in
tali neceſſitate ſubuenit.

Due ſorores que fuerunt falſe nifamate. Exemplum XXII

Paupercula quedam am/
bas ſuas filias in obſequiũ bea/
te Marie ꝟginis tradidit dili/
genter cui erat deuota. q̃bꝫ ob paupertatez
de corruptiõe timẽs beate Marie virgini
eas recõmẽdauit ante altare ſuũ dicẽs. O
dña has duas filias meas tibi offero mũ/
das ⁊ ꝟgines. ⁊ quicq̃d iuris in eis habeo
hoc tibi do. q̃s nutrire nõ valeo. Quaruz
etiã manꝰ manibꝫ beate Marie coniũxit ĩ
argumẽtũ deuotiõis huiꝰ. Quibꝫ mox do
mũ remeantibꝫ iuuenis ſplẽdidus ꝑ foribꝰ
centũ libraſ eiſdẽ dedit. Vñ ſubleuata eo
rũ miſeria ecõtra emuli earũ dixerunt eas
meretrices eſſe ⁊ mat̃ eis dixit: Ite ad ma/
trem vr̃am btã̃m ꝟginẽ Mariaz. vt huic
vr̃e infamie ſubueniat eã deuote exorãdo
q̃ facto illis ambabus in q̃dam ſolẽnitate
beate Marie ꝟginis in platea cõmorãti/
bus in ꝑñtia oĩuz. angelus chriſti de celo
deſcendẽs ſerta floꝝ eis dedit dicẽs: Hec
ſerta mater vr̃a beata ꝟgo in argumentuz
vr̃e ꝟginitatꝭ trãſmiſit. Vñ ſtupefactꝰ pri
ceps illiuſ terre ⁊ oĩs ppl̃s. qui q̃dẽ princeps
terre vna cũ ppl̃o duo monaſteria ſancti/
monialiũ cõſtruxit in honore beate Ma/
rie ꝟginis ⁊ magnifice dotauit. ⁊ eaſdem
duas ſorores illis duobꝫ monaſterijs ꝑfec
Et ſic infamatores earũ confuſi ſũt. ⁊ ipſe
honorifice ab infamia liberate ſũt. ꝓpt̃ qđ
oĩs populus beatam virginem honorabat
⁊ amplius diligebat.

Maria liberauit mulierez in/nocentez a morte Exem XXIII

Adulter quidã habuit vx/
orem ꝓbaz ⁊ deuotã beate ꝟgini
hꝯ miſer adulter odiuit eaz multũ
Propter inconſtantias mariti mulier ad
tantam deuenit inopiam. ꝙ oportebat nu
trire puerũ cuiuſdam militis. Adulter ob
inuidiam vxoris ſue venit occulte. ⁊ ampu
tauit puero guttur ⁊ receſſit. Mane dum
mulier euigilaſſet eum volens lactare. vi/
dit puerum occiſum. ⁊ in tm̃ clamorem ꝓ/
rupit ꝙ oẽs qui aderant in hoſpitio vigi/
larent. Iſtud modo latuit patrem ⁊ matrẽ
⁊ omnes qui aderant in ciuitate. Mulier
deprehenſa ducitur ad iudicium ⁊ cum eſ/
ſet adiudicata morti. ⁊ non habẽs ꝓ locu/
torez ſuſpiciens in celuz dixit: O Maria
tu ſcis inocentiã meã me tibi recõmendo.
His verbis finitꝭ. venit vna dña que pue/
rum ſpecioſum portabat que his verbis
omnes alloquitur, Suſtinete vos iudices

qꝛ iſte puer erit hodie iudex. Statī puer al
loquebatꝛ iudicē. Sic debet eē iudiciū de
homicidio. occiſuſ apportetꝛ. ⁊ tūc reſpōſio
mulierꝭ audietꝛ. De ſapiā huiꝰ pueri omēs
mirabantꝛ. ⁊ ſtatim puer occiſus apportatꝰ
fuit. tūc dixit puer in iudicio: Juſte iudica
te filij hoīuꝫ. Et dixit puero occiſo. Jn no
mine dñi ſurge. ⁊ noīa illū qui te occidit.
Statim puer ſurrexit ꝗ erat occiſus. ꝗ añ
nō fuit locutꝰ cepit loꝗ. ⁊ digito oſtēdens
occiſorē. Sic muliere dimiſſa adultꝛ dep̄
henſus ē. Jnterim dñā cū puero euanuit
⁊ adulter alligatus ad caudam equi miſe
rime interijt.

¶ Maria liberauit abbatiſſam ab infamia Exemplū XXIIII

Q Uedā abbatiſſa q̄ꝫtū po
terat moniales ſuas religioſe gu
bernās. ⁊ ad cuſtodiā diſcipline
coartās. eas in odiū ſui de bono ſtudio ꝓ
uocauit. ⁊ inſtinctu diaboli occulto dei iu
dicio cū dapifero ſuo luxurie crimē incur
rit. At illa grauidā ſe cognoſcēs. monialeſ
vt ꝑus ad regulā nihilominꝰ aſtringebat
Vñ cōtra eā amplius cōcitate. tandem ꝑ
inceſſum ⁊ cibū mulie bri ſagacitate ab eis
ꝓ certo grauida eſſe dep̄hendit. ⁊ ſtatim
cū grauiſſimis accuſatiōibꝫ occultationes
tanti crimīs ep̄o deferūt. Jmminēte ergo
aduētu ep̄i. abbatiſſa in ꝗdā ꝑuata capel
la vbi orare ſolebat effuſa in lachrymas.
beatā v̄ginē deuotiſſime dep̄cās. Tandē
in orōne paululū ſoporabat. Tūc btā vir
go Maria cū duobꝫ angelis eam alloqui
tur. ⁊ data peccati venia. delendā cito in
famiā illam pollicetꝛ. ſtatimꝗꝫ dixit duobꝰ
angelis. vt eaꝫ ab onere ꝓlis exhonorarēt
Et cuidā heremite in vicino manēti ꝑ ſe
ptem ānos puerū nutriēdū offerrēt. Quo
facto liberatā ab opprobrio monuit vt ca
ueret deinceps a pc̄tō. ſcias tñ inꝗt te ꝑus
ab ep̄o multꝭ opprobrijs fatigandā. ſ; ne ti
mueris qꝛ facilē horā ꝑtrāſibis. Poſt hec
ep̄s veniēs capitulū intrauit ⁊ abbatiſſaꝫ
venire p̄cepit. ⁊ accedēs cōtumelijs argu
ens de capitulo exire compellit. At illa nil
metuens imperterrita foris ſtetit. miſſi ad eā
duo clerici vt crimen explorarēt. Cū nullū
ſignū in ea g̃uidatiōis inuenirēt. ep̄us ad
pedes eius corruit. veniā petijt. ⁊ oēs de
tractores illius ex monaſterio citiꝰ abire p̄
cepit. Abbatiſſa v̄o ep̄o in cōfeſſiōe totū
factū narrauit. Et ille bñdicēs deū ad he
remitā duos clericos ꝓ cauſa pueri inꝗren
da trāſmiſit. Venerūt ḡ ⁊ didicerūt ab il
lo puerū illa nocte natū. ⁊ a duobꝫ iuueni
bus ad eū pauloante delatū. ⁊ ex ꝑte bea
te Marie fuiſſe ſibi cōmēdatū. Audiēs h̄
ep̄s mirabiliterꝛ letꝰ. puerū ſepteꝫ ānis nutri
endū in mānu heremite dimiſit. Et ipſe pu
er poſtea lr̄is ⁊ vita idoneus eidem ep̄o in
epiſcopatu ſucceſſit.

¶ Maria reſeruauit apoſtatricē in honore Exemplum XXV

I N monaſterio quodam
ſanctimonialiū añ multos ānos
v̄go ꝗdā degebat noīe Beatrix
Erat eni corꝑe ſpecioſa. mēte deuota ⁊ in
obſequio dei genitricꝭ feruētiſſima. Quo
tiens illa ſpāles orōnes cū fine veniā ſecre
tius offerre potuit. ꝓ maximiſ delitijs repu
tauit. facta v̄o cuſtrix hec egit tanto deuo
tius q̄ꝫto liberiꝰ. Quā chericꝰ ꝗdā vidēs ⁊
cōcupiſcēs ꝓcari cepit. illa v̄ba ſpernente
luxurie. iſtoꝗꝫ tanto importunius inſtante
ſerpens antiquus eam vehementer incēdit
vt pectus eius flāmam amoris ferre non
poſſet. Accedens v̄o ad altare beate virgi
nis que ibi patrona erat. Et ſic ait: Dñā
q̄ꝫto deuotius potui tibi ſeruiui. ecce cla
ues tibi reſigno. temptationes carnis diu
tius ſuſtinere nō valeo. poſitis ſuper alta
re clauibus clam ſecuta eſt clericum. Quā
cum miſer ille corrupiſſet poſt dies paucoſ
eam abiecit. Jlla cum hoc non haberet vn
de viueret. ⁊ ad clauſtrum redire erubeſce
ret. facta eſt meretrix. in quo vitio cum pu
blice annos plurimos tranſegiſſet. die qua
dam in habitu ſeculari ad portam venit
monaſterij. Que cum dixiſſet portarie. no
ſti Beatricem quondam huius monaſte
rij cuſtricem. reſpondit optime. Eſt eni do
mina proba ⁊ ſancta. ⁊ ſine querela ab in
fantia vſꝗꝫ in hūc diem in hoc monaſterio
cōuerſata. Jlla verba iſta notans ſed non
conſiderans dum abire vellet. mater miſe

in effigie mulieris ei apparẽs ait: Ego per q̄ndecim ānos abſentie tue officium tuū ſuppleui· reũtere aũt in domū tuā ⁊ pn̄itentiã age· qꝛ nullus hoīū nouit exceſſū tuum. In forma ſiq̄dẽ ⁊ in habitu illius dei genitrix vices egerat cuſtodie. Que mox ingreſſa q̄diu vixit· grās egit Marie virgini· ⁊ ꝑ confeſſionẽ circa ſe geſtā manifeſtauit confeſſori ſuo.

¶ Maria liberauit mulierẽ ab adulterio. Exemplum. XXVI

Matrona quedaꝫ cuiuſdā honeſti militꝫ vxor· inſtinctu diaboli aliū admiſit. Que poſt tempus aliqđ inſpiratiõe diuina ducta pn̄itentia d' crimīe doluit· ⁊ ab adulterio proꝛſus ceſſauit. Ille ꝟo mariti abſentiā obſuans· domū illi⁹ intrauit· ⁊ cū eam ſolam repperiſſet· verbis ſolitis ad crimen eam inuitauit· qđ cūꝫ illa renuerat· vir renuētem opprimere niſus eſt. Et cū videret illi non poſſe reſiſtere· ad toti⁹ caſtitatꝫ patronā cōfugit dicẽs: Rogo te dn̄a· vt ꝑ illud ſctm̄ Aue Maria· me liberes. Ad qđ verbū oīs virtus defecit in milite ⁊ emarcuit· ⁊ ſic femina incorrupta euaſit· nec ampli⁹ ꝟbūꝫ adulterij facere p̄ſumpſit ad eaꝫ mileſ· nec auſus fuit.

¶ Maria liberauit adoleſcentē a temptatione honeſte mulieris Exemplum XXVII

Miles quidam etate adoleſcẽs· cū quodaꝫ milite dn̄o ſuo a q̄ infeudatus erat habitabat. Et licet etate floreret· plus tñ florebat virginitate. Inuidia igit' diaboli op̄ante ab vxore dn̄i ſui grauiſſime cepit tẽptari. Qui cū ꝑ annū de eadem temptaret' ſubmota verecūdia dn̄e ſue q̄d pateret' apuit a q̄ repulſus ampli⁹ affligebat'. Caſta enī erat matrona ⁊ viro ſuo fidelis. Veniẽs igitur p̄fatus miles ad quendā heremitā· paſſionem ſuā illi cū lachrymis cōfeſſus ē. Cui vir ſanct⁹ fiducialit' rn̄dens: Ecce ſanū tibi dabo conſiliū· per annūꝫ iſtum ſingulis diebus beatam virginem Mariā centum vicib' angelico ſalutabis ꝟſiculo· ⁊ quicquid volueris per illam impetrabis. Sciebat ꝙ caſtitatꝫ amatrix iuuenē caſtū nō deſereret. Cūqꝫ iuuenis ī multa ſimplicitate beate ꝟgini iniūctū obſequiūꝫ impẽderet· die q̄dā ſedẽs in mẽſa dn̄i ſui· recordatus eſt ꝙ dies ea eſſet termin⁹ anni. Et ſtatim ſurgẽs equū ſuū aſcẽdẽs· vicinãqꝫ intrās eccleſiam· orōnes ſolitas expleuit. Qui cū exiret eccleſiam· vidit matronam pulcerrimam omnē decore hūanū tranſcendentē· equū ſuū ⁊ frenū tenentem. Miratus que nam eſſet. Reſpondit· placet tibi ne ſpecieſ mea· dicente milite: Nunq̄ꝫ pulcriorem te vidi. Illa ſubiunxit· ego ero vxor tua· accede ad me ⁊ dabo tibi oſculū· dixitqꝫ nūc initiate ſunt nuptie ⁊ ī tali corā filio meo perficientur. Ex quo verbo cognouit eam eſſe matrem dn̄i· cuius caſtitaſ gaudet humani integritati. Ab illa vtiqꝫ hora tam plene a temptatione liberatus eſt· vt etiaꝫ vxor dn̄i ſui miraretur. Hec cūꝫ heremite recitaſſet per ordinem· ille laudans dei pietatem dixit· ego volo intereſſe diei nuptiarum. Adueniẽte autem die conſtituta· p̄ſente heremita mileſ agoniçans ſpiritū exhalauit ⁊ celeſtem thalamū promiſſas nuptias celebraturus intrauit.

¶ Maria ſuccurrit homini in extremis. Exemplum XXVIII

Erat quidam pleban⁹ admodū locuples qui habebat famulū ſuū hominẽ ſurdum ⁊ mutum· que duo raro ſeparant'. Tandeꝫ idẽ mutus ad tantam ꝑuenit egritudineꝫ vt lecto decumbens mortem expectaret· tunc beata virgo venit ad eum in ipſo mortꝫ articulo· ⁊ ſalutauit eū dicẽs: Saluet te Jeſus chriſtus filius meus. Et in ſalutatiõe ilico cepit loq̄. Beata ꝟgo dixit· Fac tibi venire ſacerdotem ⁊ age pn̄itentiā ⁊ confitere pure peccata tua ⁊ ſume eucbariſtiā id eſt· corpus dn̄i nr̄i Jeſu chriſti filij mei· ⁊ alia eccleſiaſtica ſacramẽta· ⁊ poſtea ducam te in requiem tibi preparatam. Qui fecit ſibi vocari ſacerdotem· cui confeſſus eſt ⁊ cōmunicatus. Cōmunione facta tūc oēs q̄ aderãt admirãtes interrogabãt eū quid ei accidiſſet ꝙ loqueret' quia nūqꝫ ex ore eius verbū fuiſſet auditū. Reſpondit·

ꝙ btā ꝟgo viſibilit̃ eū viſitaſſet ⁊ iuſſiſſet
fieri ſicut ꝓlibatū ē· ⁊ dediſſet ei loquelam
Tūc īterogauerūt eū ſi vnq̄ȝ ei aliq̄d ſerui-
tij exhibuiſſet. Rn̄dit ſe ignoraſſe nec an-
tea ſciuiſſe vel audiuiſſe· ſ; cū dn̄m ſuū ſab
bato die ieiunare ſemꝑ vidiſſet· ⁊ ꝓp̄t̄m die
ſequēti nihil opari· intellexit ꝙ dn̄s ſuus
aliq̄d boni intenderet· ⁊ ſic etiā cū dn̄o ſuo
ea intentiōe ieiunaſſe. His auditis · dixit
pleban⁹· verū q̄dem ē ſemꝑ ſabbato in ho
nore beatę Marię ꝟginis q̄ ego ſolit⁹ fui
ieiunare· ⁊ ipſe ieiunauit mecum· Hoc oēs
audiētes cū admiratione mag̃ ⁊ voce iocū
da laudauerūt deū ⁊ glioſam ꝟginē Ma
riam mr̄em ei⁹· quę nō derelinq̄t ſperātes ī
ſe ⁊ ſeruiētes ſibi ꝑ infinita ſęcula ſęculoꝝ.

¶ Maria in extremis liberauit quendam abbatem a damnatione. Exemplum XXIX

Quidam monachus certi
monaſterij Henric⁹ noīe fuit· qui
cū abbatia eēt ſine abbate multi
modis vt eā hr̄et quęſiuit · qḋ tn̄ erat cō-
tra voluntatē monachoꝝ eiuſdē loci· ſ; q̄ȝuis
cōtra eos eēt· tn̄ ꝑ ꝟtutē regi q̄ tūc erat ibi
fuit poſit⁹ ī abbatē· rex tn̄ q̄ poſtq̄ȝ vidit ꝙ
abbati ſuo ⁊ monachis eiuſdē loci diſpli-
cebat· eū de loco eodē abſtulit ⁊ miſit ī ab-
batiam de halis quę longe ab eodeȝ loco
diſtabat. Et ibi aliq̄ȝdiu manſit· poſtea re-
dijt ad locum certheſij· ⁊ iterum manere ce-
pit. Non multo poſt ꝟo tempis· poſtq̄ȝ re-
uerſus eſt intrauit in eum quędam grauis
infirmitas qua ⁊ mortuus eſt. Quis autē
iſte Henricus in cunctis quę agebat val-
de eēt repr̄henſibilis· tamē ſanctā Mariaȝ
diligebat multū· eiq̄ȝ ſc̄dm ſuā poſſibilitateȝ
ſemꝑ ſeruiebat. Et de ea ſępi⁹ in ſeptima-
na bis vel ter miſſam celebrabat. Cū autē
ab eadem infirmitate valde eſſet afflictus
moriq̄ȝ timeret· mandauit abbati ſuo · vt
ad eum veniret· eumq̄ȝ anteq̄ȝ moreret̃ re-
conciliaret· ne ꝓpter pctā ſua puniret̃ vel
damnaret̃. Dū ergo ſic ab infirmitate gra
uaretur· adhuc q̄ȝ ī loco vbi iacebat ſever-
teret· neſciens quid potiſſimū agere potuiſ-
ſet qḋ eum adiuuare poſſet: Rogauit mo-
nachos qui ibi erant vt ꝓpter deū ei mīaȝ
facerēt ⁊ ꝓ eius anguſtijs q̄s patiebat̃ oī-
potenti dei mīaȝ exorarēt· q̄tin⁹ ei mīaȝ fa-
ceret· ei⁹ aīaȝ cū de corpe exiret a pęnis q̄ſ
timebat liberaret. Interim ꝟo duȝ ab ab-
bate ſuo ⁊ monachis ī monaſterio letanię
⁊ oīones fierēt· obmutuit ⁊ ſimilis mortuo
fuit. Monachi ꝟo q̄ ꝓ eo oīones faciebāt
vt h̄ audierūt· ſtatim ad eū cucurrerūt tri-
ſtes ⁊ dolentes ꝙ anteq̄ȝ moreret̃ inunctuſ
non fuiſſet· ⁊ cōmunionē corporiſ ⁊ ſangui
nis dn̄i n̄ pcepiſſet. Cū aūt an̄ eū ſtetiſſent
⁊ videntes eū mutū ⁊ ſicut mortuū iacētē
ignorātes q̄d ei deberēt facere · q̄ ſicut nec
viuo rectitudinē ſuā facere poterāt · ſic nec
mortuū ſepelire audebāt. Dū itaq̄ȝ in cir-
cūitu eius eēnt· ſpumāq̄ȝ de ore ei⁹ nō mo-
dicam exire cōſpicerent· magiſq̄ȝ mortuuȝ
q̄ȝ viuū eſſe crederent· ſubito reſpirauit· et
ſe plangere cepit ⁊ manū ad ſe retrahere et
ita dicere: Dn̄a ſancta Maria mater gra-
tias tibi reddo de hoc ꝙ me in hoc libera-
tum habes· ⁊ ꝙ ego damnationē ſicut ꝓ-
merueram non incurri· quę damnatio mi-
hi citius affuiſſet· niſi tua miſeratio tuūq̄ȝ
auxiliuȝ mihi ꝓpitiū adueniſſet. Dn̄a ſan-
cta Maria gratias tibi reddo īmenſas de
hoc· ꝙ filium tuū dulciſſimū dn̄m meū ho-
die pro me rogaſti· quatinus eius corpus
⁊ ſanguinē ſumerem ⁊ rectitudineȝ meam
quam chriſtian⁹ habere deberet non amit
terem. Poſt hoc rogauit priorem ⁊ cete-
ros fratres qui ibi erant· vt corpus dn̄i af
ferrent eumq̄ȝ coīcarent. Cum itaq̄ȝ corp⁹
dn̄i allatum fuiſſet· cepit cuȝ lachrymis di
cere ⁊ veracit̃ ex ore confiteri ꝙ hoc vera-
citer eſſet corpus dn̄i qḋ de virgine ſūpſit
⁊ pro peccatorib⁹ in cruce pepēdit · ⁊ dein-
de coīcatus eſt. Quo facto rogauit vt eū
citius ponerēt. His oīb⁹ pactis vſq̄ȝ ad fi
nem congruū perductus· benedixit omnes
monachos qui ibi erant ⁊ abſoluit· ⁊ mo-
nachi ſimiliter ei fecerūt. Deinde poſuerūt
eum ſuper cilitiū· ſtatimq̄ȝ ſpiritum reddi-
dit lętus ⁊ hilaris. Cuius animā ſicut illi
crediderūt qui ibi affuerunt· ⁊ hęc quę de
illo acciderant viderūt· ſancta Maria quā
dulciter inclamauerat ſuſcepit · ⁊ ad locū
bonū perduxit. Poſt hęc ſepelierunt eum

in capitulo benedicẽtes deũ· ⁊ laudauerũt
ſanctã Mariã mr̃em dñi· que ei talem mi-
ſericordiã fecerat· ſicut ipſi tũc viderũt.

¶ Heretici exciderũt ſacerdoti linguam et Maria ſibi reſtituit. Exemplum XXX

Cum catholici cõtra albiẽ-
ſes hereticos cruce ſignati duo
honeſti clerici ꝑ terrã illoꝝ tranſ-
itum facerẽt· cũ eccleſiã vidiſſent in via de-
ſolatã. Ait vnꝰ alteri ſabbatũ eſt intremꝰ
hãc eccleſiã vt dicamꝰ miſſam ĩ honore ſan
cte Marie ꝟginis· portabant enĩ ſecũ libꝝ
⁊ calicẽ indumẽtaqꝫ ſacerdotalia. Pꝫ an-
teqꝫ miſſa eẽt cõpleta· hereticis ꝓditi ſunt
q̇ armata mãu intrãtes ⁊ ſacerdotẽ de ec-
cleſia trahẽtes linguã eiꝰ radicitꝰ abſcide-
rũt. Quẽ ſocius cũ multo labore mutila-
tum deducẽs monachis eum cõmẽdauit.
Hi ꝟo ſic viri catholici ⁊ religioſi ſacer-
dotẽ mutilatũ ꝓpt̃ fidẽ chriſti ⁊ genitricꝫ eiꝰ
honorẽ multũ deuote ſuſcipiẽtes · omnẽ ei
hũanitatẽ exhibuerunt. In nocte ꝟo epi-
phanie cũ ſolẽnes decantarẽt vigilie· ba-
culo parietẽ pulſans miſtros aduocauit.
Qui cũ quererẽt q̇d vellet. Et ille in ora-
toriũ deportari ſignificaret volẽtes parce-
re ei nõ acqeuerũt. Tandẽ importunitate
eius attenta· in eccleſiã eũ ducẽtes añ alta
re q̇dam depoſuerũt. Qui cum mr̃ez mĩe
tota mentis deuotiõe inuocaſſet· illa ei ap
parens ⁊ carnẽ lingue formam habentẽ in
manu tenens dixit oranti: Quia ꝓpt̃ fidẽ
filij mei ⁊ honorẽ meũ lingua tua ꝑuatꝰ es
ecce nouã tibi reſtituo· aperi os tuũ· qđ cũ
feciſſet digitꝗ ori eiꝰ ĩmiſſis radice ꝓciſe car-
nem eandẽ ꝯiũxit ⁊ vniuit ſicqꝫ diſparuit
Qui cũ Zacharia mox in vocẽ laudiſ erũ
ꝑens· clara voce clamauit: Aue Maria ⁊
vſqꝫ in finẽ. Quã ſalutationẽ cũ crebrius
repeteret· ſtupẽtes accurrerũt miſtri· accur-
rerũt de choro monachi· de tã grãdi mira-
culo deũ eiuſqꝫ genitricẽ glificãtes· nõ igi-
tur ĩmemoꝝ nec ingratus collati ſibi bene-
ficij clericus in eodeꝫ cenobio factus ẽ mo-
nachus. Hec Ceſarius.

¶ Maria in ꝑſentia hereticoꝝ cecũ illũiauit. Exemplũ XXXI

Legit̃ in eccleſiaſtica hiſto
ria ꝙ q̇dã erat didymꝰ ex vtero
mr̃is cecꝰ natꝰ· hic ꝯcupiſcẽs dei
ſapiãꝫ ſeruauit dei mãdata ⁊ deus ꝓbuit
eam ſibi. Cũ aũt ꝑ fidẽ cõtra iudeos ⁊ he-
reticos freq̃ẽs haberet̃ cõflictꝰ ꝟborum·
hic hereticoꝝ ꝑfidiã ſepiſſime cõfutauit.
Vñ a q̇buſdã ſepius audiuit improperi-
um cecitatꝗ· dicẽtibꝫ ſibi ꝙ gratis ſeruiret
eis q̇ illumĩare eũ nõ poſſent. Tũc petijt in
ducias· cõfidens ĩ deo ꝙ deꝰ ⁊ beata ꝟgo
Maria eũ illumĩare curarẽt· tunc a ſancto
Bonifacio rhomano põtifice indicto ieiu-
nio triduano deo ſtuduerũt elemoſynis ⁊
oꝛonibꝫ ſupplicare. Hiſ expletꝗ ꝓcibꝫ ⁊ plu-
ribus cõuocatꝗ· cecꝰ ſtãs in medio chriſtia-
noꝝ ⁊ hereticoꝝ reſpõſoriũ: Gaude virgo
Maria cũctas hereſes ⁊c· cũ ꝟſu· ad lau-
dem beate ꝟginis deuotiſſime decãtabat
⁊ ſtatim corã oĩbꝫ clariſſime vidit. Et mul
titudo infideliũ corde ſũt ad fidẽ cõuerſi.
Hinc mos rhomãis inoleuit ꝙ q̇tidie ob
memoriã tanti facti reſpõſoriũ illud decã-
tant ad laudẽ ꝟginis glioſe.

¶ Maria clerico linguam et faciem reintegrauit. Exem· XXXII

Clericus quidã beate vir-
gini deuotꝰ. Cui cũ ꝑ eccliãꝫ con-
tingeret trãſitꝰ· cũ oĩ hũilitate et
deuotiõe genuflexo illa ãgelica ſalutatio-
ne eam honorauit dicẽs: Aue Maria ⁊c.
Rurſum genuflexo beatus venter qui te
portauit chriſte· ⁊ vbera que te lactauerũt
dñm ⁊ ſaluatorem noſtrum. Hic aliquan
do moleſtia corporis tactus deſperatꝰ erat
tantuſqꝫ doloꝛ inoleuit vt linguam ⁊ la-
bia ſua dentibus ſuis mãducaret· idipſuꝫ
de mẽbris ſuis facturꝰ ſi ꝑmitteret̃. Cũqꝫ
iam lingua ⁊ labijs penitꝰ abſumptꝗ vehe-
menter in alijs mẽbris ſe lederet iaceretqꝫ
horrendus aſpectu ſenſibꝫ corpis exemptꝰ
vidit iuxta lectuli ſui caput perſonã ꝯſiſte-
re pulcrã facie ⁊ reuerendo aſpectu q̇ſtum
datur intelligi angelus eius erat h̃ egroti
ſui erũnas ploꝛãs in hũc modũ lamentari
videbat̃· q̇d o dña mĩe fons pietatꝗ hoc ci-
ne ẽ grẽ ⁊ glie ſaluãdoꝝ· hecqꝫ ẽ lingua q̃
bñficãdo ventrẽ vbera ⁊ partũ tuũ longo

vſu ⁊ ardēti affectu ſalutare ſic aſſuefacta
vt pene nihil aliud ſonare noſceret in eccle
ſia dei. O dña ſi tu dees tuiſ q̇s aderit ſu/
is? Nō ſic dña nō ſic. ad nihiluꝫ deueniet
ſpes hoīuꝫ. ſi in te incipiūt nō inuenire re/
fugiū. Hec cū ille ī aurib⁹ tantū egri decla
maret. ⁊ in eius tm̄ oculis declararet. ap/
paruit vtiqꝫ mater domini ⁊ quaſi ſatiſfa/
ciens de negligentia in ſeruulum ſuū de q̄
inſultabat. ad lectulū egri ꝓpius accedit.
Extractoqꝫ vbere viſa ē ptin⁹ mittere ī os
egri. ⁊ ſanctis lactꝭ ſui rore īfuſo ſubito ſue
lingue integritatē ⁊ labijs antiquū decorē
⁊ in toto ei⁹ corpe p̄ſtinā reſtaurauit ſani/
tatē. ⁊ ſurrexit ſan⁹ ⁊ incolumis. factamqꝫ
circa ſe miām oīb⁹ cepit p̄dicare. Et poſt/
modū ſe ⁊ ſua dei ſeruitio mācipās de ce/
tero duxit vitā religioſaꝫ ⁊ bonam.

¶ Maria Johāni dama ſceno reſtituit manum abſciſam. Exē. XXXIII

PRudēti⁹ ex geſtis dama/
ſceni. Johs damaſcen⁹ ꝟgo per
manēs. ꝟgini beate Marie de/
uotus. grecꝭ litterꝭ ⁊ artib⁹ liberalib⁹ inſtru/
ctus. in ſcribēdo. cantando. dictando. gra
tioſus. captus a ſarracenis filium dñi ī cu
ius partem ceſſerat in dictamine in ſcriptu
ra ⁊ in alijs ad ſcientiam ptinētib⁹ ſic in.
ſtruxit. vt in dictamine. littera. ⁊ voce nō
niſi Johannes putaretur. Amatus Johā
nes a Theodoſio imperatore cum apud
eum eſſet. diſcipulus inuidia agitatur. lit
teram dictauit ⁊ ſcripſit. traditionem im/
peratoris ⁊ impij continentem. quaꝫ furti.
ue conſtātinopolim miſit in palatioqꝫ im.
peratoris proiecta inuēta eſt. Et lecta mo/
dus dictandi ⁊ forma littere dinoſcit̄ eſſe
Johannis. Ab imperatore Johannes ac
cerſit̄ conuitijs ⁊ iniurijs conuincit̄. ⁊ pro
ditor imperij appellat̄. Oſtenſa eſt ei litte/
ra. Reſpondit vere dñe formam ſcribendi
⁊ moduꝫ ditandi meū eſſe cognoui. ſed te
ſtis eſt mihi deus ꝙ hec non feci. Cūctis
ergo ꝯſtrepētibus in eum. eo ꝙ veritatem
nō fateret̄. ⁊ reū eſſe mortis clamantibus.
iudices quia amic⁹ imperatoris fuerat. nō
debere eū mori. ſ; manū qua tātū nephas
ꝑpetrauerat abſcindi ſentētiauerūt. Quo
facto in deteſtationē tanti ſcelerꝭ ſuſpēſa ē
man⁹ abſciſa ī monaſterio ipſi⁹ Johānis
q̇ mox ad imaginē ſpālis dñe ſue Marie
adueniēs. diſcoopto vulnere ⁊ extēto bra/
chio eā p̄cabat̄ dicēs: Heccine dña mea
nr̄oꝝ p̄mia ſūt meritoꝝ. digne meꝝ meritꝭ
pctōꝝ flagellari voluiſti. ſ; vt q̇d inſtrm̄ of
ficij tui pmiſiſti penit⁹ abſcindi. hec quip/
pe man⁹ hymnoꝝ laudis tue cantica ſepi⁹
ſcribēdo parabat. ⁊ corp⁹ ⁊ ſanguinē filij tui
offerebat. Cūqꝫ talia poraret ipſi in lectu
lo ſuo nec plene vigilāti nec dormiēti bea/
ta ꝟgo cū magno lumīe hilariqꝫ facie ei/
deꝫ apparēſ dixit. q̇d agiſ puer fideliſſime?
Heu inq̇t ille: Dña q̇d introgas. vbi eraſ
cū h̄ paterer. ecce ad meū. imo tuū dedecuſ
in ecclīa pēdet abſciſa cliencꝭ tui man⁹. Et
illa: Cōfortare fili inq̇t in dño. his dictꝭ eo
vidēte eccliam exijt delatāqꝫ inde manuꝫ
eius brachio reſtituit. Tūc ille grās agēs.
facto mane conuocatꝭ fratrib⁹ manū oſten
dit. moxqꝫ miſſam de beata ꝟgine alta vo
ce celebrauit. Imperator autē audito mi/
raculo pedeſter ad eū venit. ⁊ manū deoſ/
culans ab eo inquirit. Si quem alicubi co
gnoſceret qui ſuū dictandi genus ⁊ ſcribē/
di formam haberet. Quod ille quidem ei
retulit. eiqꝫ veritaſ diligēti⁹ inq̇ſita īnotuit

¶ Maledicum a deo pla gatum Maria ſanauit Exemplum XXXIIII

QUidā groſſuſ et iracūduſ
homo cū quadā die p villā deā/
bularet. lapidiſ offēſio pedē quē
nudum habebat ſibi leſit. ⁊ vt doleret ſub
ſtomachans maledixit. ⁊ diabolū noīauit
dicens: lapidē illū in noīe diaboli ibi poſi/
tuꝫ fuiſſe. Et vix finito ſermōe repente q̄ſi
violenta iniectione aque feruētꝭ totā faciē
perfundi ſentiens. ſed ad domū ſuā redu/
ctus. tota facies eius in tumorem cōuerſa.
oculi. naſus. ⁊ os ita tumore excreſcēte diſ
paruerūt. vt nō niſi monſtrū in facie vide/
retur. Quattuor autē dieb⁹ euolutꝭ infla/
tio illa paululū exinaniri cepit. puſtulis et
veſicis turgētib⁹ repleta eſt. vt ab omnib⁹
elephātico morbo pcuſſus diceret̄. Poſt

morbus ad inferiora deſcendens a renibꝫ
vſqꝫ ad ſummū pedū articulos tam miſe-
rabiliť occupauit. Sicqꝫ tota illa inferior
pars corporis inſenſibilis mãſit· vt ſi igne ar
dere q̇dē poſſet· tñ ignē ſentire oīo nō poſ
ſet. Nunqꝫ de lecto ꝑ ſe ſurgēs· nūqꝫ ad ſe
dendū ſe erigere vel in q̇libet latꝰ reclinare·
ſꝫ ſp̄ reſupinꝰ iacere ſtudebat· tñ in dolori-
bus ſuis patientiam ſeruare· ⁊ deo ſp̄ grãs
agere ⁊ pctã ſua p̄ oculis hr̃e· ⁊ ꝓ eis humi-
liter deo ſupplicare. Quadã die reſurrecti-
onis dñice cū audiret pulſare ad miſſam
caput erigēs· ⁊ verſus p̄fatū locū ꝓtenſis
manibꝫ ſaluatoris clemētiaꝫ exorabat. Et
ecce ſubito vidit quandã pulcerrimã mu-
lierē ſibi aſſiſtere· q̄ ait: Noueris p̄ces tuas
exauditas a dño Jeſu chriſto filio meo· fac
ergo qđ moneo ⁊ fac te deferri ad eccl̃iam
meã ⁊ ibi corã imagīe mea ꝓ ſalute tua in-
terueni· ⁊ ſtatim ſenties ꝟtutē diuini auxi
lij. Qđ cū ille feciſſet dei auxilio ⁊ mr̃is eiꝰ
pio ſuffragio ad plenū ſanatꝰ eſt.

¶ Maria et ſctūs Hy-
politꝰ ſanauerūt quēdã
maledicū. Exē· XXXV

RUſticus quidã noīe Pe-
trus in feſto Marie magdalene
aratro boues iūxit. Et cū iratus
opus ceptū maledicerēt· boues ⁊ aratrum
fulmine cōſumpſit· ⁊ ipſū Petrū q̇ hꝫ fuerat
imprc̃atꝰ· ꝓtinꝰ ſacer ignis arripuit· ⁊ carni
bus ⁊ neruis tibie ⁊ crurū iã cōſumptis ad
eccleſiã beate Marie magdalene cuiꝰ feſtū
īfregerat afferri ſe petijt. Quo facto ignis
ex toto extinctꝰ ē in corpe ſuo· ſed nō ſana-
tus. Audiuit aūt loquētes de q̇dã eccl̃ia
beate ꝟginis Marie miraculis inſignita.
Ad quã deuehi poſtulauit. Aſcēſa naui et
ſedēs ī puppi illiſus tibia a ſua cōpage re-
ſoluiť· ⁊ ille patiēť hꝫ ſuſtulit· ⁊ cū ad eccle-
ſiam veniſſet· ipſa nocte btã ꝟgo quã fide
liter implorauit cū ſctō Hypolito ī viſione
apparuit· ⁊ eidē ſctō Hypolito vt ipſū Pe
trū ſanaret imperauit. Statim ſctūs Hy-
politus coram tibiã ⁊ pedē illiꝰ circūquaqꝫ
recolligēs in momēto ſanauit.

¶ Plaga illorū qui occiderunt
hoīem in eccleſia ſancte Marie
virginis. Exēplū XXXVI

TRes quidem milites cuꝫ
odio hr̃ent quēdã virū· ⁊ quere-
rent occidere illū· īuēta oportuni-
tate ſine amicoꝝ p̄ſidio reperiētes eū impe
tum fecerūt vt interficerēt. At ille cōſcius
fugit in eccleſiam in honore ſancte Marie
cōſecratã· ſi forte ob reuerētiã eiꝰ poſſet im
minēs euadere piculū ⁊ mortē· illi ꝟo cru-
deles ⁊ irreuerenť eccl̃iam ingreſſi· abſqꝫ vl
la miſeratiōe ꝑimerūt eū coram altari. Ob
quã rem cōmota ē aduſus eos ſctã Ma-
ria. Et mox vlciſcēte deo oīpotēte tantam
p̄ſumptionē· igne accenſi ſūt· q̇ ſingulorū
mēbra vehemenť cepit exurere. Qui diuinã
ſup ſe ſentiētes vltionē· nimio dolore co-
acti· ad dep̄candã ipſaꝫ dei genitricē quã
multū offenderãt cū magna cordis cōtri-
tione cōuerſi ſūt. Quoꝝ p̄cibꝫ ipſa virgo
ſancta que ē ſp̄ pietate repleta· clemenť li-
berauit eos ab igne q̄ vrebãť largiēte deo
Nō tñ ex toto ſanitas reddita ē. Statim
aūt poſtqꝫ ꝑgere potuerunt ep̄m adierunt
q̇d egiſſent vel q̇d eis accidiſſet narrauerūt
⁊ ab eo p̄niaꝫ ſibi dari popoſcerūt. Quibꝫ
ep̄s indicens p̄niam armoꝝ quibꝫ ipſum
virū ꝑimerãt loco p̄nie ꝓut ſibi viſum eſt
eis impoſuit· videlicet vt indeſinenť ea ſu-
per ſe ferrēt· ⁊ cōgrue peniterēt· donec deo
⁊ ſancte eius genitrici ſatiſfacerent.

¶ Monialis leſit ſibi ti-
biam et Maria ſana-
uit eam. Exem· XXXVII

COntigit in quodaꝫ ceno-
bio ſanctimonialiū res valde de-
lectabilis. Erat enī ibi ſoror q̇dã
vite ꝓbabilis· multūqꝫ feruēs in obſequio
beate Marie ꝟginis· hec cū in genuflexio
ne nimio impellēte feruore tp̄e q̇daꝫ genu
vulneraſſet· atqꝫ in meridie in infirmario
dormiret· viſa ē ei in ſomnis aſtare btã vir
go· pixidē vnguēti portãs ī mãu ſua· imiſ-
ſiſqꝫ digitis de eodē vnguēto punxit vulne
ra ꝟginis· ſtatimqꝫ tãta fragrantia affuit
vt ſorores in primo dormiētes odore illiꝰ
excitate ſurgerēt ⁊ ad lectū eiꝰ venirēt eo ꝙ
maior ibi ſentireť ꝟtus odoris dormientē
excitauerūt. Quã cū queſiuiſſent vñ eſſet

odoꝛ tant⁹. Jlla cauſe nō ignara nihil ill'
dicē voluit· iō renuēs vt irent dormitum.
Que dū rurſū obdormiſſet· iterum affuit
mr̄ dn̄i· ſecū illā ducēs ꝑ viſionē in pomeri
um. Cui manū ſub mētū ponēs dixit· mō
dimitte te ſuꝑ genua tua. Qđ cū feciſſet·
dn̄a nr̄a ſubiūxit· de cetero ſic modeſte de
bes petere veniā. Hec Ceſarius.

Juuenis quidaȝ conſumpſit patrimoniū ſuū ⁊ Maria ſubuenit ei. Exemplum XXXVIII

Juuenis quidā in germa
nie ꝑtib⁹ mortuis parētib⁹ malo/
rū ꝯſortio deputat⁹ ē. hereditatē
p̄clarā in ludo teſſerū ⁊ tab'nis totalit' diſ/
ſipauit· hinc vagabūdus ⁊ miſer ꝑ patriā
ferebat'. Qui etiā alias ſtult⁹· caſtitatē tn̄
corpis cōſeruauit. Cui qdā miles patruuſ
eius nō modicū miſertuſ· obuiūq; eū qdā
die hn̄s alloqt' dicēſ: Male tibi cōpetit cō
ſobrine chariſſime talit' aberrare· q̄ clar⁹ ge
nere ꝓbū virū ⁊ mgr̄m efficere potuiſſes· ni
ſi te talis inſania rapuiſſet. Cui⁹ v̄ba cuȝ
q̄ſi muliebria iuuenis derideret. Subiūxit
miles: Eſt ne aliqd chare mi qđ ꝑ me face
re tu auderes. At iſte. Eſt vtiq;. Et miles·
volo ergo vt glioſaȝ dei genitricē Mari/
am ſalutes qnq̄ginta vicib⁹ oī die. Cui cū
cachinnādo rn̄deret· h̄ ſemel vtinā· ⁊ non
oī die diceret· patruus inſiſtit dicēs· h̄ fa/
cere modis oīb⁹ oportebit· ſi qn̄q; oculis
mīe te glioſa v̄go reſpiciat· ⁊ ꝑ tua miſe/
ria ſuū filiū interpellat. Ad cui⁹ v̄ba iuueniſ
annuit ⁊ receſſit. Jnde poſt annū contigit
patruū videre iuuenē· quē ⁊ ſi ꝓmiſſū ſer/
uaſſet interrogat· et ille· ſeruaui inquit: Et
nollē nullaten⁹ nō ſeruaſſe. Remiſſius eſt
enī m̄ q; ante erga mūdana. Cui patruus
cū gaudio dixit: Ergo ⁊ ſic ſequenti anno
ſeruitiū mr̄i chriſti in ſalutatiōib⁹ dupli/
cabiſ. Et iuuenis· fiat inqt. Exacto āt ſecū
do āno reuſus ad patruū dicēs: Jam ſuf/
fragāte mr̄e chriſti oīs vecordia miſeriēq;
mei ſtatus euanuerūt. Et firmo bn̄faciē/
di ꝓpoſito· volūtatq; mee cōſtātia ſtabilit'.
Cui patruus cū lachrymis dixit· bn̄dicta
ſit pietatq; mat'· ⁊ tibi q; chariſſime gratiaſ
refero· q̄ ſalubri cōſilio credidiſti· nihil er/
go reſtat niſi vt anno p̄nti ꝓpoſitū tuum
fixum expiar. Et ſi dignū inuenero· condi/
gnas tibi nuptias ꝑpabo. Tu autē me/
dio tpe auxiliatricē tuam in ſalutatiōibuſ
terne qnq̄gene ſedulus honorato· cōſen/
tit. Juuenis ſtabilis inuent⁹ eſt· ⁊ euoluto
anno fecit patruus qđ ꝓmiſit iuueni. Cō/
ſtituit nuptias ⁊ iſtaurato ꝯuiuio ex vtroq;
parte cōuenerūt parētele. Poſitis q; mē
ſis ⁊ lotis manib⁹· cū iam ſponſus ⁊ ſponſa
comeſturi pariter cōſediſſent· ex inopina/
to memor ſponſus nōdū ſe penſiōis ſue de
bite ſalutatiōes illa die glorioſe v̄gini oc/
cupatus alias ꝑſoluiſſe· repente ſurgēs ſu/
ſurrat patruo vt paululū induciaret fercu
la miſtrādo. Quo ānuente ſolus iuuenis
intrat thalamū· ſoluit matri chriſti qđ vo
uerat· tanto deuoti⁹ q̄to clemētius ſe ꝓ/
bauerat exauditū. Nec mora vt extremaȝ
ſalutationē terne qnq̄gene iaȝ compleuit
Apparuit ei glorioſa v̄go Maria lucidi/
oꝛ ſuꝑ ſolem· tres rogas in tunica iuueni·
vnam anteriorē· ⁊ duas laterales oſtēdēs
Ecce inquit ſalutatiōes tue litteris aureiſ
ſcripte· quib⁹ me trib⁹ qnquagenis ſedul⁹
honoraſti· ⁊ quō in tuo corpe licet vanus ⁊
vagus· tn̄ virginitatq; mūdiciā conſeruaſti.
Mox te leta febris corripiet· ⁊ ad me ter/
tia die ſine vlla carnis corruptiōe ꝑueni/
es· hoc dicto glorioſa virgo diſparuit.
Juuenis autem egreſſus hortabat' oēs le/
tari epulari ⁊ gaudere· ſe v̄o ab appetitu
comedendi deſtitutū ad p̄ſens cū eis eē nō
poſſe notans. Singulis q; ad menſam ſe/
dentib⁹ ⁊ comedentib⁹· iuuenis interim le/
ctum aſcēdit ⁊ facto prandio ſponſam ſuā
p̄mū ⁊ amicos in thalamū cōuocauit· ⁊ eiſ
qd ſibi contingeret indicauit. Moꝛtuus ē
autē iuuenis die tertia vt p̄dixit. Sponſa
v̄o eius nulli poſtmodū nubere volens· in
ſancta v̄ginitate permanſit.

Maria poteſt etiaȝ ſubuenire in piculo maris Exē XXXIX

Erat nauis i medio mariſ
ꝑegrinis onuſta· quorum deuotio
oꝛonū gr̄a ptes hieroſolymita/
nas adibat. Hui⁹ nauta cū ſenſiſſet naueȝ
hiare inferi⁹ ⁊ aq̄s irrumꝑe· ⁊ ſe nullaten⁹

ſubuenire poſſe ·feſtinꝰ cimbā que intꝰ fere-
bat in mare depoſuit ·⁊ cū ep̄o quodam ⁊
alijs quibuſdā nobilioꝛibꝫ in eam deſcen-
dit· vnꝰ tñ cū deſcēdere vellet· in mare de-
cidit· pelagiq; ſtatim ad ima merſus nuſq̄
compuit. Nauta vero q̄s i naui reliquerat
alloquens· mortis oībꝫ iminere diſcrimen
nō euitādū ꝑmonuit ⁊ vt pctā ſua cōfitētes
ſuas aīas deo deuote cōmēdarēt admo-
nuit. Qui ⁊ ita fecerūt· nec longe interfuit
moꝛa illis in celū clamantibꝫ: Et ecce na-
uis ſubintrantibꝫ aquis hiatu maris peni-
tus abſoꝛpta eſt. Ep̄s vero cū ceteris lachry-
moſa fundens ſuſpiria· ſocioꝝ aīas dn̄o
cōmendabat· quoꝝ coꝛpa tam hoꝛrendo
diſcrimine ꝑire videbat. Cūq; ꝑ equoreas
vndas oculoꝝ aciē circūuolueret· ſi forte
aliq̄ ſuffocatoꝝ coꝛpoꝝ indicia videre poſ-
ſet· ecce marinis effluctibꝫ colūbas ſpecio-
ſas alicui quidē vnā· alibi duas vel plu-
res ſubito videt emergere· celiq; ſecreta ſꝫ
celeri volatu penetrare· quas cū ſocioꝛum
animas adūteret eſſe q̄rū fleuerat ꝑus· q2
ſocios ꝓfocari viderat· tanto tūc magis de-
flebat· q2 cū ſocijs ꝓfocatus nō erat. Qui
cū tandē cimba deuectꝰ terre cū ſocijs ap-
plicuiſſet· ecce ſociū qui intꝰ duas cecidiſſe
naues in mare videbat· de mari ſubito vi
uum ⁊ incolumē vident exire. Querūt ſtu
pentes· ⁊ de recepto ſocio exultantes q̄d ei
acciderit· quō a marinis fluctibꝫ ſic libari
potuit. Qui ait: beate genitricis dei cum in
aquā caderē nomē exclamaui. Sicq; eius
memoriā habēdo ⁊ nomē declamando ad
ima pelagi deueni. At ipſa mie mater virgo
Maria q̄ memoꝝ ſuoꝝ imemoꝛ nulla tenꝰ
pōt eſſe· mihi ſꝫ vndis aſtitit· pallioq; ſuo
me clemēter cōtexit· ⁊ cōtectū ſub aq̄s vſq;
ad litus perduxit. Hec eo dicente laudes
deo referūtur· ⁊ mater mie ab oībꝫ diuul-
gatur atq; ꝓdicatur. Hec Vincentiꝰ in ſpe
culo hiſto· li· viij· c· lxxviij·

Quidā per reſpōſoriū Felix nanq; liberati ſunt de periculo mortis. Exemplum XL

Abbas quidam in medio
mari britanici nimia tempeſtate
cū alijs multis oppreſſus ē adeo vt
oēs de vita deſperarēt. Itaq; alij beatum
Nicolaū· alij beatū Andreā vel quēlibet
aliū ſctm̄ inuocabāt· vnuſquiſq; eni ſctm̄
quē magis familiarē habuerat· in neceſſita
te ſua familiarius inuocabat. Cūq; vide-
rat abbas oēs iſtos minꝰ potētes ſctōs in-
uocare· neminē aūt mr̄ē mie que hꝫ ptā-
tem ſup celū ⁊ terrā ⁊ mare noīare. Quid
agitis inq̄t fratres? Quid ceteros ſanctos
illoſq; q̄ minꝰ poſſunt tm̄ inuocatis· ⁊ ipſā
que plus oībus pōt relinquitis? bonū quidē
eſt qđ facitis· ſed multo meliꝰ ſi oēs vna vo
ce mr̄em mie acclamaretis. Quo illi perce-
pto oēs vna voce mr̄em dei noīauerunt·
oēſq; vt ſui miſereatur ꝓclamant. Ipſe q̄ꝫ
abbas q̄ ꝓter vnū pomū nihil penitꝰ come
derat· quiq; ꝑ duos dies ac noctes ita af-
flictus erat· q̄ vix reſpirare poterat· illud
reſponſoriū Felix nanq; ⁊c· cū ſuo verſu· ſ·
Oꝛa ꝓ pplo· deuotiſſime cū monachis ſuis
cantare cepit· vixq; finierāt· populus ꝑces
cum lamentatione· ⁊ monachi cum deuo-
tione: Et ecce in ſummitate mali lux ma-
gna inſtar cerei apparuit noctiſq; tenebras
fugans oēs qui erant in naui ſua claritate
ꝑfudit· totaq; pelagi ceſſauit tempeſtas· ⁊
celi regina iubēte facta ē trāquillitas. Nec
multū poſt dies ſerenus illuxit· ⁊ terre ad
quā tendebat nauis applicuit. Hec Vind
in ſpe· hiſto· li· viij· c· lxxxix

Incarcerati debent inuocare Mariam Exemplum XLI

Miles quidam captꝰ eſt et
diu incarceratꝰ cū pecuniā ꝓ ſua
ſolutione ſpopōdiſſet extractꝰ de
carcere poſitus ē in domo ſupiori. Cui ad-
dita ſunt vincula ⁊ ſerui ad cuſtodiā de-
putati. Nocte igitꝛ quadā cū eſſet doꝛmi-
ens inter ſex ſatellites qui eū cuſtodiebant
dn̄ā nr̄ā deuote inuocauit· ⁊ ſic obdoꝛmi
ens audiuit vocē. Cōfide· beata virgo libe-
rabit te. Ad qđ verbū euigilans gauiſus.
Sed de viſione cogitans vtrū vera eſſet
an fantaſtica ſcire volens· mox vt digitū
admouit· pedem vnū ſine difficultate ma-
nus a catena liberauit. Sepius iſta añ tē-
ptauerat· ſed non perfecerat. Cūq; ex mo-
tu vinculoꝛum vnus miles· vnus ex ſeruis

euigilaſſet·territꝰ miles circulū reponere voluit ſꝫ nō potuit. Tūc intelligēs tale miraculū dei genitricis meritis circa ſe geſtū·ſuo rurſum obdormiēte leuiter ſurrexit ꝛ vincula tenēs in vno pede ꝑ lintheamē ſe dimiſit ꝑ feneſtrā ꝛ fugit. Quod cū cōperiſſent cuſtodes eū tubis ꝛ canibꝫ inſecuti ſūt·ſed eū minime inuenire potuerūt·q̄uis circūquaq; eū circūdederūt. Qui poſtmodū veniens ad eccl'iam eoſdē circulos q̄s ſecū deportauit ꝓ grāꝝ actione ſuꝑ altare beate ꝟginis obtulit. Hec Ceſarius.

¶ Theophilus qui negauit fidē et virginē Mariā et beata virgo ei ſubuenit Exemplū XLII

Fuit quidā nobilis Theophilus noīe·q̄ cū depaupatꝰ fuiſſet cepit deſperare·ꝛ cogitauit q̄d faceret. Tandē cogitauit vt iret ad diuinū ꝛ cū diabolo loquereť vt ei in rebꝫ mūdanis ſubueniret. Quod ſic factū eſt. Diabolꝰ vero cū p̄cibꝫ Theophili ſollicitareť vt euꝫ diuitijs reſtitueret· queſiuit a Theophilo ſi facere poſſet ꝛ vellet q̄ ꝓponeret. Rūdit ꝙ vellet ꝛ iurauit. Qui veniēs tribꝫ noctibus ſucceſſiue p̄ma nocte abrenūciauit baptiſmo·ſecūda ſuo creatori· tertia ipſi m̄ri mīe. Diabolus vero cōſiderās ſuū affectuꝫ dixit· hanc abiurationē ſi ꝑ chirogꝛphum ſcriptū tuo ſanguine cōfirmaueris ⁊ huc ad me deportaueris· tūc om̄ia conſūmata ſunt. Quod ſic factū eſt·chirogꝛphū ſcriptum ſanguine Theophili ſigillo diaboli cōfirmatū eſt. Contigit q̄dā die ꝙ Theophilus penitentia ductꝰ cepit flere·ꝛ cuꝫ fletu coram imagine beate Marie ꝟginis ſe ꝓſternere ꝛ inuocare btām ꝟginē Mariā cū deuotione. Sꝫ btā ꝟgo Maria ſemꝑ fuit miſeratrix ꝛ benigna·ipſa miſerata eiꝰ indulſit q̄ fecerat·ꝛ cū ipſe Theophilus ꝓſtratꝰ ante altare multū fleret·ꝛ rogaret imaginem beate Marie ꝟginis· dei imago q̄ſi irata ipſum audire noluit·ꝛ faciem vertit ab ipſo. Quod vidēs btā ꝟgo collocauit filij ſui imaginē in altari·ꝛ vna cū Theophilo diabolū adijt·ꝛ ꝑ btām ꝟginē Mariā reformatꝰ eſt grē dei·ꝛ chirogꝛphū abrenūciatiōis qđ diabolo dederat·diabolū reddere p̄cepit. Et ſic Theophilus conūſus ē ꝛ tandem ꝑuenit ad gaudia celi.

¶ Maria ſubuenit peccōri in extrema neceſſitate Exem· XLIII

Miles quidā nobilis peccator magnꝰ tp̄e quodā ab inimicis captꝰ eſt·qui occidere euꝫ decreuerūt q̄ eis humiliť ſupplicauit dicens: Rogo vos intuitu diuine mīe vt ad modicū tp̄s mortē differatis·quo alicui ſacerdoti poſſim pctā mea confiteri. Illi autem corꝑalem eiꝰ euaſionē vel liberationeꝫ timentes nō conſenſerūt. Precipiētibꝫ igiť vt ſe ꝓſterneret ad decollandū dixit h̄ verbum: Dn̄e tu noſti volūtatē meā. Et ſubiunxit: Aīam meā commēdo ꝟginis filio· ſicq; decollatus ē. Erat eodē tp̄e quidam obſeſſus vicinꝰ. Cui cū aſtātes audita eiꝰ morte. Modo inquiunt habetis gaudiū magnū ꝓpter aīam illius facinoroſi militis·lugubri voce rn̄dit·nequaq;. Unū enī ꝟbū moriens ꝓtulit· ꝓpť qđ ipſe ſaluatꝰ eſt.

¶ Maria liberauit lictorē a dānatione. Exemplum XLIIII

Preco quidā cuius officium erat ſuſpēdēdi hoīes ꝛ cruciādi·añ imaginē beate Marie ꝟginis tranſiens ſuis ꝓcinijs ſe commendauit. Quadā itaq; die cū ibi cōſiſteret ꝛ oraret venit nūcius iudicis dicēs: ꝙ veniret ꝛ vnū ſuſpenderet·ꝛ ipſo in itinere exiſtente venerūt ſui inimici ꝛ occiderūt eū. Erat autē in eadem ciuitate ſacerdos q̄dā ſancte vite· qui ſingulis noctibꝫ circūibat oēs eccleſias ciuitatis. Surgēs aūt ea nocte qua occiſus eſt preco·ꝛ volēs ire ad eccl'iaꝫ beate Marie·veniens aūt ad cemiteriū ibidē plenuꝫ hoībꝫ inter q̄s multos mortuos vidit· q̄s dū viuerent cognouit. Interogauit aūt ex ipſis vnū·q̄d h̄ eēt ꝛ ꝓpť q̄d tanta multitudo hoīuꝫ cōueniſſet. Qui rn̄dit p̄co vnꝰ occiſus ē·ꝛ aīaꝫ eiꝰ maligni ſpūs ſuā eē dicunt·quā pia mať Maria ecōtra ſuaꝫ eſſe dicit. Iudex aūt deus venturꝰ eſt· partis vtriuſq; cauſam auditurꝰ·ꝓpter h̄ cōuenimus. Sacerdos autē intra ſe cogitabat· Alicubi abſcōdar cauſe huiꝰ finē expectaturus. Cūq; ibi ſe abſcōderet·vidit ſedē

ſupra quã iudex veniẽs ſedebat aſſumpta ſibi mr̃e Maria. venerũt aũt ⁊ demões ꝑconẽ catenatũ adducẽtes. ꝓbabãt multis modis ꝙ coꝛ iure eẽt aĩa ꝑconis. Ecõtra Maria dicit ꝙ eadẽ hoꝛa cũ occiſus eſſet ſe ſuis ꝓcinijs cõmẽdaſſet. ob hui⁹ cauſam aĩaꝫ ſuã aſſerebat. Iudex ꝟo h̃ audiens ſuis deſiderijs voleſ obedire. nec tamẽ demõib⁹ iniuriã irrogare ſententiã ꝓtulit vt aĩa ad coꝛpus rediret vſqꝫ peniteret de malis ⁊ cõſtituit ꝙ coĩs oĩo pro aĩa illa a papa inſtitueret. Et queſitũ fuit ꝗs h̃ pape indicaret. Rñdit beata ꝟgo: Vocate ſacerdotẽ qui ibi latet abſcondit⁹. ꝑ quem ꝓ interſignio pape miſſa fuit roſa tãte pulcritudinis. ꝙ papa viſa hac credebat verbis illius.

¶ Maria virgo ſubuenit latroni in extremis. Exem. XLV

QUidã fuit magnus latro qui nõ aliqͦd bonũ fecerat. niſi ꝙ beate ꝟgini vnũ ſabbatũ ieiunauit ⁊ ei vnã miſſaꝫ cõparauit. vt euꝫ conuteret añ moꝛtẽ ſuã. Cui btã virgo apparuit dicẽs: filiũ meuꝫ ꝑ te rogaui vt conũtarꝭ a tuis pctĩs q̇ tibi hãc grãꝫ fecit. ꝙ añ moꝛtem tuã dabit tibi q̇ncꝫ ꝟba loq̇. que te a pctĩs tuis liberabũt: poſtea ꝟo latro capit̃ ⁊ in vincul̃ detinet̃. Qui tertio die ad ſuſpẽdẽdũ ducebat̃. ⁊ ĩ via dedit ſibi de⁹ magnã ꝯtritionẽ. ⁊ ĩ iſta vera ꝯtritiõe dixit illa q̇ncꝫ ꝟba cũ mag̃ deuotiõe. De⁹ ꝓpitius eſto m̃ pctõri. Qui ſtatim cũ deo recõciliat⁹ fuit ⁊ ſic ſaluatus eſt.

¶ Maria reconciliauit chriſto monachum Exemplũ XLVI

VIr quidaꝫ longo tp̃e deuotus oꝛdinẽ intrauit ciſterciẽſ. In q̇ ⁊ ſic diu ſancte vixit. Tandem tñ a diaboli tẽptatiõe deuict⁹. in peccatũ cecidit. ⁊ multꝭ ꝑ h̃ occaſionẽ ſcandali dedit. ꝑ q̇ vt in oꝛdine illo ꝯſuetũ eſt ꝗuiſſime tribulat⁹ ad coꝛ cuꝫ amariſſima pn̄ia redijt. ⁊ ad glioſaꝫ chriſti mr̃em totalit̃ in lachrymis ⁊ p̃cib⁹ ſe contulit. In magno ergo luctu ꝑ tp̃s nõ modicũ poſit⁹. tandeꝫ die q̇dã oꝛauit. ⁊ rapt⁹ in exceſſu mẽtꝭ glioſam ꝟginẽ vidit. ⁊ ĩ brachio ei⁹ q̃ſi lactẽtem puulũ ſup oẽꝫ pulcritudinẽ ſpecioſũ. Qui cũ videret mr̃eꝫ ꝓ ſe filio ſupplicantẽ inſtabat ille ſe a pctõ ⁊ a tribulatiõib⁹ liberari. ⁊ ad grãꝫ ꝓoris vite reſtitui. Sꝫ cum puer q̃ſi renitẽs vultũ auerteret. Et mat̃ ecõtra pctm̃ in alterã ꝑtẽ brachij trãſferret cõmodius vultui eius benignitatꝭ ingereret. Illecꝫ iteruꝫ vultum auerteret. Et auſuꝫ mat̃ frequẽti⁹ rogitaret. Tandẽqꝫ poſt mira ⁊ pia euicit mat̃ in filio. ⁊ vultum ei⁹ in piaculũ ſeruauit. ⁊ pctm̃ hoĩ ad indulgẽtiam ⁊ ſtatũ ꝓoꝛꝭ vite ad grãmqꝫ ꝯdonauit

¶ Maria ſubuenit ancille que peccauit cũ milite Exẽ XLVII

IN epatu carnotẽſi ancilla cuiuſdã militꝭ cũ ipſo peccabat Et dñaꝫ ſuã vxoꝛẽ illi⁹ de h̃ frequẽti⁹ offendebat. Et cuꝫ illa iuuẽcula ſic peccaret. tamẽ beate ꝟgini q̃tidie ſalutationẽ angelicã flexis genub⁹ ſeptieſ offerebat. ⁊ h̃ dñã ſua bñ ſciebat. Quadã autẽ die nimis irata dixit ei: heu certe ꝑ cognatos meos te feciſſem occidi ꝓ marito meo. quẽ mihi ſic totiẽs abſtuliſti. h̃ ſctã dei genitrix hac nocte mihi apparuit p̃cipiẽs ne tibi nocerẽ q2 ancilla ei⁹ es. Et ꝓmiſit mihi ꝙ de te pacẽ mihi faceret. Statim illa cõpũcta. qm̃q̇dẽ inq̇t dulciſſima mat̃ dei me dignata ẽ vocare ancillã ſuã. ecce ꝓmitto tibi ꝙ veram ipſa de me faciet pacem. ꝙ nuncꝫ vlterius iniuriam tibi faciaꝫ. ſed ꝓ amoꝛe dñe noſtre amodo recedam. Et ſtatim de epiſcopatu exiens ad monaſterium bone ſpei in epiſcopatu cameracenſi deuenit. Et ibi deo ⁊ beate Marie vſqꝫ ad moꝛtem ſeruiuit.

¶ Maria ſubuenit adultere. Exemplum XLVIII

QUidã vxoꝛe ſua ſciẽte cũ alia carnalit̃ vixit. ꝗuit̃ h̃ ſuſtinẽs q̃relã in eccl̃ia ſancte Marie ꝟgini depoſuit. ſupplicãs vindicari d̃ illa q̃ ei virũ abſtulerat. Sctã Maria apparẽs ei dixit. quõ poſſũ malũ ei inferre: Nã ſingul̃ dieb⁹ centies m̃ flectit genua. Mulier ꝟo cõmota dixit: Ex q̇ me nõ vis vindicare. filio tuo q̃rimoniã deferã. Et egreſſa de eccleſia. verba h̃ muſitabat. Adultera itaqꝫ

veniens ei obuiā q̄rēs q̄d diceret. Que
ait de te conqueſta ſum ꝟgini Marie. ⁊ re
ſpondit m̄ ꝙ nihil mali tibi inferret. eo ꝙ
centū genuflexiōes ei q̄tidie exhibes. ⁊ ſup
h murmuro. Veruntn̄ ſpero ꝙ filius eius
me vindicabit. Quo audito ſtatim adul/
tera ꝓiecit ſe ad pedes eiꝰ. veniā poſtulans
⁊ firmit' ꝓmittēs ꝙ nūq̄ꝫ cū marito ſuo de/
linqueret.

¶ Quidā accēdit vnā candelā in honore virginis Marie.

¶ Exemplum XLIX

Miles quidam iuuenis et huic ſeculo deditꝰ. habebat vxo rem beate Marie valde deuotā
hec diu ⁊ multū ꝑ mariti ſui confuſiōe bea/
te Marie ſupplicauit. Et ecce nocte q̄dā
maritꝰ ſpū rapit'. ⁊ ad dei iudiciū vbi de
oīb ſuis exceſſib accuſatꝰ cōuincit'. Et cū
eſſet ab oīb derelictꝰ. Iudex dixit. eſt ne h
aliq̄s ſctōꝝ quē vnq̄ꝫ honorauerat. Rn̄/
dit Maria ꝟgo. O dn̄e ſemel ob reueren/
tiam meā cereū magnū dedit. fac ipſū oro
ob illius cauſam miām inuenire. Cui iudex
ꝓpt' tuas inq̄t p̄ces indulgeo. vt tueat' ſe
eodē cereo q̄ꝫtū pōt. Cū igit' demones eū
rape vellent. cū candela ardenti cōbuſſit
eos. ⁊ virilit' ſe defendit. Sꝫ p̄ anguſtia ⁊
timore in quibus laborauit iacens. in lecto
fortiter ſudauit. Et vlulauit intantum ꝙ
vxor vigilauit. Manu igit' ad eū miſſa. in
uenit cutē ſuā hiſpidē quaſi corticē de ar/
bore. pilos lōgos canos ac duros. barbāq̄ꝫ
ꝓlixam. ⁊ ſuſpicās adulterū clamauit. Ser
uis aūt ad arma currētib. expgiſcēs non
potuit loq̄. ſed q̄ſi bos horribilit' inſonuit.
Et certiſſime niſi dediſſet eis certū interſi/
gniū ſue ꝑſone. ipſum vtiq̄ꝫ interfeciſſent.
Tandē aliq̄lit' cōpos rōnis effectꝰ. recita/
uit oīb ſeriem rei geſte. Ipſe aūt plene cō
uerſus de hereditate ſua fecit hoſpitale. et
ibidē vna cū vxore ſua deo ſeruiēs. ⁊ grās
agēs. ſigna correctiōis ⁊ oīmode emēda/
tionis ſue oībus hoīb ꝟbo oſtēdit pariter ⁊
exemplo.

¶ Gutta ſanguinis chriſti pre ponderat omnia peccata mūdi.

¶ Exemplum L

Fuit quidā ſolo noīe reli/ gioſus ad oīa q̄ ad religionē ſpe/ ctant durꝰ ⁊ negligēs. Hic tn̄ cō
ſueuit btām ꝟginē orare ⁊ ſemel dicere ꝑ
diem centū Aue Maria. Hic ductus ad
extrema raptꝰ eſt ī extaſim. ⁊ demōes cum
ſummo iudici p̄ſentabāt petētes ſniā vt
eius tanq̄ꝫ ꝓprius iudicaret. Deus igit' ſci
ens pctā ſua. multiplicit' dixit eū fore dam/
nandū. Interea venit btā ꝟgo offerēs ce
dulas in q̄b cōtinebant' oīa Aue Maria
petēs a filio vt ſecūdario ad iudiciū ꝓcede
ret. demones ꝟo attulerūt multos libros
ſuoꝝ pctōꝝ. ab vtriſq̄ꝫ partib libri pone/
bant' in ſtatera. h pctā p̄ponderabāt. Tūc
btā ꝟgo videns ſe nihil ꝓficere. filio ſuo
deuotiſſime ſupplicabat dicēs: Recorda/
re dilecte ꝙ de mea ſuba recepiſ ſubā vi/
ſibilem palpabilē ⁊ paſſibilē. ⁊ da m̄ vnā
guttā ſanguinis tui fuſam pro pctōrib in
paſſione tua. Et ille impoſſibile inq̄t ē tibi
aliq̄d denegari. verūtamen ſcias ꝙ vnica
gutta ſanguiniſ mei p̄ponderat oīb pctīs
totiꝰ mūdi: Accipe itaq̄ꝫ qd' petiſti. quā ac
cipiens poſuit ad ſtaterā. Et oīa predicta
pctā religioſi q̄ſi fauillam p̄ponderabat.
Tūc demōes diſcedētes cōfuſi clamabāt
dicētes: Nimiſ miſericors eſt dn̄a chriſtia
nis. Unde deficimus quotiens ſe de con/
flictu intromittit. Reducta ē ergo anima
ad corpus ⁊ ipſe poſtea conualeſcens oīa
narrauit. ⁊ factus eſt monachus.

¶ Ruſticum liberauit Maria a damnatione

Exemplum LI

Erat vir quidā ſecularis rurali opi deditus ⁊ aliīs mūda/ nis ſtudiīs occupatus. Qui dū
multis prauis actibus eſſet irretitus. etiā
dum terram ſuam exararet q̄ꝫtum poterat
vicinis ſuis ſurripiebat. ⁊ metas ſuas trāſ/
grediens iugeribus ſuis terram aliorum
furtim ſociabat. Hic tamen ſanctam ge/
nitricem Mariam in mēte habebat. ⁊ ple/
rumq̄ꝫ eā deuote ſalutabat. Iſte ergo cū
eſſet defunctus. conuenerūt demōes ani/
mam eiꝰ ſe rapere cōfidētes. Affuerūt etiā
angeli q̄ ꝓferrent bona ab eo facta. Ceperūt
demones cōtra eū ꝓferre innumera mala.

Cũq; ex h exultãtes putarẽt viciſſe. Intulit vn⁹ ex angelis ꝙ cẽt ſolit⁹ cũ mag̃ deuotione ſalutare ſctãʒ genitricẽ dei Mariam. Hec audiẽtes ſpũs ĩmũdi relicta hominis aĩa receſſerũt ab ea cõfuſi · ſicq; aĩa illa erepta ab adu̾ſarioꝝ ptãte · ꝑpetuã dãnationẽ euaſit · largiẽte deo per merita ſue genitric̾ q̃ cũ eo ĩ ęťnũ ſit bñdicta

¶ Quidã ieiunauit et nõ potuit mori ſine cõfeſſiõe. Exem LII

Vir quidã ꝑ oĩa litterat⁹ et diues · dixit ĩ ſuis ꝑtib⁹ fuiſſe ꝑdonẽ cedeq; inhiantẽ hoĩ · hic ab inimicis capt⁹ in declinio mõtĩ ibidẽ decollatur · delapſis vo v̾go Maria dat cõtritionẽ verã ac ꝯfeſſionẽ. Vn⁹ inimicoꝝ ꝓ ſacerdote cucurrit h ſacerdos appropinq̃re noluit · nec audebat · niſi caput corpi cõiungeret. Quo facto ꝯfeſſionem audiuit. In cui⁹ fine ſacerdos queſiuit · cur nõ mori potuiſſet · At ille cauſam miraculi dixit. Iuuenis audiui q̃cũq; ꝯfeſſionẽ adipiſci añ mortẽ · q̇ ob reuerẽtiã beate v̾ginis q̃rtã feriã vel ſabbatũ ieiunaret · h ꝛ ſeruaui · Nec q̇cq; alias boni feci · abſolutuſq; ſpm̃ efflauit.

¶ Fur decapitat⁹ nõ potuit mori ſine ſacramentis. Exem LIII

Quidã fur queſiuit quandam pauꝑculã deꝑdare · ꝛ reperiens ꝙ ieiunaret tã puula puella querẽs cauſaʒ. Rñdit illa: Quia q̇cunq; ſabbatinis dieb⁹ ad honorẽ beate Marie v̾ginis ieiunat · nũq; morit̾ ſine vera pnĩa. Q̊d gratant̾ ille ſuſcipiẽs cõpleuit. Cuius caput tandẽ ꝑciſũ clamauit ꝯfeſſio ꝯfeſſio. Vñ circũſtãtes ſtupefacti ꝓ ꝯfeſſiõe ei ſacerdotẽ adduxerũt. Qui poſtq̃ illi⁹ caput corpi ꝯiũxerũt · poſt deuotã ꝛ ſalubrẽ cõfeſſionẽ dixit h bñficiũ hui⁹ penitẽtię merui ꝑ btãʒ v̾ginẽ Mariã · cui⁹ ſabbatũ deuote ieiunaui · vt ſine ſacramẽtꝭ ꝛ remedijs nequaq; ꝑirẽ. Demões hinc circũſtãtes nõ valẽtes ferre beate v̾ginis ꝑſentiã nec ſacrã ꝯfeſſionẽ fugierũt. Quo dicto ꝛ ſacris ſuſceptꝭ deuote quieuit in pace.

¶ Raptor decapitat⁹ nõ potuit mori ſine ſacramentis. Ex · LIIII ·

Domicellus aſſidue ſalutabat btãʒ v̾ginẽ. Qui poſtea ĩ ꝑda deꝑhẽſus · ꝯſuis caput · loquelam tñ nõ amiſit · q̇uſq; ꝯfeſſionẽ ſuã integralit̾ feciſſet · ꝛ corp⁹ dñi d̾uote ſuſcepiſſet

¶ Quidam ieiunauit quattuor vigilias Marię. Exemplũ LV

Tres fratres a quodaʒ milite caſtellano ꝑenit⁹ exheredita ti erãt. Vñ in vicinis nemorib⁹ latitãtes · multa mala trãſeũtib⁹ inferebant. Quoꝝ duos idẽ miles ꝓpt̾ h cõprehenſos ſuſpẽdit. Vñ terti⁹ ꝓuocat⁹ acri⁹ timẽs tñ ſi capet̾ nemo ei pceret. Cuidaʒ monacho ꝯſcĩaʒ ſuã ꝯfeſſ⁹. Cui cũ monach⁹ diceret vt deinceps abſtineret. Ille rñdit · oĩno ſe ceſſare nõ poſſe · niſi ꝑ̇us ꝑdictũ militem in vltionẽ fratrũ ſuoꝝ ſagitta vel gladio trãſfixiſſet. Tñ inq̇t q̃ttuor vigilias beate Marię · ſ · purificatiõis · ãnũciatiõis · aſſũptiõis ꝛ natiuitatꝭ ei⁹ in pane ꝛ aq̃ ieiunare ꝓpoſui ne me btã v̾go ſine ꝯfeſſiõe ꝛ viatico ſinat mori. Ad h monach⁹: Bonũ eſt inq̇t ſ; parũ aut nihil ꝓficit · ex q̇ peccãdi ꝓpoſitũ nõ relinq̇ſ. Abiẽs ḡ poſt paululũ ab eodem milite ꝛ armigerꝭ eius cõprehendit̾ · ꝛ a furẽtiũ gladijs euiſcerat⁹ ꝛ mẽbris oĩbus diſſipatꝭ cũ mori nõ poſſet nec loq̃laʒ amitteret · fruſtra inq̇t laboratꝭ · q: me niſi ꝑ̇us cõfeſſum ꝛ coĩcatũ occidere nõ poteſtis. Adducũt ſacerdotẽ · nec mora affuit pſbyt̾ · et ꝯfeſſ⁹ cũ viaticũ ſuſcepiſſet · ꝓtin⁹ expirauit

¶ In extremis nos cõmendare debem⁹ beate virgini Marię

¶ Exemplum LVI

Quidam grauiſſima et deſꝑata ĩfirmitate g̃uat⁹ · hiã ſolũ intẽdebat q̇ Ieſu chriſto ꝛ beate Marię ſuũ exitũ cõmẽdaret. Cũq; d̾ obitu ſic ſollicit⁹ ęſtuaret · btã v̾go ei apparuit ꝛ ſi ſe cog̃ſceret req̇ſiuit. Et eo negãte rñdit: Ego ſũ mr̃ chriſti mr̃ mię ꝛ pietatꝭ. Ex his v̾bis ille plurimũ ꝯfortat⁹ · obitũ ſuũ ſecuri⁹ expectauit · credẽs ꝙ q̇ mr̃eʒ mię diligeret ꝓculdubio mĩam inueniret.

¶ Quotidie ſalutare debemus beatam virginem Mariam.

¶ Exemplum LVII

Miles quidā quotidie ſa-
lutauit btā̄ ꝟginē Mariā. cum
de mane ſurgeret ⁊ cū ꝺ ſero dor-
mitū ſe poneret cū Aue Maria. Et nil boni
plus fecit. Et grā ꝟginis ſaluatꝰ eſt.

¶ Maria virgo et ſctūs Petrus liberauerūt monachum a damnatione. Exemplum LVIII

Quidam religioſus in mo-
naſterio ſancti Petri male vixit
Die aliqn̄ cū q̇buſdā frīb ꝑ potio-
nem medicinalē ꝓ corporis ſalute accipiēs. ⁊
poſt h̄ ſtatim ſine cōfeſſiōe ⁊ ſacra cōione
defunctꝰ ē. Cuiꝰ aīa a demonib duceba-
tur ad infernalia clauſtra. Qꝺ cernēs ſan-
ctus Petrus cuiꝰ erat monachus. acceſſit
ad dn̄m Jeſum chriſtū ꝓ aīa frīs deꝑca-
bat. Cui dn̄s. ignorās inq̇t ꝙ ꝓpheta me
inſpirāte dixit: Dn̄e q̇s habitabit ī tabna-
culo ⁊c. Qui ingredit ſine macula ⁊ opat
iuſticiā. Quō hic pōt ſaluꝰ fieri. cū neqꝫ ſi-
ne macula ingreſſus. neqꝫ vt debuit iuſtici-
am opatus ē. Hoc audiēs ſctūs Petrꝰ ve-
nit ad btā̄ ꝟginē Mariā vt ipſa intcede-
ret ſecū ꝓ aīa illa. Et cū ſurrexiſſet ſctā dei
genitrix ante ſuū filiū cū ſanctꝭ ꝟginib. di-
xit ei filius. q̇d a me poſcis dulciſſima mat
cū meis chariſſimis ſororib. Cui cū ſancta
Maria reſpōdiſſet. ꝙ ꝓ aīa frīs defūcti ro-
garet. chriſtꝰ illi ait: Quia tibi placet vt
indulgētiā conſeq̄t. cōcedo ꝓpt preces tu-
as vt aīa ipſa ad corpꝰ reuīat. vt acta de
malis pnīa demū eterna requie pfruatur.
Hoc cū ſctā Maria ꝟgo ſctō Petro in-
notuit. cōfeſtim ſctūs Petrus mag̃ clauē
quā tenebat demōes fugauit. ⁊ aīā̄ fratrꝭ
de ptāte eoꝝ eripuit. Et duob angelꝭ cō-
mēdauit. vt ipſam aīā̄ ad corpꝰ reduce-
rent. Ac ille frat de morte reſurgens q̄ ſibi
cōtigerāt vel q̄ viderat narrauit. ⁊ quō a
diaboloꝝ ptāte eēt ereptꝰ ſuffragijs ſancte
Marie atqꝫ ſancti Petri apoſtoli.

¶ Hore beate virginis deuote ſunt dicēde. Exemplū LIX

In domo quadam hiſpa-
nie ordinis ciſtercien̄. ſūt conuerſi
vt vita illoꝝ eēt alijs ī exēplū. ex
q̇b vnꝰ in obſeq̄o beate ꝟginis ita feruēs
extitit ac deuotꝰ. ⁊ ita ī horis eius decātan-
dis intentꝰ. vt nō ſolū in ſingulis ꝟſib. ſ3
etiā ſingulis ſyllabis memoriā hr̄et Ma-
rie ꝟginis. Sicqꝫ horas cū maximis labo-
rib cōtinuauit. qui cū annos decē ⁊ ſeptē
feciſſet in ordine. grauit infirmatꝰ eſt. ⁊ mi-
niſtrauit ei ſocius ſuus ex licentia prioris.
Sciēs aūt eū virū ſctm̄ ⁊ in ſeruitio dei et
genitricꝭ eius deuotiſſimū vt aliq̇d ſibi di-
ceret ad edificationē intuitu mutue chari-
tatꝭ flagitauit. Cui ille rn̄dit. heri dn̄a nr̄a
viſitauit me. ⁊ qꝫ die ſeptīa ad dn̄m eſſe3
migraturꝰ pdixit m̄. Et adiecit. qꝛ ꝑ cunctꝭ
mortalib mihi intentiꝰ ſeruiuiſti. ⁊ ego ti-
bi faciā qꝺ nō dū alicui feci. Colluqꝫ meū
brachijs ſtringēs dedit m̄ oſculū. Cū3 ꝟo
agonizaret die predicta vir btūs: Prior
dormiēs. cellam in q̄ iacebat turbā candi-
datoꝝ introire vidit. Qui ꝓpt aīā̄ illius
educēdā ſe veniſſe dicebāt. Statimqꝫ ad
ꝑcuſſionē tabule ſurrexit excitatꝰ ac accur-
rit. ⁊ ꝙ eēt celeſtis exercitꝰ a quib deuotus
dei genitricꝭ famulus foret deducēdus mi-
nime dubitauit.

¶ Quid orādum ſit in extremis Exemplum LX

Cum quidā religioſus ſer-
uiuiſſet deo ī ordine trigīta ānis
Cū grauit infirmatꝰ vellet mori.
cōuenit multitudo demonū querētiū aīā̄
eius. Quos cū3 vidiſſet. cepit clamare. ve
mihi ꝙ vnq̄ ordinē iſtū intraui. melius m̄
fuiſſet. ranā vel beſtiā fuiſſe. Et frēs audiē-
tes clamorē ſuū cōuenerūt. ⁊ orauerūt pro
eo. Ad quē accedēs ſeruitor ſuus dixit ei:
O pater q̄re iſta dicitꝭ. Nōne ſp apud nos
bonꝰ hō fuiſtis. dicite q̄ pater poſt me: Ma-
ria mat grē mater mīe. tu nos ab hoſte ꝓte-
ge ⁊ in hora mortis ſuſcipe. Quod cū3 di-
xiſſet ⁊ modicū iacuiſſet. cepit dicere. Be-
ne mihi ꝙ vnq̄ intraui ordinem iſtum. et
ꝙ vnq̄ natus fui. ⁊ fratres audientes tam
ſubitam mutationē. ceperunt querere q̇d
hoc fuiſſet ꝙ ſic clamando clamaſſet. Re-
ſpondit ideo clamaui. quia demones infi-
niti cōuenerūt volentes aīam meā rape. ſ3
cum dixiſſem orōnem predictā̄. ſtatim ve-
nit ad me mater mīe. Ad cuius aduentu3

oĩs multitudo demonuꝫ receſſit · ⁊ mõ me
ĩuitauit ad ſuũ ꝯuiuiũ · ⁊ ſic emiſit ſpm̃.

¶ Maria liberauit animam de portis inferni. Exemplũ LXI

QUidam vir multũ reuere
batꝰ btã ꝫ ꝟginẽ. At criminale qꝺ/
dã pctm̃ cõmiſit · qꝺ nũꝗ̃ ꝯfeſſuſ
fuerat · qꝺ puduit eũ dicẽ · poſt multuꝫ ꝟo
tpis pęnitẽtia ductꝰ ꝯ̃ſiuit ſecretũ · ⁊ cõfeſ/
ſus eſt deo ⁊ dixit: deꝰ ꝓpitiꝰ eſto m̃ pctõri
ego cõmiſi tale pctm̃ ꝙ nũꝗ̃ auſus fui cõ/
fiteri alicui hoĩ ꝓ̃ pudore · hoc cõfiteor tibi
deꝰ ⁊ oro te · vt ignoſcas m̃ illud · ⁊ vt taleꝫ
ſatiſfactionẽ m̃ inſpires ꝙ emendẽ. Cũꝗ̃
illa meditãdo diceret · apparuit ei diabolꝰ
ĩ forma ſacerdotꝭ ⁊ dixit q̇d meditarꝭ · q̇ ait
Ego multo tpe celaui criminale pctm̃ qꝛ
puduit me dicere · ⁊ diabolus · h̃ iniũgo ti/
bi vt h̃ pctm̃ nũꝗ̃ confitearꝭ · ⁊ credas tibi
eſſe remiſſum. Qui ſtatim ꝓmiſit ſibi hoc
Cũꝗ̃ vir ille veniret ad extremã horã vitę
ſuę · angeli contẽdebãt cũ dęmõibꝫ ꝓ aĩa
illiꝰ. Et dixerũt dęmões: Scriptum eſt qꝛ
dñſ dicit: Qualẽ te inuenio talẽ te iudico
Scd̃m h̃ dicta noſter ẽ iſte · qꝛ ĩ pctõ mor/
tali inuentꝰ ẽ · ⁊ ſtatim ſuſcipiẽtes aĩaꝫ de/
duxerũt ad infernũ cũ gaudio. Cũꝗ̃ veniſ
ſent ad portas inferni occurrit eis btã ꝟgo
Maria ⁊ dixit · qꝛ eũ doloſe decepiſtis ne
cõfiteretꝰ mortale pctm̃ qꝺ cõmiſerat · ꝓ̃ci/
pio vob̃ ꝑ tremendũ diẽ iudicꝭ vt aĩaꝫ ad
corpus reducatꝭ · qꝺ illud pctm̃ qꝺ ſe ſpera/
bat ꝑ illuſiões vĩas emẽdaſſe · recipiendo
vitã emẽdet.

¶ Mors diuitis viri et mors pauperculę viduę. Exẽplũ LXII

CUidã parrochię ꝑerat ꝑ̃/
ſbyter ĩ ſęculo potẽs ⁊ gl̃ioſus · ſ̃
nõ minꝰ vitijs ꝗ̃ diuitijs plenuſ
hic ſub cura ſua habebat diuitẽ nobilẽ et
pauperculã viduã · qui vno tpe decũben/
tes reſponſum mortis acceperũt in ſemetip
ſis · vocatꝰ eſt p̃ſbyter vt morientem diui/
tem viſitaret · ⁊ accepta confeſſiõe data cõ/
munione exituram animã deo cõmenda/
ret · qui de rapiẽda ſolũmodo lana ꝺ oue ·
nõ curando ſollicitus · vt nuncios diuitis
vidit · ire feſtinauit · intrauit palatiũ · pene/
trauit cubiculũ · iacebat diues purpura et
ſerico circũdatꝰ · auro ⁊ gẽmis honoratus ·
ſuꝑ plumarũ molliciẽ reſupinatꝰ · vbi etiã
inuenit circũſtantiũ multitudinẽ ſeducto/
ria adulatiõe diuiti ſolatia ꝑſoluentem.
Coniũx ⁊ filij atqꝫ oĩs familia dñm lamẽ/
tabantꝰ. Interim ſuꝑuenit quidã ex parte
viduę q̇ dixit eaꝫ in extremis agentẽ · chri/
ſtianę ſalutꝭ poſtulare ſacr̃m. Sꝫ p̃ſbyter
dũ ſe totũ daret ad lactandũ pctõrẽ nihil
r̃ndit. Ac diaconꝰ ꝓpe exiſtẽs ꝓ muliere de
ſolata ad cor eius loquẽs ait · grande nob̃
piaculũ ⁊ fęminę ꝑiculuꝫ · ſi nr̃a negligẽtia
ſine cõfeſſiõis ⁊ ſacri myſterij ꝑticipatione
eam migrare ꝯtigerit. Cui felle cõmoto p̃/
ſbyter ait: O parũ ſani capitꝭ cõſiliũ · ꝓ vi/
li vidua nobilẽ relinquere patronuꝫ: Ne
turberꝭ inq̇t diaconꝰ. Ego ſi iubes infirmã
viſitabo · h̃ fauente p̃ſbytero · diaconꝰ cito
diſceſſit. Sũpta qꝫ ſalutari hoſtia ad vi/
duę tuguriũ ꝑuenit. Quę rebꝫ q̇dẽ vacua
ſed bonis operibꝫ plena ſuꝑ humũ duraꝫ
⁊ ꝑuo ſtramine ꝯſtratã · collidebat mẽbra
nimis attenuata. Ille itaqꝫ diaconꝰ ſacro
euchariſtię ad domũ pauꝑculę appropin/
quãſ · ⁊ circa ianuã ſtãs · ⁊ oculos leuãs fa/
mulę chriſti in ſceno iacẽti vidit aſſiſtere ex
cubiaſ ꝺ cęlo. Matꝰ enĩ Ieſu Maria aſſi/
ſtebat cũ choro ꝟginali q̇ ꝓ̃ferebat lintheo
lũ · ⁊ vultũ ęgrotãtꝭ a ſudoribꝫ tergẽdo ſa/
tagebat circa frequẽs miſteriũ. His viſis
diaconꝰ ſtuꝑẽſ ſtetit eminꝰ. Sꝫ cęli regina
ei admirãti multũ affabilis · viſo dei ſuoqꝫ
filio toto corꝑe in terram ꝓſtrata adora/
uit euchariſtiam cum ſuis virginibꝫ. Qui
bus erectis data fiducia vir dei intrauit.
Maria etiam ſedem parãte ⁊ ne timeret
hortante · ſedit · viduę confeſſioneꝫ accepit
cõmunionẽ dedit · ⁊ pſalmis obitum eius
ꝓ̃muniuit. Deinde cuꝫ gaudio ad domũ
diuitis ꝓꝑerauit · Aſtanſqꝫ in limine vidit
nigros cattos circũuallentes lectum diui/
tis · quos miſer ille videns ⁊ nimis infeſtoſ
ſentiens rugiebat clamans: tollite cattos
tollite · miſero ſubuenite. Unus tandem
ęthiops voce minax vultu terribili vn/
cum quem manibus geſtabat faucibꝰ im/
merſit peccatoris · infęlix anima nullum in

tota cõuerſatiõe ſua refrigeriũ cõſcię repe
riẽs·pauet ⁊ trepidat· miſerũ mors paula
tim occupat· deinde ęthiops ille furẽs vn-
cum violent᷑ de palpãtibꝫ faucibꝫ extraxit·
⁊ horribilẽ dãs vocẽ infęlicẽ ſpm̃ reddidit
Irruẽtes ceteri malicię cõplices ĩ peccatri-
cem aĩaꝫ flagris vulneribꝫ afficiẽtes ĩmer-
gũt in locũ tenebrarũ ⁊ lacũ mortꝭ ętnę. Cũ
h̃ aſpiceret diaconꝰ tremor tenuit eũ·⁊ ca-
dens factꝰ eſt ĩ mẽtꝭ exceſſu. Sꝫ mox ei ap-
parẽs matᷓ regꝭ glię: Ne timeas inq̇t cha-
riſſime· nõ tibi diabolica nocebit maligni-
tas· cui para ẽ btĩtudo cęleſtis. His blan
dicijs recreatꝰ· poſtq̄ʒ ad ſe rediJt· cõſolatri
ci ſuę grãs rependit· ⁊ ex his reuelationibꝫ
nõ parũ ꝓfecit. Hoc Vincẽtiꝰ in ſpeculo
hiſto·li·viij·c·xcvi·

¶ Militem in torneamentis oc-
ciſum iuſſit Maria ſepeliri in cę
miterio. Exemplum LXIII

Comes quidã nobilis ad
torneamẽta ꝑperãs· venit in q̄n-
dam ciuitatẽ in q̄ erat puella pul
cra valde· ita q̄ pulcritudo eiꝰ ꝑ totã ꝓui-
ciã diuulgabat᷑. Hãc comes ꝯſpiciẽs pa-
rentibꝫ multa ſpopondit· h̃ a puella amore
virginitatꝭ quã beatę Marię dñouerat· oĩa
iſta tpalia ꝓmiſſa ꝓ nihil reputãt᷑. Tandẽ
violent᷑ de domo pr̃na deducit᷑ ad comitiſ
hoſpitiũ. Ex q̄ vo impoſita in ꝓfundũ lo-
cum quẽ tranſire debuit cadit· ſublata igi
tur iterũ deducit᷑· in q̄dã palla collocatur
q̄ uſq̄ʒ alijs ornamẽtꝭ ⁊ veſtibꝫ decoretur.
Ipſa aũt voti ſui nõ immemor reginę cęli
ſuã pudicitiã cõmẽdauit· fiens largit᷑ ⁊ de-
uote ꝓſtratiõibꝫ ⁊ genuflexiõibꝫ ⁊ orõnibꝫ
inſiſtebat. Comes ꝑ fletũ audiuit q̄ beatę
Marię vouit. Qui cõfuſus de cõſcientia
eius ⁊ cõpũctꝰ ꝓpt᷑ reuerẽtiã beatę Marię
virginis ipſaꝫ incorruptã mox pr̃i cõmiſit ⁊
remiſit ꝓmittẽs bona fide q̄ nõ rediret do
nec clauſtrũ cõſtrueret ⁊ virginẽ collocaret
in eodẽ. Sꝫ heu in ludo vulnꝰ lętale ſuſci-
piens morte celeri ẽ ꝑuentꝰ. Et ꝑm ius ca-
nonicũ ex cęmiteriũ tumulatꝰ. Btã virgo
apparẽs loci epõ ſecũdo ⁊ tertio increpa-
uit ⁊ iuſſit cũ chriſtianis ſuũ militẽ ſepelire
Qui cõuocatꝭ cognatꝭ ⁊ parẽtibꝫ ſuis refe-
rens eis viſionẽ. Gaudẽt oẽs q̄ ꝓpt᷑ bonũ
ꝓpoſitũ ſuũ in ſacro loco ſepeliri deberet.
Ipſi vo ſuꝑ ſepulcrũ ſuũ cęnobiũ qđ de-
uouerat ꝯſtruũt· vbi eadẽ virgo poſtmodũ
facta fuit abbatiſſa.

¶ Clericũ iuſſit btã virgo Ma-
ria ſepeliri ĩ cęmiterio Ex·LXIIII

Quidã clericꝰ in quodã lo-
co morabat᷑ q̄ erat leuis moribꝫ ⁊
curis ſeclaribꝫ ꝑ oĩa deditꝰ. Hic
tñ ſctãꝫ Mariã ſꝑ in veneratiõe retinuit ⁊
eã frequent᷑ ſalutatiõe angelica ſalutauit.
Qui dũ ab ĩimicꝭ ſuis eẽt occiſus· ſcientes
eũ irreligioſaꝫ vitã duxiſſe· decreuerũt euꝫ
eẽ ex cęmiteriũ ſepeliẽdũ. Qđ ⁊ fecerũt. Qui
dũ ꝑ trigĩta dies ſic iacuiſſet· btã virgo cui-
dam ſacerdoti apparuit dicẽs: Cur ſic in-
iuſte ꝯ meũ capellanũ ꝓceſſiſtis· vt ponere-
tis eũ ex cęmiteriũ? Quo introgãte· q̇s nã
eẽt ille? Sctã Maria rñdit. Ille q̇ añ tri-
ginta dies a vobꝭ eſt ſepultꝰ ex cęmiterium
Nã m̃ deuotiſſime ſeruiebat· ⁊ corã alta-
ri meo me ſępiſſime ſalutabat. Citiꝰ igit᷑ ꝑ-
gite ⁊ eũ in loco decẽti ſepelire. Hoc cũ di-
xiſſet vehement᷑ admirati tumulũ eiꝰ ape-
ruerũt. Et ĩ ore eiꝰ florẽ pulcrũ inuenerũt
⁊ linguã integrã ⁊ ſanã viderũt. Intellexe
rũt oẽs q̇ aderãt ꝓpterea h̃ accidiſſe· q2 ore
ſuo dei genitrici impẽdiſſet obſequiũꝫ· qđ
ſibi valde placuit. Et delato corꝑe eiꝰ ad
cęmiteriũ cũ laudibꝫ deducẽtes illud ſepe-
lierunt.

¶ Diaconũ litigioſuꝫ iuſſit Ma
ria ſepeliri in cęmiterio
Exemplum LXV

Erat ĩ eccleſia beatę Ma-
rię virginis diaconꝰ q̄dã· in eiꝰ ob
ſeq̄o ad modũ deuotꝰ frequẽt᷑ irę
furioſiſq̄ʒ ſtimulis accenſus. Contigit aũt
quadã die vt felle exaſperatꝰ eſſet intantũꝫ
vt quoſdam ꝑcuteret. Ipſis autem qui
impetebantur vim inſanię eiuſ non ferenti
bus· ⁊ eo ꝑcutiente iam reꝑcutientibus
idem diaconus furoris ſui premia digna
recepit· ⁊ lętali ictu tranſuerberatus triſteꝫ
huius vitę finem ſortitus eſt. Epiſcopus
vo loci illius dum cauſam diligentius ex-
aminaſſet· prędictum diaconũ quia malę

ītētiōis vitā finiuit. fratꝝ cōmuniōe indignū deputat. ⁊ cū mag̃ abiectiōe a monaſterio excluſū int̄ laicos ex abiectiōe ſepeliri fecit ⁊ mādauit. Q̄d ⁊ ita factū eſt. Et ecce media nocte btā dei genitrix Maria epo in ſomniſ aſtitit. durecqꝫ illū ꝓ iniuria defuncti arguēs. feſtinato inq̄t ⁊ diaconū quē de clauſtro ſuo eieciſti inter frēs ſuos debito cū honore vtpote mee veneratiōis cultorē fac ſepeliri. ⁊ mei contēpt⁹ ⁊ illi⁹ iniurie ſupplicia ſoluaſ. Nec mora facta. epſ ſtupēs de lecto ſurrexit. q̄ mane cōuocans oēſ clerū que ī ſomnis audierat narrauit moxqꝫ hūc ad monaſteriū reportatū cum magna reuerētia ſepeliuit.

Scholarem a iudeis occiſuz reſuſcitauit virgo Maria.

Exemplum LXVI

Scholaris quidā in eccleſia vbi ſtatutū eſt ꝙ reſpōſorium Gaude Maria q̄tidie cuz verſu Gabrielez. In q̄ eſt. Erubeſcat iudeus ⁊c iuſſus ē ꝑpt̄ vocē ſue dulcedinē decantare. Iudei ḡ ad vineas ſuas an̄ eccliaz trāſitū faciētes. ⁊ ex v̄bis erubeſcētiā ſuſtinētes. ſcholarē caute abducūt ⁊ in vineis ꝑimūt. Mox illis abeūtib⁹ glioſa virgo Maria puerū reſuſcitās. iubet eū ſuā laudeſ cū fiducia decātare. Iudei iterū eādē vocē cognoſcētes ⁊ audiētes āmiratiōe ꝑcuſſi. ſecrete ꝑq̄rūt a puero: Rn̄dit ſiq̄dē ſe ab eiſ occiſū. ſ3 per reginā ſum ꝓſtine vite reſtitutus. Hoc cognito iudei nō ꝑuo nūero cōuertunt̄ ad glioſe v̄ginis Marie gloriaz

Maria liberauit monialem a purgatorio. Exemplū LXVII

Fuit quedā ſanctimonial̄ in q̄dam clauſtro dn̄arū ſummo ſtudio famlatuqꝫ que ꝑ cūctiſ ſororib⁹ amabat̄. Hec nanqꝫ aliis plus ſtudebat ieiuniis ⁊ oꝛonib⁹ ⁊ aliis virtutum exercitiis q̄ꝫ plurimis. quib⁹ placens altiſſimo ⁊ eius genitrici. manebat ī cenobio tali degens obſequio. Sed vt vidit diabolus qui ſemper manet inuidus. ꝙ ab ea ſic eſſet repulſus. ſuaſit illi miſere ꝓcepta dei ſpernere. ⁊ virginitatē quā in mēte ſeruabat ⁊ ī corpe violare. Poſtq̄ꝫ aūt cecidit ingemuit. ac ſcelus cōmiſſum abhorruit ꝙ deū ⁊ ei⁹ genitricē offenſos habuit. Mox v̄o ad pedes abbatiſſe hūilit̄ ſe ꝓſtrauit. ſpondēs ſe facturā q̄cq̄d ꝓcipet. Cui mat̄ ſpūalis benigne cōpatiēs. iniūxit ei pn̄iaz ꝑ quā poſſet deo offerre cōdignaz ſatiſfactionē. ſ3 ꝓus vita caruit q̄ꝫ peniteret. Poſt mortē v̄o duris ē tradita penis q̄s ꝓ ſuis pctīs ſuſtinuit. Quadam ḡ nocte ī viſiōe oſtēdit ſe abbatiſſe. quā vt vidit nō expauit. ſ3 cōfeſtim inq̄ſiuit. ſi in penis erat an ex illis iam exiſſet. Ad h̄ illa rn̄dit: Sum ī penis mat̄ ⁊ valde vror. ⁊ heu mihi miſere nec pctā mea adhuc ſūt dimiſſa. Sum enī inter laicas feminaſ deputata. ꝑdidiqꝫ ſtolam ꝓmā v̄ginalē quā habebā qn̄ fui virgo caſta ac deo dicata. ſed hoc ſcias quia ſalua ero per Mariam beatiſſimā in futuro. Illa nanqꝫ beatiſſima ſtella maris que eſt animarū noſtrarū cōſolatrix. cum eſſez in magna anguſtia ad me venit. tota fulgens vt ſol quam ego recognoſcēs eſſe ſanctam virginem Mariam exclamaui flens ⁊ dicens: O mater mīe quid faciaz heu mihi. ad q̄d nata ſum que ſic cecidi. vbi eras glorioſa quando huc ingreſſa ſum. O domina dulciſſima ſi clamantez me audiſt̄. cur vocem meam ſpreuiſti? Nonne vides iſtos ignes qui me vrunt? Incēdūt enī me nec oīno cōſumūt. O Maria mat̄ v̄go iā ſuccurre feſtinant̄. ⁊ in his dolorib⁹ non ſinas me diutius cruciari. ſed clementer exaudi me. qm̄ frequēter amaui te: Nūq̄d potes tu mei obliuiſci. quā totiens ſalutaui? Et quia me tibi ſemꝑ cōmendabā. ⁊ orabam pro omnib⁹ quos recepit ecclia ſctā Heu mihi ſi apparet ꝙ inuanū laboraui. Ad hanc vocem mihi mater dei reſpondit Ego ero tibi filia in proximo ꝓpitia. Qaz prius finiet̄ pena quā meruiſti. Nam peccaſti plurimū relinquēs me ⁊ filiū meū. cui virgo deſponſata eras eiqꝫ conſecrata. Et maxime me ad iracundiam ꝓuocaſti. Nā q̄ ſpernit meū filiū. ex in honorat me nimiū. Sed quia me quotidie ſalutabas. ⁊ mihi ſtudioſe ſeruiebaſ. ſis ergo ſecura quia nō peribis in eternum ſed ſaluaberis. Eas nanq̄ꝫ que ſuas ꝓces m̄ totalit̄ fūdūt volo

potent᷑ in oīb ꝑiculis corꝑis ⁊ aīe adiuuare. Poſtq̄ʒ ſic locuta ē mihi· reliq̄t me confortatā. Nūc queſo dn̄a mea ⁊ mater mea chariſſima· ſtude illi ſeruire ⁊ deuote obedire· vt poſſis eius grām inuenire. Abbatiſſa h̄ audiēs valde gauiſa ē· ⁊ mane ſurgens iubet oēs ſorores ad ſe venire ⁊ eis q̄ viderat reuelauit. Monet etiā vt diligāt mr̄em dei ⁊ illi ſoluant oēs preces quas ei decantabat ſoror predicta.

¶ Maria liberauit mulierē a dānatione que ſcient᷑ obticuit peccatū in cōfeſſiōe. Exem· LXVIII.

Mulier quedā honeſte conuerſatiōis· que cōiugio copulata ſeculari habitu vitā tn̄ regularē duxit. Verūtn̄ in adoleſcētia flagitiū cōmiſerat qḋ nulli auſa dicere ꝓ pudore fuit· dū ſacerdoti cōfiteret᷑ palliato crimine ſic cōcluſit de oīb que dixi ⁊ que nō dixi reddo me culpabilē. Et frequenter h̄ dicēs ſuſpirauit grauit᷑. Hoc ſacerdos cōſiderans callide temptabat elicere qḋ latebat· dū non poſſet monuit vt priori vicini monaſterij ſuā cōſciētiam reuelaret· ⁊ ipſi caute eam inueſtigare ꝑſuaſit· ſ; nec ille aliquid ex ea extorquere potuit. Solebat tn̄ illa mulier quotidie coraʒ altari vel imagine beate v̄ginis ꝑdictū lapſū cū fletibꝰ aperire. Tandem cū ſic mortua eſſet· ⁊ cuʒ exequijs filia que ī remotiori vico erat expectaret᷑. Et illa tandē veniēs cū vlulatu ⁊ gemitu ſparſis crinib amplexa corpꝰ matris clamaret· heu mat᷑ car me miſerā deſerꝭ ita vt aſtātes ad lamēta cōuerteret· mr̄is aīa ſtatim reuſa eſt· ⁊ q̄ſi de ſomno euigilans ait: Dn̄o iubente reuixi· diſſoluite velamina ⁊ ſurgā. Qua ſoluta ſacerdos vocatur ⁊ crimen q̄ʒ aperit᷑· que ꝑtinus ſe beate v̄ginis interceſſiōe liberatā teſtās. Cūctis ad miraculū confluētib ait: ego tortoribꝰ tradita ad pēnā trahebar· ſed beata v̄go ſuccurrēs me ducētib dixit· cur ſuā ancillam ducere ꝑſumerēt· ⁊ vt cito donec a domino ſentētiarer me deponerēt ait: Quo facto accedēs ad filium ſuū orauit dicens: Pro fili ne dānet᷑ aīa q̄ ſuū corā me reatū deplorauit totiēs. Cui dn̄s: Noſti mat᷑ q̄ ſine ↄfeſſiōe ſaluari neq̄t. Sʒ q: tibi negare nihil poſſū· reuītat᷑ ⁊ ↄfiteat᷑· ⁊ ſic liberabit᷑ mox miſſus angelꝰ me reduxit· facta ergo ↄfeſſiōe reuītar. Quo dicto ſignās ſe capite in feretro inclinato ſpm̄ exhalauit.

¶ Diabolus nō potuit militem ſtrāgulare· q: quotidie ſalutauit virginē Mariā. Exēplū LXIX

Quidā miles habēs caſtꝝ oēs trāſeūtes ſine mīa ſpoliauit· hic v̄ginē Mariā q̄tidie ſalutauit. Quadā vice monachꝰ ſctūs ꝑtrāſiēs quē ꝑdictꝰ miles ſpoliari ꝑcepit. Vir autē ſctūs rogauit ꝑdones vt ipſū ad dn̄m deducerēt· q: hēet ſibi aliq̄ ſecreta reuelare. Adductꝰ aūt ad dn̄m rogauit vt totā familiā ſuā vocaret vt eū ꝑdicantē audiret. Qḋ cū factū eēt· dixit: Neq̄q̄ʒ h̄ eſtis oēs ergo diligent᷑ querite ⁊ inuenietꝭ aliquē. Et inuenerūt camerariū abeſſe· ⁊ adduxerunt Tunc dixit ſanctꝰ· vere ille eſt queʒ quero Cū ꝰ veniſſet ad mediū ⁊ videret virū dei reuolutis hincinde ocul᷑ ⁊ capite ſic inſanꝰ ſe agitabat· ⁊ accedere ꝓpius nō audebat· tūc vir ſctūs dixit: Adiuro te ī noīe dei patris ⁊ filij ⁊ ſpūſcti· vt q̇s ſis dicas· ⁊ quare huc veneris. Cui ille· heu cogor ꝓdere ſecretum meū. Ego nō ſū hō· ſ; demon· ⁊ q̄ttuordecī annis cū illo milite māſi· q: p̄nceps nr̄ me huc miſit vt die q̄ miſer ſue Marie ↄſuetā ſalutationē nō diceret diligēterꝰ obſeruarē· vt eū a dn̄o ꝑtāte accepta ↄtinuo ſtrāglarē· ⁊ ſic nr̄o ↄſortio ꝑꝑetue ſociaret᷑. Miles autē hec audiēſ expauit. Et ad pedes monachi ꝓuolutꝰ veniam petijt· ⁊ vitam ſuam in melius emēdauit.

¶ Quidaʒ cum centū aue Maria fecit crinale glorioſe virgini Marie. Exemplum LXX

Erat quidaʒ nobilis hn̄s vxorē deo ⁊ beate Marie deuotā. Sʒ cū nō hērent filiū· rogabāt deum vt eis ꝓlem daret· qḋ ⁊ factū eſt· quaʒ cū oī qua poterāt diligētia nutrierūt. Cuʒ autem filius ad annos diſcretionis peruenisset. Et videret alios pueros crinalia ḋ roſis ⁊ floribus habere· ſimiliter faciebat ⁊ ad eccleſiam deportabat vbi imaginem

virginis glo͞ſe inuenit ⁊ ei crinalia offere-
bat·ac eiꝰ capiti deuote imponebat. Et ſic
q̄tidie faciebat cū̄ ei tp̄s aderat oportunū̄
Venit ḡ tp̄s cū̄ parētes eiꝰ eū̄ nuptijs tra
dere vellent·eis ꝑ viribꝫ reſtitit ꝫ v͛ginita-
tem ſuā deo ⁊ beate v͛gini obtulit·dicēs ſe
deo ⁊ beate Marie v͛gini mr̄i eiꝰ velle per
petue famulari. Poſtea v͛o factꝰ ē mona-
chus ⁊ in bona vita d̄ die ī diē in meliꝰ ꝓfi
ciſcēs. Sꝫ cū̄ videret ꝙ ꝑorē ꝯſuetudinem
⁊ deuotionē vlteriꝰ facere nō poſſet·qꝛ ro-
ſas ⁊ flores nō hēbat·cūqꝫ erat monachus
nō licebat ei floribꝫ occupari·ne alios ſcan
daliçaret·cogitās tū̄ ꝙ q̄tidie cētum Aue
Maria diceret·⁊ inde crinale beate Ma-
rie facēt. Sicqꝫ faciebat q̄tidie cū̄ lachry-
mis ⁊ puro corde. Factuꝫ eſt vna dierū̄ vt
ꝓ negocijs monaſterij ſui·qꝛ factꝰ erat ab-
bas viā ꝓlixā ire deberet. Oblitꝰ ē ſui pro-
miſſi·⁊ equū̄ cū̄ ſuis famulis aſcēdēs ꝑ ſil-
uam magnā preterīt. Et cū̄ eū̄ oēs ꝓceſſiſ-
ſent ⁊ ſolꝰ eēt·cepit cogitare ꝙ illa die lau
des ſolitas beate v͛gini nō ſoluiſſet. Sta-
timqꝫ deſcēdēs de equo ⁊ ꝯſuetas oꝛōnes
deuote ꝑſoluit Et cū̄ ſic ſtaret ī oꝛōne·vı̄dit
q̄dā latro poſt tergū̄·volēs eū̄ occidere et
equū̄ ſuū̄ ⁊ alias res auferre. Et cū̄ a tergo
eo ignorāte lanceā vibraret·vidit puerum
pulcerrimū̄ de ore ipſius q̄ſi ſingl'as roſas
recipe·⁊ inde crinale cū̄ cētū̄ roſis compoſi-
tum ſibi puer impoſuit. Q̄d videns latro
ad pedes eiꝰ ꝓcidit ⁊ veniā ab eo petijt·nar
rans oēꝫ rei ſeriē·⁊ totiꝰ facti integrā veri-
tatē·factuſqꝫ ē bonꝰ monachꝰ ⁊ vitā bonā
vſqꝫ ad diē mortꝭ ſue laudabilit͛ ⁊ feliciter
cōſūmauit ⁊ in pace quieuit.

¶ **Maria liberauit clericum a dānatione Exemplum LXXI**

Clericus q̄dā erat q̄ nihil
boni faciebat·imo vitijs plenus
erat. Soluꝫ ꝫ bonū̄ hēbat ꝙ ho-
ras beate Marie ſedule ⁊ deuote dicebat
Cū̄ aūt q̄dā die ꝑ fluuiū̄ trāſiret·vt libidi-
nem ſuā expleret·cogitās ꝙ matutinū̄ nō
bū̄ dixerat. Incepit illud dicere Aue Ma
ria gr̄a plena. Ab inūdatiōibꝫ ſubmergit͛·
nec ex ꝫ ſalutationē dimiſit. Sꝫ cū̄ veniſ-
ſet ī illa v͛ba·dn̄s tecū̄·ſuffocat͛·⁊ a demo
nibus capit͛·ſed inuitꝭ eis a btā v͛gine de-
fendit͛. Et eiꝰ meritꝭ ad iudiciū̄ coraꝫ chri-
ſto cōꝑellit͛·vbi poſt multas altercationes
allegauit v͛go Maria: Fili tu dixiſti·vbi
te inuenero ibi te iudicabo. Itē ex v͛bis tu
is iuſtificaberꝭ. Ergo fili cū̄ iſte licꝫ male vi
xerit·finalit͛ tū̄ in meis laudibꝫ in q̄bꝫ ſem-
per fuit aſſiduus vitā finierit: ꝓ̄ſo vt corā
te inueniat gr̄am. Si m̄ credere nolūt de-
mones ꝙ ita ſit reſpiciāt ī os eiꝰ. Q̄d de-
mones faciētes inuenerūt rubricatum l̄ris
aureis: Aue Maria gr̄a plena·⁊ tūc ꝯfuſi
receſſerūt·tūc iudex ꝓ̄cepit aīaꝫ ad corpus
redire ⁊ vitā in meliꝰ cōmutare. Q̄d ⁊ fecit

¶ **Nomē Marie ē multū̄ dulce in ore Exemplum LXXII**

Iuxta eccleſiā ſancti Se-
uerini in colonia incluſus q̄dā ha
bitabat·hūc cū̄ matrone ciuitatꝭ
viſitarēt. Et vna ei ꝯfeſſa fuiſſet ꝙ dn̄e no
ſtre nomē dicere nō poſſet ſine mira q̄dam
dulcedine·cā tante gr̄e req̄ſita ait: ſinguliſ
diebꝫ ī honore eiꝰ q̄nqꝫ Aue Maria cū̄ to
tidem venijs dicere ꝯſueui·ꝑ q̄ tantā dul-
cedinē merui·vt omīs oris mei ſaliua tp̄e
oꝛōnis in mel videat͛ ꝯūſa. Q̄d cū̄ audiſ-
ſet iam dictꝰ incluſus·exēplo deuote femīe
ꝑ hebdomadā angelicā ſalutationē ꝓ̄fa-
to mō ⁊ numero cōpleuit·⁊ ecce tantā dul-
cedinē ſentire cepit in illiꝰ dulciſſime ſalu-
tatiōis ꝓlatiōe ī ore ⁊ in gutture vt mellis
dulcedinē lōge trāſcēderet chriſti dulcedo

¶ **Maria liberauit peccatricē a damnatione Exēplū·LXXIII**

Fuit quedā peccatrix mu-
lier q̄ nūq̄ aliq̄d bonū̄ fecerat·ni-
ſi ꝙ diebꝫ ſingul' beatā v͛ginē ſa-
lutabat angelica ſalutatiōe·ſ·aue Maria
⁊ ī vno ſabbato ad laudē ⁊ glīaꝫ eiꝰ vnaꝫ
miſſaꝫ cōꝑauit. Hec āt dū̄ eēt vicīa morti
dixit: dn̄a regina ⁊ mat͛·licꝫ nūq̄ aliq̄d bo
ni fecerim·tū̄ ꝯfido mīe tue ⁊ cōmēdo t͛ſpi
ritū̄ meū̄. Venerūt aūt demōes volentes
accipe aīaꝫ eiꝰ·venit ⁊ mr̄ mīe·⁊ aīaꝫ eiꝰ ac
cepit·⁊ inſtāt͛ demōes dixerīt: nr̄a ē. Ma-
ria dixit: Neſcitꝭ qꝛ me q̄tidie ſalutauit an
gelica ſalutatiōe ⁊ ad honorē meū̄ miſſam
cōꝑauit·⁊ ī agone m̄ aīaꝫ cōmēdauit. Illi

dixerūt ꝑlima crimīa cōmiſit·qbꝫ Maria dixit ꝙ illa aīa nūꝗꝫ dāṅaret·q̄ m̄ hūerit ⁊ q̇ aīaꝫ ſuā m̄ cōmitteret·q̄ demōes aufugit ⁊ aīaꝫ ſecū letātᵉ duxit.

¶ Nomē marie demōes nō poſſunt audire.
¶ Exemplum LXXIIII

Incluſa q̄dā diu a demōe ſb ſpē āgeli illudebatᵉ. Nō eni ſibi data fuit diſcretio ſpūuꝫ·diabolus ſepiꝰ atꝗꝫ ſepiꝰ falſa circūfuſus claritate illi apparuit·⁊ femināᷓ ſimplicē familiariꝰ alloquēs miro mō ludificauit. Req̇ſita ꝟo a ꝯfeſſore ſuo quō ſe hr̄et. Cui cuꝫ rn̄deret optime·ſacerdos ſic vir prudēs reſpōſiōis eiꝰ fiduciā ꝯſiderās·cāꝫ inq̇ſiuit. Cui cū ꝯfiteretᵉ ꝙ ab āgelo dn̄i frequētᵉ viſitaretᵉ·ſciēs ille dicēte apl'o·angeluꝫ tenebrarū trāſfigurare ſe ī angelū luc̄. Rn̄dit: Qn̄ āgelꝰ denuo te viſitauerit dices: Rogo dn̄e mi vt dn̄aꝫ nr̄aꝫ m̄ oſ̄das. Qḋ ſi fecerit viſa ea genua flectes ⁊ dices: Aue Maria·⁊ ſi tūc ſubſtiterit fictio nō ē. Sin aūt·ſciaſ te ab illo illudi. Qḋ cū feciſſet ſic edocta fuerat·ait diabolꝰ·vt q̇d deſideras eā videre·ſufficē tᵉ oꝫ ꝑn̄tia mea. Illa fortiꝰ inſtāte·ꝟgo q̄dā mire pulcritudis ſe oculᵉ eiꝰ ſbiecit·q̄ viſa mox ad pedes eiꝰ ſe ꝓuoluit dicēs: Aue Maria·⁊ ī turbinem fantaſma reſoluitᵉ. Quā inimicꝰ euaneſcēſ intātū terruit·vt amēs effecta·vix pꝰ ānuꝫ ⁊ dimidiū ſenſū vt pꝰ recuparet. Videſ ne q̄ti pōderꝭ ſit nomē Marię. Hec Ceſariꝰ

¶ Aue Maria fugat demones.
¶ Exemplum LXXV

Bunne ciuitate dioceſiſ colonieñ·ſacerdos q̇dā noīe Petrus eiuſdē eccl'ię vicariꝰ. Iſte neſcio q̊ dei iudicio ī camerę ſuę oſtio ſe ſuſꝑēdit. Cuiꝰ ꝯcubina Adelheidis noīe taꝫ horrēda eiꝰ morte territa ſeculū deſuit·⁊ ī cenobio q̊dā ſctīmōialiū religiōis habitū ſuſcepit. Die igitᵉ q̄daꝫ dū ſtās ī dormitorio ꝯ feneſtra ꝑſpicēt·ꝯtēplata ē iuueneꝫ demonē ſtātē iux puteū muro dormitorij ꝯtiguū. Qui ea vidēte vnū pedem ſup lignū q̇ puteꝰ ābiebatᵉ poſuit·⁊ altero q̄ſi volādo ſe ad ipſaꝫ ī feneſtrā depoſuit. Quā cū extenſa māu ꝑ caput rape conaretᵉ·trita retrorſuꝫ cecidit·⁊ exclamauit pene exanimis facta. Audito ḡ clamore accurrerēt ſorores ī lectū ſuū illā reclinātes. Recedētibꝫ aūt illis cū paululū reſpiraſſet ſolaꝗꝫ iaceret·demō iterū affuit·⁊ ꝟbis q̇buſdā amatorijs eā ſollicitare cepit·cui cū ꝯdiceret·ītelligēſ eū malignū ſpm̄·rn̄dēs ille dixit: Bona Adelheidis noli ſic dicē·ꝯſenti mihi ⁊ ego faciā te hr̄e virū honeſtū ꝓbum nobilē atꝗꝫ diuitē. Quare fame te cruciaſ in hoc paupe loco·vigilijs·ieiunijs·alijſꝗꝫ multꝭ incōmodis an̄ tps te interficiēdo·reuertere ad ſeculū·vtere delitijs q̄s deꝰ hoī creauit·nihil tᵉ me duce deeſſe poterit. Tūc illa·doleo ꝙ tādiu ſecuta ſū·nō acq̇eſcaꝫ tibi·⁊ h̄ ꝟba audiēs demō diſꝑuit. Dē de cū ſpūs ille neq̇ſſimꝰ die noctuꝗꝫ eēt ei infeſtiſſimꝰ ſuaſerūt ei q̄dam ex ſororibꝫ vt aquā bn̄dictā ſꝑ ꝑatā hr̄et q̊ veniēte aſpergeret. Alię ꝟo vt eūdē ſi aquā n̄ hr̄et thurificaret. Q̇ia q̇dē h̄ tēptauit·ſ̄ modicū ei ꝓfuit. Nā q̇tiēs ꝯ eū ſignū factū vidit aut aſperſionē ſiue etiā thurificationē·ad modicū q̇dē ceſſauit·ſ̄ mox redijt. Tunc vna alia ętate maior atꝗꝫ prudentior ſuaſit ei q̄tinꝰ demonē ꝓpiꝰ accedere ſineret·⁊ tunc alta voce ſalutationē angelicā in eiꝰ facieꝫ iacularetᵉ. Qḋ cū feciſſet·diabolꝰ q̄ſi ſagitta eēt ꝑcuſſus vel turbine impulſus·aufugit nec vnꝗꝫ ꝓpiꝰ ei ex illa hora accedē ꝑſūpſit.

¶ Nomini Marię flectere debemus genua Exēplū·LXXVI

Miles q̇dā intrauerat ordinē ciſtercieñ·⁊ cuꝫ infirmatꝰ ḡuitᵉ fuiſſet cepit deſꝑare ꝓpᵉ m̄titudinē pctōꝝ q̄ in ſecl'o an̄ ingreſſū ordis cōmiſit. Et cū ſic poſitꝰ fuiſſet ī āguſtia clamauit ad btāꝫ ꝟginē·q̄ apparēs ei ꝯſolata eſt eū. Qui letificatꝰ ⁊ mutatᵉ eſt. Etᵉ cū req̇reretᵉ ab abbate ꝺ tali ſbita mutatiōe·narrauit ei quō btā ꝟgo Maria ſibi apparuit. Et abbas āmirās cepit q̄rere ſi vnꝗꝫ aliq̇d boni feciſſet·ꝓpᵉ btām ꝟginem. Et ille dixit: Nūꝗꝫ omiſi qn̄ audiui nomē eiꝰ q̇n flecterem genua mea ob reuerēriaꝫ glioſę ꝟgīs Marię. Et ſic ſaluatꝰ eſt miles.

¶ Per nomen Marię vincitur diabolus Exemplū·LXXVII

Puelle cuidã in domo patris diabolus ĩ forma multiplici apparẽs ſepe·fereqȝ eã duxerat in amẽtiã. Et ipſa ꝓpoſuerat ↄũti ad ordinẽ ciſterciẽſ·. Nocte apparuit ei diabol⁹ ſuadens ei mũdi delitias·volẽs eam auertere a religiõe·ꝑdixit ei oĩa incõmoda religionis. Rñdit illa·q̇d m̄ erit ſi in delitijs q̄ m̄ promitt̄ mortua fuero·ad q̇ð ꝟbũ diabol⁹ tacuit ⁊ rapuit puellã·⁊ conabat̄ precipitare de feneſtra. Que cũ diceret ſalutationem angelicã·diabolus dimiſit illã dicens: Si ieris ad religionez ſp̄ t̄ aduſabor·⁊ ſic hac hora illã mulierẽ n̄ noĩaſſes occidiſſez te·h̄ dicto ꝟginẽ valde cõprimẽs·in canẽ tranſmutat⁹·⁊ exiliẽs de feneſtra nõ comparuit

Pulcritudo virginis Marie Exemplum LXXVIII

Prior q̇dã ordinis ꝑdicatoꝝ deuot⁹ q̇ habuit plures frẽs in ↄuẽtu ſuo·q̇ erga btãȝ ꝟginẽ in orõnibꝫ deuoti erãt. Accidit aũt vt q̇dã magis ſedulus ſuccedẽtibꝫ alijs vel ad ſtudiũ vel ad q̇etẽ·ipſe dies q̇ȝ ⁊ noctes cõtinuauit in ꝑcibꝫ ꝟginis marie. Ipſe enim ab illa meruit ſolatiũ obtinere. Et ↄtigit vt eo ſolo ĩ eccl'ia remanẽte·vidit gl'ioſam ꝟginẽ Mariã ſup altare cũ filio ſuo ĩ maxima claritate. Hec vt vidit frat̄ ne eſſet fantaſma·dixit g̃ cum mag̃ reuerẽtia ⁊ humilitate cordis: O gl'ioſiſſima mat̄ ⁊ dñ̃a·nõ ſũ dign⁹ ſolus videre q̇ð video·rogo ſupplicit̄ vt ſi vere es mat̄ chriſti·vt appareas ⁊ ↄuẽtui in q̇ ſerui ſunt veri ⁊ gr̃e tue feruẽtiſſimi dilectores. Hec vt dixit·mat̄ pietat̄ ãnuit·⁊ toti ↄuẽtui ĩ mag̃ claritate apparuit. Referebãt aũt frẽs q̇ h̄ viderunt ꝙ nihil iocũdi⁹ nec clarius videri poſſit a mortalibꝫ ocul'. Et frẽs fletibꝫ inſiſtebãt ⁊ orabãt benigniſſimã mr̃ez vt ſecũdo ⁊ t̃tio eis ſic appareret vt ꝑmo·ne forte ꝑmo fuiſſet diabolica illuſio·in noĩe ſancte Marie ⁊ indiuidue ſancteqȝ trinitat̄ fratrũ precũ inſtantia fugaret̄. Ac qm̄ nulli chriſti ↄuẽtio vel mr̃is chriſti ad belial·ſecũdo ⁊ t̃tio ꝑm formã ſepi⁹ dictã toti ſe ↄuẽtui gl'ioſa dei genitrix demõſtrauit. Facta aũt ſũt h̄ in initio ordinis ꝑdicatoꝝ·vt tali ac tam ſpeciali miraculo regina mĩe ſibi deditũ ordinẽ cõprobaret. Hoc Guil'.

Quidam vidit pulcritudinẽ Marie ⁊ ꝑdidit vnũ oculũ Ex·LXXIX

Quidã cleric⁹ pariſi⁹ beatiſſime ꝟgini multũ deuot⁹·q̇ ardenti aĩo diu deſiderabat videre pulcritudinẽ ꝟgis Marie. Poſt multa tp̄a angelus dñi ex parte ꝟginis Marie deſtinat⁹ ſalutauit clericũ ei dicẽſ: Domina mea Maria q̄ eſt dñ̃a angeloꝝ ⁊ hominũ·regina celi ⁊ terre·exaudiuit orõnez tuã·⁊ mãdat t̄ ꝙ tali die ⁊ hora veniet ad te ⁊ videb̄ eã. Sȝ ſcias ꝙ ſi eã videb̄ amplius cecus eris. Ad q̇ð cleric⁹: Libent̄ volo ꝑdere lumẽ vt ipſam ſemel videre merear. Cũ aũt audiſſet angelũ cepit ille ſollicitus eſſe ⁊ cogitare: quid vltra facieſ poſtq̇ȝ oculos amitt̄·tũc nõ poter̄ lucrari ſcribendo panẽ tuũ·h̄ oportebit te eſſe ampli⁹ miſerũ ⁊ mẽdicũ·⁊ poſtmodũ cogitauit in ſe ipſo·⁊ dixit·qñ beata Maria venerit vnũ oculũ aperiã ad videndũ eã·⁊ aliũ claudã ⁊ ſic vnũ oculũ tm̄ amittã·⁊ ſi vn⁹ oculus mihi remãſerit·ſufficiet m̄. Cũ autẽ poſtea gl'ioſa ꝟgo apparuiſſet ⁊ totã pulcritudinem ⁊ claritatẽ aſpexiſſet·q̇̃ta vnq̇ȝ ꝟbis exp̄mi vel etiã corde cogitari poſſet·⁊ cum manũ alteri oculo ſuppoſuiſſet ne cũ illo videret illã·⁊ cũ poſtea manũ ꝺponeret vt eã ãbobꝫ ocul' inſpiceret, btã ꝟgo diſꝑuit·et eã vltra nõ vidit. Tũc vno orbat⁹ oculo q̇ eã viderat·altero ſaluo remanẽte q̇ eã non viderat·ipſe ſe acrit̄ arguẽs mẽſt⁹ nimiũ h̄ dicebat: Heu miſer q̃re vnũ oculũ clauſi ⁊ ãbos ocl'os n̄ apui·vtinã cec⁹ eẽm·vt eam plenius vidiſſem. Cumqȝ diu beatam virginem Mariam exoraſſet·vt eam videre poſſet iterato·q̇ȝ altero libenter carere vellet: Tunc miſit iterum angelum qui dicebat: Mandat tibi dñ̃a angeloꝝ aduẽtũ ſuũ·ex quo vis ⁊ altero oculo orbari. Cui ille: etiã dñ̃e·ſi mille ocl'os haberẽ·optarẽ ꝑpetuo ꝑdere·dũmodo eã poſſez ſecũdario ꝑfecte videre. Cui angelus·ipſa clemẽtiſſima dñ̃a mandat tibi·ꝙ videbis eam ⁊ ſuperſtitem oculum non amitteſ·⁊ inſup recupabis oculũ ꝑditũ. Q̇ð nõ multo tp̄e

poſt· totũ ſic fuit factũ· ⁊ btã ꝟgo Maria
apparẽs ei videndã ſe exhibuit· ⁊ amiſſum
oculũ ei reſtituit. Ex q̄ poſſumꝰ ꝑpẽdere·
q̄ꝫta ſit pulcritudo ꝟginis Marię· ⁊ q̄ꝫ de
lectabile ē eam oculis videre. De q̄ ſanctꝰ
Anſelmꝰ ĩ meditatiõib⁹ ſuis dic̄: Pulcra
es Maria ad intuẽdũ· amabil̄ ad ample/
xandũ· delectabilis ad vidẽdum. Sũma
enĩ lęticia poſt deum eſt te intueri ⁊ in tuis
laudibus delectari.

¶ Quidaꝫ vidit pulcritudinẽ virginis Marię· ⁊ ſtatim euolauit ad cęlum.

Exemplum LXXX

Quidã iuuenis erat q̄ aſſi/
due cogitabat ⁊ mirabat̄ pulcri
tudinẽ mr̃is Jeſu chꝛiſti ſingulis
dieb⁹ ac noctib⁹. Cũq̄ꝫ vellet doꝛmire· dixit
Aue Maria· ⁊ coꝛpꝰ ⁊ aĩam· beatę ꝟgini
cõmẽdauit· orãs ſic vt ĩmenſam pulcritu/
dinẽ eius mereret̄ in cęleſti curia videre.
Et cũ de mane ſurgeret cõmẽdauit ſe iterũ
beatę ꝟgini eadẽ oꝛõne deuote eaꝫ implo
rando. Cũ aũt q̄dã mane deuotiſſime per/
oꝛaſſet· aſtitit btã ꝟgo Maria· oſtẽdens
ei ĩmenſaꝫ pulcritudinẽ ⁊ dixit: Deſideraſ
videre meã pulcritudinẽ? Rñdit: O regia
cęloꝝ· q̄ꝫuis indignꝰ ſũ· tñ toto coꝛde deſi/
dero. Tũc btã ꝟgo dixit: Cõſpice decoꝛeꝫ
meũ q̄ decoꝛauit me· ⁊ cũ eã vidiſſet· dixit:
Si a tua pulcritudĩe ſepari obuero· nũq̄ꝫ
de cętero ꝯſolaboꝛ. Dixit btã ꝟgo Ma/
ria: Ex q̄ affectas meã pulcritudineꝫ· iam
aĩaꝫ tuã a coꝛpe ſeparabo· ⁊ mecũ ⁊ cuꝫ filio
meo ꝑhẽnit̄ ꝑmaneb̄. Et his dict̄· aĩa iu/
uenis ſoluta ē a coꝛpe· ⁊ cũ btã Maria vir
gine ⁊ ab angel̄ in cęlũ glioſiſſime deporta
ta ē.

¶ Imagineꝫ beatę virginis dehoneſtãtes miſere obierunt.

Exemplum LXXXI

Extra caſtꝝ Rudulphi eſt
q̄dã abbatia q̄ dolis vocat̄· ⁊ ſu/
pra colũnã ecclie ipſiꝰ ē imago la
pidea ad honoꝛẽ beatę Marię ꝟginis ſcul
pta· ad quã cũ q̄dã paupcula mulier veni/
ret grã oꝛãdi· aderãt ibi ĩ atrio duo ꝓbꝛa/
toꝛes q̄ impꝛoꝑãtes mulieri ⁊ imaginem
blaſphemabãt· vnꝰ etiã lapides ĩ imaginẽ
ꝓiciẽs vno lapide ꝑcuſſit ⁊ ꝯfregit bꝛachi
um pueri Jeſu· ⁊ cũ manꝰ illa lapidea cec/
diſſet exierũt guttę ſanguinis a bꝛachio ac
ſi fuiſſet viuẽt̄ hoĩs. Statĩq̄ꝫ ĩ eodeꝫ loco
ille q̄ lapidẽ ꝓiecerat expirauit. Alt̄ ꝟo cũ
vellet moꝛiẽtẽ int̄ bꝛachia ſua colligere· vt
ei aliq̄d ꝑberet adiutoꝛiũ· ſtatĩ arreptꝰ eſt
a demonio ⁊ ĩ ſequẽti die defũctꝰ ē. Etiã
ſequẽti die cũ mlta turba cõueniret vt ima
ginẽ ⁊ ſanguinis fluxũ videret· ipſis viden
tib⁹ ꝑdicta imago ſcidit veſtimẽta ſua· ſcꝫ
oꝛnamẽtũ q̄d circa eã erat lapideũ· ⁊ collũ
ſuũ q̄d firmatũ erat monili lapideo· ⁊ pectꝰ
denudauit vſq̄ꝫ ad mãmillas ꝓpt̄ ignomi
niã ⁊ iniuriã q̄ illata fuerat ſibi ⁊ paruulo
ſuo. Hoc factũ eſt ſub ãno dñi milleſimo
ducẽteſimo octuageſimoq̄nto tpe q̄ guer/
ra erat int̄ Philippũ regẽ frãcię ⁊ Henri/
cum regẽ anglię. Hoc Vinc̄· in ſpe· hiſto·
li· viij· c· cx·

¶ Sarraceni non poterant mutilare imaginẽ virginis Marię.

Exemplum LXXXII

Quondã ſanctę Marię ba
ſilicã ĩgreſſi ſarraceni· ĩ oĩuꝫ ſctõ/
rũ imagĩes q̄ ĩ maceria erãt depi
ctę haſtiliũ ſuoꝝ cuſpides vibꝛauerũt: huic
oculũ eruerũt· illi naſũ vel pedẽ trũcauerũt·
oẽs ꝑrſus terebꝛat̄ aculeis diſſulcauerũt.
Ad imaginẽ ſanctę Marię titubãt inſani
nihilq̄ꝫ ibi q̄ꝫuis oẽs ſeue tẽptãteſ turbare
potuerũt. Sꝫ cũ maxĩe tẽptarẽt virib⁹ effu/
ſis ĩuẽte manꝰ erant aut tremoꝛe irrite aut
aliũde delate. Hoc Vinc̄· in ſpe· hiſto· li·
ij· c· q̄b⁹ ſup̄·

Maria virgo liberauit ciuitatẽ obſeſſaꝫ

Ex· LXXXIII

Et q̄dã mũicipiũ aure/
lianẽſi ciuitati ꝓximũ q̄d aueñ
nũcupat̄· vbi ecclĩaꝫ ĩ honoꝛe bea
tę Marię ꝟgĩs ciueſ edificauerãt. Qui cũ
aliq̄ñ obſeſſi ab hoſtib⁹ ĩtra oppidũ geme/
rẽt· magĩ ĩ dei genitric̄ Marię auxilio q̄ꝫ ĩ
virib⁹ ꝓpꝛijs ꝯfidẽtes· cũ puul̄ ⁊ mulierib⁹
ecclĩaꝫ petierũt· ⁊ imagini ſanctę Marię vir
ginis deuote aſſiſtẽtes· coꝛdis ⁊ oꝛis clamo
re eius auxiliũ depoſcũt. Cõpletiſq̄ꝫ ꝑcib⁹
lachꝛymoſis· redeũtes imaginẽ ſuã deferũt
⁊ ad tutelã ⁊ terroꝛẽ hoſtiũ in poꝛta ſtatuerũt
Quidã aũt ex ciuib⁹ ſtãſ in poꝛtę cuſtodia
poſt imaginẽ· mittẽs in aduerſarios iacula

magnā ſtragē de hoſtibꝰ faciebat· hūc la-
tentē qdā aſpiciēs: neqſſime inqt mortē nō
effugies. Nec iā tibi ſubuenire poterit ef-
figies· niſi portā deſerens vrbē a pire feſti-
nes. Cūq; vibraſſet hoſtis iaculū i ciuem
illū ſagittariuʒ· mirabile dictu· imago ge-
nu erexit· ⁊ iaculo ſe obijciēs illud excepit·
ſicq; hoīeʒ deuotuʒ ſibi ab inimici piculo
defēdit· q gaudēs p virginē ſe mirabiliter
liberatū· ſtatim ſagittā in aduerſariū diri-
git· blaſphemū deiecit. Diſperſuſq; p ora
populi rumor facti miraculi ad hoſtes qꝫ
puenit. Clamat ab oībꝰ q ſancta dei ma-
ter pugnat p ciuibꝰ loci illiꝰ. Hoc audiē-
tes hoſtes paci annuūt· eccleſiam dn̄e nr̄e
adeūt· ⁊ magna donaria offerētes· ꝺ cęte-
ro ſe nihil loco illi nocituros ſb teſtificati-
one pmittūt· eoſq; i hodiernū diē imago
illa defendit. Et pmanet i eodē loco iacu-
lum adhuc gerens in poplice erecto. Hoc
Vincē· in ſpe· hiſto. li. viij. ca. lxxiij

Pictorē ſuſtentauit maria ne ca-deret. Exemplū. LXXXIIII.

Quidā pictor diabolū cuʒ
cornibꝫ ⁊ ceteris mēbris ut turpiꝰ
poterat ⁊ magis horribilem de-
pinxit. Idē vo imaginē beatę marię vgi-
nis ita decentē ⁊ ita pulcraʒ vt potuit de-
pinxit diuſis coloribꝰ. De h vo diabolꝰ
iratꝰ ⁊ inuidēs feſtinās accedēs ad pictorē
qſiuit dicēs· cur eū tā horribilē ⁊ deformē
⁊ beatā virginē mariā tā pulcrā ⁊ decentē
depingeret. Qui reſpondit· q ita ſe res in
vitate haberet ſicut facta pictura oſtēdit
Diabolꝰ vero iratus· pictorē ab alto vbi
depinxit· imaginem beatę marię virginis
qdaʒ die voluit pcipitare· ꝯfregitq; ligna
in qbꝫ ſtabat pictor· q ⁊ caſum petijt· mox
imago pijſſimę virginis pictori manū por-
rexit· ⁊ eū ne caderet firmiter retinuit· ſicq;
eū a demone cuſtodiuit.

Imago marie in igne illeſa per-manſit. Exemplū. LXXXV.

Est ⁊ alia eccleſia i hono-
re ſācti michaelis in mōte qui dī
tumba maris ꝯſtituta. Contigit
aūt ut qdaʒ tpe incenderet ipſa eccl'ia dei
indicio fulgure i eā ꝺ cęlo cadēte. Erat āt
ibidē imago beatę vginis ex ligno ꝯſtru-
cta habēs ſup caput in modū mitrę vela-
men. Cū igit pueniſſet ignis ad locuʒ vbi
erat imago illa· oīa q erāt i circuitu cōbuſ-
ſit· ipſā vero imaginē qſi expaueſcēs oīno
intactā reliqt. Ita vt etiā velamē cādidū
qꝺ geſtabat i capite odore fumi nō vale-
ret aliquatenꝰ obſcurari. Euaſit etiam ab
igne vnū flabellum ꝺ pēnis pauonis qd
erat innixuʒ ipſi imagini. Digna prorſus
oſtēſio miraculi illiꝰ· qr imaginē ſuā defē-
dit ab igne· oſtēdens q ſibi ſeruientes ab
igne ęterno liberare faciliter poſſit.

De imagine virginis marie quā ſanctꝰ lucas fecit. Ex. LXXXVI

Cum imago ſancte marie
virginis p manꝰ lucę euāgeliſtę
necdū adhibitꝫ coloribꝫ deſigna-
ta et inumbrata eēt· ſubito repta ē imago
illiꝰ admirabili decore pfulgēs· vtpote nō
ope manuū carnaliū· ſ dei oīpotētꝫ vir-
tute depicta. Poſt aliqꝺ tps illa imago
nō abſq; dei vt credimus nutu romā per
quēdā virū deo plenū ē adducta. Eodem
tpe degebāt romę tres fratres· tempulus·
ſeruulꝰ· ⁊ ceruulꝰ· q manebāt i loco q tunc
tpis dicebat ſāctę agathę i turre. Quorū
vni videlicet tēpulo dominꝰ apparēs ait:
Imaginē celeberrimę virginis ab eo q eā
adduxit romā adquirere ſatage· ⁊ i eccl'ia
quę tuo adiacet oſtio reuerēdiſſime ſtude
collocare. Qꝺ ⁊ factū ē. Vn̄ tres pnomi-
nati fratres eo deuotius ibi vſq; ad fineʒ
vitę ſuę habitauert. Quidā poſtea clerici
inuidia excitati a papa ſergio obtinuerāt
vt illa venerabilis imago i lateranēſi col-
locaret palatio· ſuę eni auaritię ꝯſulentes
aiebāt maximā rem maximo loco collocā-
dam. Dū g cū innumeroſa hoīuʒ multitu-
dine aduenīſſēt· ſacratiſſimāq; imaginem
ancillis dei q ibi caſtiſſime ⁊ regularit con-
uerſabāt ſingultu maxio renitētibꝰ abſtu-
liſſent· venerūt ad locū q dī ſplen· ubi ter-
rificis coruſcationibus ingētibuſq; toni-
truis diuinitꝰ cōſternati mouere amplius
greſſus nullatenus pſumpſerūt. Quo au-
dito ſupranominatꝰ pōtifex nimio terro-
re pcuſſus ē· adiens locū illū reuerēter vbi i

manibꝫ vt credit̄ angelicis depicta imago
detinebat̄· om̄ipotenti dn̄o aliquātulum
ſupplicauit: Ac deinde ſurgēs ab oꝛone ꝑ
ſemetipſū eā vſq; ad latanēſe palatiū ba/
iulauit· ꝛ illuc reuerendiſſime collocauit.
Sequēti nocte ſtupēdo et incōpꝛehēſibili
miraculo p̄noīata imago ad eundē locū
diuinit⁹ ē reducta. Hoc audito iā ſuperi⁹
nominat⁹ p̄ſul cōpiēs ad hāc ſacroſāctā
eccliaꝫ deuotus ac diuino amoꝛe ꝯcuſſus
aduenit. Cūq; diligēter inq̄reret ab ancil/
lis dei q̄ ibi degebāt· q̄ hoꝛa vidiſſent eaꝫ
nocte ad locū priſtinū reuocatā· abbatiſſa
q̄ magne ꝓculdubio ꝯuitat̄ et ſanctitatis
erat· ingēti p̄miſſo fletu ad eiuſdē apoſto/
lici vestigia coꝛruit dicēs: Media ꝟo no/
cte dum nimis anguſtiarer ob vnice dn̄e
mee ablatā figurā· merorib; atq; ꝓ peccat̄
meis om̄ipotētē dn̄m erectis bꝛachijs ob/
ſecrarē velut auē volatilē ingrediētē atq;
ī loco ſemetipſā ſtrenue collocantem vidi.
Pōtifex aūt vna cū ſuis ꝑfecto ſapiētiſſi/
mis ꝯſiliarijs· alto mentis acumine tā in/
ſolitū nō deſpiciēs miraculū· ſemetipſū in
cōſpectu eoꝝ q̄ aderāt culpabilē reddidit
atq; ī eodē loco miſſarū ſolēnia deuotiſſi/
me celebꝛauit· poſtea dona plurima dicte
domui om̄ipotēt̄ liberalit̄ tribuit· atq; ꝓ
ꝯtinuandis luminarib; eiuſdē eccl̄ie ſuffi/
ciens oleum ꝯſtituit venerāde illi imagini
om̄i t̄pe ꝑ miſtros lateranen̄· palacij mini
ſtrari.

¶ De ſalue regina et pro/ ceſſione poſt completoꝛium. Ex/ emplum. LXXXVII.

Bonorū emul⁹ diabolus
q̄ vniuerſoꝝ dn̄m nō timuit ag/
gredi: Bononie ꝛ pariſi⁹ vbi eū
maxime ipugnabant fratres p̄dicatoꝝ oꝛ/
dinis· per ſe ꝛ ſuos ſatellites eſt aggreſſus.
Nā ſic dixerūt q̄ tūc p̄ſentes fuerūt· huic
foꝛnacē ardētē ſup ſe cadentē mōſtrabāt
illi foꝛmā delicate mulieris amplectētis ſe
p̄tendebāt· huic aſinū coꝛnutū· illi ſerpētē
ignitū offerebāt· alij alia ludicra ꝛ verbera
inferebāt· ītantū vt ꝓpt̄ nociuū fantaſma
et demonū illuſiones viciſſim cogerentur
fratres cuſtodire vigilias noctis ſup alios
quieſcētes. Inſup ꝛ aliq̄ in freneſim cade/
bant· ꝛ alij hoꝛribilit̄ vexabant̄. Ad ſingu
larē vitā ꝙ ſpem ī mariam potētiſſimam ꝛ
pijſſimā ꝯfigētes frēs ſtatuerūt· vt ad ho/
noꝛē ei⁹ poſt cōpletoꝛiū fieret ſolēnis ꝓceſ/
ſio cū ſalue regina· ſtatim ꝙ ſūt fugata fā/
taſmata· ꝛ vexati curati. Et frat̄ q̄daꝫ· fili⁹
cuiuſdā regis q̄ inſan⁹ erat· fuit pleniſſime
liberatus. Et tūc oīa ꝓſpere oꝛdini ſucceſ/
ſerunt· beneplacitam aūt deo et matri ſue
hmōi ꝓceſſionem ꝯcurſus ꝓploꝝ· cleri de/
uotio· dulces lachꝛyme· pia ſuſpiria· ꝛ ad/
mirāde viſiōes declarāt. Multi enī vide/
rūt qui et dixerūt fratrib; ad altare beate
virginis egrediētib;· ipſā virginē cū mul/
titudine ciuiū ſupnoꝝ a ſūmo celo ꝓgredi.
Et dū ad illud ꝟbū· o dulcis maria īcli/
narēt· ipſā illis īclinātib; parit̄ inclinare ꝛ
ipſis regrediētib; ipſā ad celū reuerti.

¶ Anicula attulit ſalue regina. Ex/ emplū. LXXXVIII.

Cum ſalue regina primo
venisſet ad noticiā· ꝛ ī loco q̄daꝫ
illud plures dn̄e decātarēt· ꝛ q̄dā
dn̄a ex deuotiōe eādē antiphonā cantare
affectaret. Ecce vna dieꝝ q̄dā anicula illā
attulit in q̄dā cedula bn̄ ſcripta ꝛ poſuit ī
locū oꝛonis ipſi⁹. Illa vero multū exhile/
rata· gratias egit beate ꝟgini marie toto
coꝛde.

¶ Popul⁹ cōſueuit cōcur/ rere ad ſalue regina. Exemplū LXXXIX.

In lōbardia ubi dū a fra/
trib⁹ d̄ beata virgine ſalue regīa
moꝛe ſolito cātaret̄· ꝛ ꝑuentū eēt
ad locū illū vbi d̄r· Et ieſū bn̄dictuꝫ fru/
ctū vētris tui ꝛc. et affect⁹ plurimoꝝ aſtā/
tium eſſet accēſus ḡra ſpūali: Ecce beata
virgo vna cū filio ſuo apparuit dicens: O
dilectiſſimi filij pſallite feruēter ꝛ laudate
q; ieſum filiū meū ī p̄ſenti ꝛ in futuro vob̄
oſtēdā. Et cū h̄ dixiſſet pueꝝ pulcerrimū
oſtēdit eis. Quod cū rectoꝛ choꝛi vidiſſet
cūctis vidētib;· rapt⁹ fuit in extaſim ita q̄
oꝑtuit eum efferri· et diutiſſime iubilabat.
Hoc miraculū ꝓpt̄ hūilitatē annis p̄limis
reuelare diſtulerat. Poſtq; ꝟo patefactū
ē ad dei gl̄iaꝫ ꝛ honoꝛē virginis glorioſe·
tūc confluentibus q̄; plurimis· ſine eſſent

hoſpitib⁹ vel alijs officijs occupati · tamē ſalue regina noluerūt negligere · ſꝫ inſtāter ad eam ſalutandā currebāt · ab ea reſalutationis lucrū fęliciſſimū ꝓmereri.

¶ Salue regina valet contra tonitrua. Exemplū. XC.

Quidam ſacerdos ad oēs horas ſuas dicere cōſueuit illam antiphonā: Salue regina. Et cū q̄dā vice campū trāſiret ⁊ quādā iclusā viſitare iuxͣ eccłiaꝫ ſolitariā habitātē · ſūt tonitrua tā valida ut vires ambulādi ſibi adimerēt. Veniēs tādeꝫ cū multo labore ac timore · ad eccłiaꝫ intrauit ⁊ corā altari ſe ꝓſternēs ꝓ ipſa tēpeſtate dn̄aꝫ nr̄aꝫ virginē mariā iterpellauit. Et ecce matrona virginei vult⁹ · miriqꝫ decoris · cū allocuta ē dicēs: q꞉ antiphonā · ſalue regina · libēter ac frequēter decātas · nunq̄ꝫ tonitrua neqꝫ fulmina q̄rū timore ſepius affligeris te lędent. Sicqꝫ ad altare rediēs ī oculis ſuis diſꝑuit · ⁊ ſtatim intellexit · q꞉ ipſa eſſet clemens · pia · ac dulcꝭ maria. Hec Ceſarius.

¶ Mulieres ꝑturiētes debēt dicere ſalue regina. Exem. XCI.

Mulier q̄ cū ſepteꝫ diebus ꝑtus diſcrimina ſuſtineret · ⁊ iam verſa ī nigredinē derelicta fuiſſet ab oībꝫ · votū fecit beato frāciſco · et ei⁹ cepit moriēs auxiliū inuocare. Emiſſo auteꝫ voto celerit̄ obdormiuit · viditqꝫ ī ſomnis beatū frāciſcū dulcit̄ ſe alloquētē ac req̄rentē · vtꝝ faciē eius cognoſceret · et ſi antiphonā v̄ginis gl̄ioſe · ſ · ſalue regina ad honorē virginis recitare ſciret. Qua reſpondente ſe hr̄e noticiam vtriuſqꝫ. Incipe ait ſāctus franciſcus antiphonā illā virginis glorioſę · ſ · ſalue regina · q̄ cū illā ꝑcat̄ fructum quē virgo pepit · ꝯtinuo a cunctis liberata ꝑſſuris infantē peperit ſpecioſuꝫ: grās agēs reginę cęli quę ꝑ beati franciſci merita ipſius dignata fuerat miſereri.

¶ Salue regina valet homini ī extremis. Exēplū. XCII.

Erat q̄daꝫ canonic⁹ regularis · dū ille ageret ī extremis timuit q̄deꝫ illud Eccꝭ. ix. Neſcit hō vtꝝ amore vel odio dign⁹ ſit · tn̄ nullaten⁹ deſꝑauit. Quē beatiſſima v̄go maria viſibili forma dulciſſimis verƀ alloq̄t̄ dicēs: Ne timeas nūq̄ꝫ dānaberis · imo ſicut me ꝑ antiphonā ſalue regina ſepi⁹ honoraſti · ſic ꝑ me ī regno filij mei mecū ⁊ cū oīb⁹ ſāctis coronaberis. Qđ cū fratribus ſuis lętāter referret · viſionis veritatē ꝑ ſequētē rei certitudinē ꝓbauit · q꞉ in ꝓximo cū magno tripudio expirauit. Huius grē ꝑticeps erit oīs homo q̄ ipſā priuatim vel in publico ꝑ hāc antiphonaꝫ · ſcꝫ ſalue regina ſtuduerit collaudare

¶ Officiuꝫ ſalue ſācta parēs · quare dicendū ē poſt diei officiū. Exemplū. XCIII.

In ordie carthuſiēſiū olī fuit tēptatio deo ꝑmittēte ꝙ vix aliq̄s poterat ordinem ſuſtinere. Qui ieiunio indicto · deuotis orationibꝫ dn̄o ſupplicabāt · vt eis remediū aliq̄đ efficax oſtēdere dignaret̄. Ecce cuidā patri ſanctiſſimo diuinit⁹ ē reſponſū · vt officiū Salue ſancta parens · poſt diei officiū diceret̄. Qđ cū fieret · oīs tēptatio tūc ceſſauit · ⁊ ordo ꝑfatus ī ſuo vigore permanſit · vn̄ multi religioſi eadē ſpe ipſū officiū frequēter ſolebāt dicere ⁊ dicunt.

¶ Sacerdos quidā nō ſciuit aliā miſſam niſi đ beata virgine maria. Exēplū. XCIIII.

Fuit quidaꝫ ſacerdos idiota · nullā ſciēs miſſā niſi đ beata dn̄a maria · ⁊ cū de illa quotidie celebraret · ⁊ de hoc accuſaret̄ · ꝓhibitus ē ab ep̄o · de cętero nō celebrare aliquā miſſam. Qui cū eſſet ī tribulatiōe ⁊ egeret · beatāqꝫ virgineꝫ inuocaret · illa ei apparens ait: Vade ad ep̄m et dic ei ex ꝑte mea · vt tibi reſtituat officiū tuū. Rn̄dēte ſacerdote: dn̄a nr̄a ego pauꝑ ſum · ⁊ ꝑſona deſpecta · n̄ me audiet neqꝫ mihi patebit acceſſus ad eū. Beata virgo adiunxit: vade et ego viā tibi ꝑparabo: Et ille: O dn̄a virgo maria non credit verƀ meis. Rn̄dit illa · dices ei ꝓ ſigno · ꝙ ī tali hora · ⁊ ī tali loco dū ciliciū ſuū reſartiret · ego illud ex ꝑte vna tenebā adiuuās eū · ſtatim credet tibi

Mane ſine impedimēto ſacerdos intrans ad epm̄ ⁊ beate dei genitricis deferēs nūciū. Cū ille diceret: vn̄ credā te ab ea miſſum: ꝓdictū ſignū de cilicio ſubiūxit. Quo audito beat⁹ pōtifex ſtupens ſimul ac pauens. R̄ndit: Ecce reddo tibi vt tm̄ miſſā de dn̄a nr̄a beata virgine maria celebres ac frequētes ⁊ ores ꝓ me ſemꝑ.

De die dominico. Exē .XCV.

Notandū ꝙ ſicut dies dominica dedicata ē reſurrectiōi ⁊ ſexta feria paſſioni dn̄i · ſic dies ſabbati dedicata ē glorioſe ꝟgini marie. Et h̄ multiplici rōne. Prīa ē q: paſſio ſcōꝝ ꝯſueuit ī aliq̄ die celebrari · beata aūt virgo etſi non eſt paſſa martyrio carnis · paſſa tn̄ fuit martyrio mētis. Iuxta illud Luc. ij. Tuā ipſi⁹ aīam ꝑtrāſibit gladius doloris · ⁊ iſtud martyriū fuit ī ea ꝯtinuatum ꝑ totā ſextā feriā ⁊ ī ſabbato ſequēti. Sexta aūt feria dedicata ē martyrio filij · ⁊ ideo ſequēs ſabbatum dedicari debuit martyrio mr̄is. Scd̄a ratio · q: ſicut ī die ſabbati de⁹ req̇euit ab omni opere ſuo · ſic chriſt⁹ ītrans marie vteꝝ req̇euit ī ei⁹ vētre ⁊ mēte. In nullo enī alio ſācto ſpūſſanct⁹ requiē plene habuit · niſi ī chriſto ⁊ ꝟgine maria. Quia ī alijs ſanctis habuit aliq̇d repugnās · ſaltē peccatū veniale · in chriſto aūt ⁊ ī virgine maria nihil repugnās inuenit · ⁊ ideo ꝑfecte ibi requieuit. Tertia ratio ē · q: de⁹ diē ſabbati benedixit · ſic beata ꝟgo fuit ab oīb⁹ benedicta. Nā pater elegit eā ī filiā · filius ī matrē · ſpūſſanctus ī ſponſam. Et ab angelo benedicta eſt qui eā ſalutauit · ⁊ a toto mūdo q̇ eā venerat ⁊ laudat. Quarta ratio · q: ſabbatū ē mediū inter diē gaudioſam · ſcȝ diē dn̄icam · ⁊ penoſam · ſcȝ ſextā feriā. Sic ipſa ē mediatrix inter deū ⁊ hoīem. Quinta ratio · q: in die ſabbati tota fides perijt · ⁊ in ſola virgine remāſit. Et ideo merito hec dies ſibi dedicata fuit.

Quō beata virgo maria iuuat hoīem ī vita. Exem. XCVI.

Legit in dialo. Ceſarij · ꝙ iuuenis q̇dā cui⁹ pater moriens multas diuitias dimiſerat. Qui tantum ſtudebat torneamētis ⁊ vanitatib⁹ huius mūdi · ī veſtib⁹ · ⁊ ī equis · ut oīa bona ſua effūderet. Et cuidā militi iuxta ſe manēti mlta vēdidiſſet · ⁊ loco pignoris expoſuiſſet · ille voluit recedere d̄ terra ſua · ⁊ villic⁹ ſu⁹ vidēs eū triſtē ait: Dn̄e q̄re eſtis triſtis vultis diues fieri. R̄ndit libēter vellem · ſi cū deo poſſem h̄re diuitias. R̄ndit villic⁹: Sequimini me ⁊ bene erit vob. Et ſtatim dn̄s ſecut⁹ ē ſuū villicū · ⁊ duxit eū ꝑ q̇ddā nemus ī locū paluſtrē · vbi cepit loqui cū diabolo villic⁹. Territ⁹ dn̄s q̄ſiuit ab eo cū q̊ loqueret. R̄ndit · cū diabolo · ⁊ iuuenis pl⁹ timuit. Et ait villic⁹ diabolo. Adduxi vob hoīem nobilē · ſupplicās vt eum antiquis diuitijs reſtituatꝭ. Cui diabol⁹: Si voluerit mihi eſſe deuot⁹ ego dabo ei diuitias et honores ſuꝑ oēs cognatos et vicinos ſuos. Cui villic⁹ · libēter erit vob obſequioſus ⁊ fidel' · ſi habuerit iſta. Cui diabol⁹ · oportet eū abrenūciare altiſſimo. Qd̄ cū iuuenis renueret · dixit villic⁹: q̇d timetis ꝓferre vnicū verbū dicēdo · abrenūcio. Tandē iuuenis induct⁹ ſuaſu villici abnegauit altiſſimū. Cui diabol⁹: Adhuc op⁹ imꝑfectū ē · etiam abrenūciare dȝ matri altiſſimi. Illa enī eſt q̄ nob maxime dānū infert. Quos enī fili⁹ ꝑ iuſticiā ꝑdit mater ꝑ mīaȝ ⁊ indulgentiā adducit. Ad qd̄ iuuenis multū expauit · ⁊ turbat⁹ ſuꝑ modū · reſpōdit · hoc nunq̄ faciā · q̄re inq̇t villic⁹ · feciſtis qd̄ mai⁹ fuit · facite ergo qd̄ minus ē · abnegaſtis creatorē · abnegate ⁊ nūc creaturā. At ille: nunq̄ ego eā negabo · ⁊ ſi deberē ꝑpetuo mendicare · ⁊ ſic imperfecto oꝑe redierūt · ⁊ in itinere venerūt ad quādam ecclīam ſemiclauſam in quā iuuenis exiliēs de equo ītrauit · equū committens villico · ⁊ ante ortum aurore ante altare beate virginis tenētis filiū in vlnis cepit eā īuocare intimo corde. Erat autē ſuꝑ idē altare imago ipſi⁹ · ipſum pueꝝ in ſinu habēs. Et ecce meritis ipſi⁹ ꝓclariſſime ſtelle maris · ver⁹ lucifer oriri cepit ī corde ſepedicti adoleſcētis. Tātā enī ei dn̄s ꝓpter honorē matris quā non negauerat donare dignatus eſt ꝯtritionē · vt ꝑ fletu

rugiret ꝛ ꝑ placītu eccliaꝫ clamoribꝫ repleret. Eadē hora ſubuenit miles ſupradictꝰ q̄ bona ſua ī vadio habebat· ꝛ vidēs hoſtium eccliē aptum· putās ibi diuina celebrari· ſolꝰ ītrauit. Inueniēſqꝫ iuuenē corā altari ſibi bn̄ notū lachrymātē· ꝛ putās ꝙ defleret ſuā pauptatē· retro quandaꝫ columnā latenter receſſit rei exitū expectans Cūqꝫ inſtāter inuocaret beatā ꝟginē iuuenis· ꝛ nō audebat inuocare deū altiſſimum quē negauerat· vtroqꝫ audiēte beatę virginis imago locuta ē filio ſuo quem tenebat ī vlnis ī h̄ verba: Dulciſſime fili miſerere homini huic. Puer vero matri nihil rn̄dit· ſ faciē ab ea auertit. Cūqꝫ iteꝝ rogaret filiū ꝓ hoīe· puer mr̄i dorſum vertit dicēs. Homo iſte negauit me: q̄d ei faciaꝫ Poſt h̄ ꝟba imago beatę marię ꝟginis ſurrexit· pueꝝ ieſū ſup altare poſuit· eiuſqꝫ pedibꝰ ꝓna ſe ꝓſtrauit· ꝛ ait: Rogo fili vt ꝓpꝫ me dimittas peccatū. Mox infās matrem eleuās· rn̄dit illi: Mater nūqꝫ aliq̄d negare tibi potui: ecce ꝓpter te totū dimitto. Surgenſqꝫ iuuenis exiuit ꝺ eccliā· triſtis q̄deꝫ ꝺ culpa ſua· ſ hilaris ꝺ indulgētia. Exiuit qꝫ poſt eū ſupradictꝰ miles latenter· ꝛ q̄ſi rem ignoraret· q̄ſiuit q̄re tam humidos oculos haberet. Rn̄dit: ꝺ vero eſt. Et ille: Dn̄e nō me latet cauſa triſticię habeo vnicā filiā· ſi vultis illaꝫ ducere in vxorē· oīa veſtra vob cū illa reſtituaꝫ. Inſup ꝛ diuitiaꝝ meaꝝ heredē vos ꝯſtituaꝫ Ad h̄ iuuenis lętus effectus reſpondit: Si hoc facere dignaremini· plurimū mihi placeret. Reuerſus itaqꝫ miles ad vxorē ſuaꝫ rem ei ꝑ ordinē retulit. Conſenſit illa· celebrant̄ nuptię· iuueni ſub noīe dotis oīa bona ſua reſtituūtur. Et iuuenis iſte poſtmodū oībꝰ diebꝰ vitę ſuę· regratiabit̄ beatę virgini marię· ꝛ ei fideliter vſqꝫ ad mortem ſeruiuit· quia ꝑ eaꝫ meruit remiſſionē peccatorum ſuorum. Inſuꝑ etiaꝫ ꝯſolationem tꝑalium bonoꝝ.

Maria ſubuenit homini ī morte· et quare merito ſabbatis diebus virgo glo̾ſa a quolibet homine ē honoranda. Erē. XCVII.

Legit̄ in dialo. Ceſarii ꝙ ī vicinio ciuitatꝭ tridentine ſilua ē ī q̄ latro nominatiſſimꝰ verſabat̄ a quo multi deꝑdabant̄· ꝛ qui ſe defēdere voluerūt nec potuerūt occidebāt̄. Hic tn̄ cū quodā die monachū quendaꝫ ordinis ꝑdicatoꝝ obuiā haberet· ſperans ꝙ pecuniam haberet ꝛ portaret. Ait latro: niſi voluntarie ſequaris me· occidā te. Quem cuꝫ monachus ſequeret̄· ꝛ quereret ī via quis eſſet vl̄ q̄d opis haberet. Rn̄dit ille: Ego ſum latro ille famoſus nomē ſuū exponēs Cui cuꝫ monachus diceret: Iā incepiſtis caneſcere ꝛ nō timetis periculū aīę veſtrę. Rn̄dit: nō plꝰ q̄ pecus. Et tacuit monachus. Veniēs autē ī ſpeluncā illꝰ ait itra ſe· poſſem hūc hoīem conuertere· magnū ꝓſtarē deo obſequium. Dixitqꝫ ad latronem· ſi licet mihi aliquid īterrogare vos. Rn̄dente illo· licet· monachus ſubiunxit: qualis extitit vita veſtra a principio: Reſpondit ille· peſſima: qn̄ puer eram cū omnibus ſocijs meis cōtendebā· factus adoleſcens furto operā dedi· deinde in virum proficiens latrocinia exercui· in q̄bꝫ adeo ꝓfeci vt hodie caput ꝛ magiſter ſum oīuꝫ latronum huius ꝓuincię. Ad queꝫ monachus: Nunq̄d timetis pęnas ęternas huiuſmodi opibus ꝑparatas: Dicente illo: de aīa mihi nulla quęſtio eſt· qꝛ perdita ē. Monachus rn̄dit: q̄d ſi poſſem vob oſtēdere viam ſalutꝭ· velletis mihi adquieſcere vel non· ait latro· etiā ꝯſentirem. Et ille Ieiunāte vnaꝫ diē ī hebdomada ī honore ſanctę genitricis dei marię· ꝛ nullū eodē die lędatis· ꝛ ſciatis pro certo· quia gratiā apud eius filiū obtinebitis. Rn̄dit latro: hoc reuera faciam. Etiam voueo ꝙ nihil eadē die comedā· nullū deꝑdabo· nulluꝫ lędā. Elegitqꝫ diē ſabbati nihil ī illo mali opans· imo plurimos de ſocioꝝ manibus deꝑdādos ſine occidēdos ad honorē beatę virginis marię eripuit. Eodem die tridētini ꝑ circūitū ab hoſtibꝫ infeſtabant̄ Et exeūtes ſatellites ciuitatꝭ cū hoſtes die ſabbati inſeq̄rent̄· iā dictū latronē inermē propter ſabbatum cum ceteris ceperūt· et cuꝫ eſſet fortiſſimus non ſe defendebat cū

capꝑetur· nec ſe excuſabat· nec loq̄ voluit
interrogatꝰ cū duceret. Veniēs ī ciuitatē
mox ē cognitꝰ ⁊ patibulo adiudicatus eſt
Nutu tñ dei vt creditꝰ ſuꝑ pulcritudinem
corꝑis eiꝰ iudices moti ī h̄ ꝯuenerūt· vt ꝓui
cia abiurata viueret. Qđ cū ille abnueret
⁊ diceret nō faciā. Meliꝰ ē eni vt h̄ peccata
mea luā q̄ꝫ ī futō. Rñderunt· ſine tñ vt de-
colleris. Nec curo inq̄t q̄lis ſit pena dum-
mō occidar: At illi: vis ut tibi vocetꝰ ſacer
dos. Rñdit n̄ ē neceſſe· oēs eni chriſtiani
eſtis· oībꝰ vob peccata mea q̄ vnq̄ꝫ in hac
ꝑn̄ti vita cōmiſi ꝯfiteor. Qđ cū feciſſet· cū
multa ꝯtritiōe nūq̄ꝫ ſe aliquid boni feciſſe
deteſtatꝰ· ꝓter illud ieiuniū qđ a monacho
didicerat· ſicq̄ꝫ ex ciuitatē ductꝰ decollatꝰ
ē· ⁊ ī eodē loco ſepultꝰ. Nocte eadē vigiles
portaꝝ circa eiꝰ tumulū luminaria celitus
emiſſa viderūt· Quiq̄ꝫ eni mr̄one corpꝰ eiꝰ
effodiētes· ⁊ caput corꝑi adaptantes· po-
ſuerūt ī feretro· mire texture· purpura ſuꝑ-
poſita· ex q̄bꝫ q̄ttuor ſingulas cādelas ar-
dētes ī manibꝫ habētes· ꝑ q̄ttuor ꝑtes fe-
retrū tollentes. Quintaq̄ꝫ clariſſima oīuꝫ
erat cū cādela ſequēte ad portaꝫ ciuitatis
vſq̄ꝫ venerūt· corpꝰ ibi deponētes. Cuſto-
des itaq̄ꝫ iſta vidētes timuerūt· putantes
eē fātaſma. Quibꝰ vna illaꝝ dicebat· di-
cite epō veſtro vt capellanū meū a vobis
decollatū ī tali loco eccl'ie honorifice et re-
uerenterꝰ ſepeliat· minas addēs ſi negligeret
⁊ noīauit ſe mariā eſſe. Mane vero cū hec
epō nūciata eſſent· cuꝫ clero ⁊ ꝑplō exiens·
purpuram depoſuit· caput ꝑaſū corpori
vnitū videns expauit· texturāq̄ꝫ purpure
humanū artificiū excedētē admirās· rela-
tis credidit· hoīemq̄ꝫ cuꝫ timore ⁊ honore
maximo· nō vt latronē· ſ; vt chriſti marty-
rem ī loco deſignato ſepeliuit. Ab illo igitꝰ
tp̄e vſq̄ꝫ hodie vix aliq̄s adultꝰ īuenitur ī
illa ꝓuincia· q̄ eiꝰ exemplo diē ſabbati in
honore dn̄e nr̄e marie nō ieiunet.

Maria ſubuenit homini q̄nq̄ꝫ etiā poſt mortē. Exem. XCVIII.

Fuit in britania iuuenis
q̄daꝫ nobilis· q̄ q̄uis ſeculo de-
ditꝰ· tñ beate v̄gini fuit deuotꝰ ī
h̄ q̄ ei ſingulis diebꝫ ter quinquagenas ſa-
lutatiōes ꝑſoluit· q̄ infirmatꝰ ad extrema
ꝑductꝰ ē. Cūq̄ꝫ diu iacuiſſet mortuus re-
uixit· ⁊ mulieri aſſidenti ſibi clamās dixit:
cito voca ſacerdotē. Sacerdoti aduenienti
corā oībꝰ ꝯfitebatꝰ dicēs: Ego fui raptꝰ ad
tribunal chriſti· ⁊ cū tribꝫ marie accuſarer
a demonibꝫ· ⁊ ferri deberet ſn̄ia ꝯ me· piiſ-
ſima mr̄ xp̄i rogauit filiū ſuū· vt ad corpꝰ
redire locū penitētie ſuſcepturꝰ· qđ ⁊ factū
ē. Vnū d' peccatū erat q̄ decimas ex agris
meis ⁊ bonis ſacerdoti ſubtraxi. Scđm q̄
piſces cuꝫ socijs meis religioſis ꝑſonis fui
furatꝰ. Tertiū q̄ ſegetes paupeꝝ cuꝫ cani-
bus venaticis ꝯculcauerā. Ad h̄ ruſtici ab
eo damnum paſſi dixerūt: Cur debuiſtis
dn̄e ꝓ his dānari cū vob hoc puro corde
dimiſimꝰ? At ille: Veſtra remiſſio nō ſuf-
ficit mihi ad ſalutē· q̄r ditior erā ad ſoluē-
dū q̄ꝫ vos ad relaxandū· hec dicens iuſſit
damna reſtitui· ⁊ ſic receſſit.

Itē aliud exēplū d' beata virgīe maria ī quo cognoſcere poteris quō peccatores et mali homīes cōuertūtꝰ et boni erūt per merita glioſe virginis marie. XCIX.

Fuit quidā vir nobilis ſ;
tyrannꝰ totꝰ erga ſuos ⁊ alienos
Cū ḡ oēs vindictā peterēt a deo
d' eo· ⁊ hūc ꝯtigit infirmari ad mortē. Qui
aduocās ep̄m loci illiꝰ pure cōfeſſus ē· a q̄
petiuit vt ſibi ſanitateꝫ impetraret a deo·
ꝓſtito tñ priꝰ iuramēto q̄ de cetero nemi-
nem lederet. Quo ꝯualeſcēte ampliꝰ in-
differēter oēs leſit· ita q̄ nō ſolū ei· ſ; etiaꝫ
epō oēs maledicerent. Poſt h̄ iteꝝ infir-
matus ē ⁊ oppreſſus igne ſacro ſicut prius
vt omnia eius mēbra arderent· ita vt d' vi-
ta deſperaret. Vocauit igitur ep̄m ꝑmit-
tens ſatiſfactionem de iuramento non ſer-
uato· vt iterum pro eo oraret vt ſanus fie-
ret· qui renuit· recedens cum indignatio-
ne. Appropinquante autē morte clamauit
⁊ reſpexit in celum· ⁊ ibi vidit in aere pen-
denteꝫ filiū dei in cruce· ⁊ matrem ſuā ſibi
aſtantē ⁊ orantē pro ſe. Ac ieſus ait: Ma-
ter nō poſſuꝫ facere: ecce eni rurſum cruci-
fixit me· ⁊ oſtēdit ei cicatrices ſanguineas

Nõ vidẽs peccatoꝛ ingemuit exclamans voce magna: O bone ieſu ſi te crucifixi pec catis meis· matrẽ tuaꝫ tñ ſemꝑ honoꝛaui Jeiũnauerat enĩ om̃i ſabbato ad honoꝛẽ beatę virginis marię. Cũq; ſic exclamaret audiuit vocẽ ieſu dicẽteꝫ matri oꝛãti: ecce mater dedi eũ tibi ꝛ ſanat⁹ ẽ· q̇ poſtmodũ ꝟditis oĩb⁹ ſuis reſtituit ablata· ꝛ ingreſ‑ ſus clauſtꝝ vbi deo ſeruiuit· et beatę vir‑ gini vſq; ad finem vite ſuę.

¶ Quã magna ſal⁹ et gr̃a latuit in roſario dñe noſtre marie. Hoc patebit ꝑ ſequẽs ſcriptũ. Exẽ.C.

Frater q̇daꝫ oꝛdinis car‑ thuſieñ· dei ꝛ ei⁹ genitricis amo‑ re cõpulſus· vnũ ad fideliũ deuo tionẽ frequẽtandũ cõpoſuit roſariũ· glo‑ rioſę dñę noſtrę ſanctę marię· qꝛ magna ĩ illo ſal⁹ ꝛ gratia latet· ꝛ maioꝛ q̃ꝫ hucvſq; ſciuim⁹. Quidã enĩ de patribꝫ q̇ obierũt anno dñi. M.cccc.xxxi. ĩ domo treuereñ· carthuſienſiũ oꝛdinis· ĩ ſcriptis reliq̇t q̃li‑ ter vn⁹ eoꝝ qui ſe in eodẽ roſario exercere conſueuit· deductus fuit ĩ ſpiritu vſq; ad empirreũ cęlum· vbi inter multa arcana q̃ audiuit ꝛ vidit· etiã clariſſime vidit q̇ idẽ roſariũ ꝑſentabat̃ ꝯſpectui altiſſimi· ꝛ q̃li‑ ter beatiſſima virgo maria cũ virginibus ſuis· om̃es angeli· et ſãcti vniuerſi qui ad cęlum venerunt ab adaꝫ vſq; ad illud tp̃s oẽs acceſſerũt ꝛ omnipotẽti deo gr̃as ege‑ runt· ꝛ benedixerũt ꝑ illi⁹ roſarij ſãctis ex‑ ercitijs· q̃ fiunt circa illud ĩ cęlo ꝛ ĩ terra· et oꝛauerũt ꝑ cũctis religioſis ꝛ deuotis ho‑ minibus q̇ ſe ĩ illo exercẽt· vt gr̃a ꝛ pax eis adiungat̃ in terris· ꝛ gl̃ia accreſcat in cęlis Jtẽ vidit ꝛ audiuit q̇ ꝑdicti oẽs ſancti et angeli dei· ipſũ roſariũ deuotiſſime decã‑ tabant cũ ſuis meditatiõib⁹· addẽtes ad quãlibet meditationẽ ſeu clauſulã vice ie‑ ſu chꝛiſti ibidẽ additam alleluia iocũdiſſi‑ mo cãtu. Quotiẽs enim nomẽ beatiſſime ꝟginis marię ibi nominabãt· humiliter ſe inclinabãt. Ad nomẽ vero ieſu chꝛiſti ge‑ nua̕ deuotiſſime ſinguli flectebãt· iux̃ di‑ ctum apl̃i: Jn nomine dñi nr̃i ieſu chꝛiſti om̃e genu flectat̃· cęleſtiũ· terreſtriũ· ꝛ ĩfer‑ noꝝ ꝛc. Dictũ etiaꝫ fuit illi clara ꝛ aperta allocutione· q̇ quotiẽs quis dictũ roſariũ cõpleret cũ ſuis meditationibꝫ adiunctis· totiẽs plenã oĩuꝫ peccatoꝛum ꝑciperet re‑ miſſionẽ. Vidit etiaꝫ innumerabiles pul‑ cerrimas· lucidiſſimas· inmarceſſibiles ac odoꝛiferas coꝛonas· q̃ reſeruãtur his q̇ ſe exercẽt deuote ĩ eodẽ. Et totiẽs addit̃ illi hmõi coꝛona· quotiens q̇s ſertũ hmõi ad laudẽ dei ꝛ ei⁹ genitricis fecerit ſeu dixerit Jdẽ talia non ſemel ꝫ pluries aliq̃n vna die gaudia iſta cęleſtia vidit ꝛ audiuit. Et q̃nq; etiã ĩ coꝛꝑe ꝯſolationẽ magnã ac cõ foꝛtationẽ ꝑcipere ſolebat· ſm q̇ ſe ĩ ipſo roſario deuote exercere poterat. Et licet ſe ĩ ſuis ſcriptis nõ nominauerit· ipſũ tamen eundẽ q̇ hꝫ ſcripſit foꝛe minime dubitam⁹. Talis enim ꝯuerſationis fuit ĩter fratres· tantę deuotionis· patiẽtię· litteraturę· gr̃ę ꝛ foꝛtitudinis· etiã in coꝛpoꝛe licet rigidus vixerit· q̇ ꝑ cũctis cęteris merito hmõi me‑ ruit habere reuelationes. Sic tñ eadeꝫ q̃ diuinit⁹ cognouit prudẽter occultare ſci‑ uit· vt cõmuni fratꝝ ꝯuerſationi ſingula‑ ritatẽ nõ oſtendit· ꝫ ſolatioſus ꝛ ꝯſolatiu⁹ cũctis extitit. Rurſum igitur deuotiſſime ſupplicam⁹ dei ꝛ ſuę genitricis amatoꝛib⁹· quaten⁹ vt optant ĩ cęlis ſancti ſe in ꝑno‑ tato deuote exerceãt roſario· ꝛ alios doce‑ ant· atq; diuulgent hoĩb⁹ tam litteratis q̃ꝫ laicis lingua latina atq; vulgari· vt tanto laus dei et gaudiũ ſanctoꝝ creſcat· quãto plus illis hꝫ placet ſi diffuſius fuerit deuotis intimatũ hominibꝫ.

¶ Explicit ꝓmptuarium diſcipuli de miraculis beatę Marię virginis.

Incipit tabula ꝑmptuarii diſci-
puli de miraculisglorioſe virgi-
nis marie.
MAria ſubuenit impera-
trici ĩ maximis ãguſtijs. Ex.i.
Maria mulieri ꝑgnãti ſſbue-
nit. Exemplū.ij.
Maria ſubuenit vxori militis quę ſenſuʒ
ꝑdidit. Exemplū.iij.
Maria liberauit monachū ebrioſuʒ a po-
teſtate demonū. Exẽplum.iiij.
Latro quidaʒ ieiunauit vigilias marię et
nõ potuit mori ſine ſacramẽto. Exem.v.
Maria viſitauit frẽs laborãtes. Exẽ.vi.
Eccliam fabricare placet marię. Exẽ.vij.
Maria ſuſtentauit mūdū. Exemplū.viij
Maria placat iram filij ſui. Exemplū.ix.
Multitudo populi aliqñ punit̃ ꝑpter de-
lictum vnius. Exem.x.
Imago beatę virginis ſudauit. Exem.xi
Salubre ẽ honorare quīcꝫ dolores bea-
te virginis. Exem.xij
Septẽ gaudia beatę virginis. Exem.xiij.
Maria liberauit filiū cuiuſdaʒ mulieris a
captiuitate. Exem.xiiij.
Maria liberauit puellaʒ paruulã a lupo
Maria ſeruauit puerꝝ ab (Exempluʒ.xv.
igne illęſum Exemplū.xvi.
Paruul⁹ q̃daʒ chriſto puero panẽ dedit
ꝛ poſt triduū obijt. Exem.xvij.
Maria virgo ꝑſeruauit puerū iudeĩ ĩ for-
nace. Exempluʒ.xviij.
Maria ꝟgo caſtiſſima ſuccurrebat iudeę
ĩ partu. Exem.xix.
In epm ẽ elect⁹ q̃dã ex iuſſu marię. Ex.xx
Maria reſeruauit famulos ſuos ĩ bono-
re debito. Exemplū.xxi.
Duę ſorores quę fuerūt falſe diffamate.
Exemplū.xxij.
Maria liberauit mulierem innocentem a
morte. Exempluʒ.xxiij.
Maria liberauit abbatiſſam ab infamia.
Exemplum.xxiiij.
Maria reſeruauit apoſtatricem ĩ honore.
Maria liberauit mulierẽ (Exemplū.xxv.
ab adulterio Exem.xxvi.
Maria liberauit adoleſcentẽ a tẽptatiõe
honeſte mulieris. Exemplū.xxvij.
Maria ſuccurrit homini in extremis. Ex-
emplū.xxviij.
Maria in extremis liberauit quendã ab-
batem a damnatione. Exemplum.xxix.
Heretici exciderūt ſacerdoti linguã ꝛ ma-
ria ſibi reſtituit. Exempluʒ.xxx.
Maria in ꝑſentia hereticorū illuminauit
cecū. Exem.xxxi.
Maria clerico linguã ꝛ faciẽ reintegrauit
Exem.xxxij.
Maria iohanni damaſceno reſtituit ma-
num abſciſam. Exem.xxxiij.
Maledicū a deo plagatū. maria ſanauit.
Exemplum.xxxiiij.
Maria ꝛ ſanct⁹ hypolit⁹ ſanauerūt quẽ-
dam maledicū. Exem.xxxv.
Plaga eoꝝ q̃ occiderūt hoĩeʒ ĩ ecclia ſan-
ctę marię virginis. Exemplum.xxxvi
Monialis lęſit ſibi tibiam et beata virgo
maria eam ſanauit. Exemplū.xxxvij.
Itẽ iuuenis quidã ꝯſumpſit patrimoniū
ꝛ maria ſibi ſubuenit. Exemplū.xxxviij.
Maria etiã poteſt ſubuenire homini ĩ pe-
riculo maris. Exemplū.xxxix.
Quidã ꝑ reſponſoriū: Fęlix nãcꝫ liberati
ſunt de ꝑiculo mortis. Exempluʒ.xl.
Incarcerati debẽt ĩuocare beatã virgineʒ
mariã. Exem.xli.
Theophilus q̃ negauit fidẽ. ꝛ virginẽ ma-
riã. ꝛ beata virgo ei ſubuenit. Exem.xlij
Maria ſubuenit peccatori in extrema ne-
ceſſitate. Exem.xliij.
Maria liberauit lictorem a damnatione
Exemplum.xliiij.
Maria virgo ſubuenit latroni ĩ extremis
Maria virgo recõciliauit (Exemplū.xlv.
chriſto monachū. Exem.xlvi.
Maria virgo ſubuenit ancillę q̃ peccauit
cum milite. Exem.xlvij.
Maria ſubuenit adulterę. Exem.xlviij.
Quidã accendit vnaʒ candelã in honore
beatę marię virginis. Exemplū.xlix.
Gutta ſanguinis chriſti ꝑpõderat oĩa
peccata mūdi. Exem.l.
Ruſticū liberauit maria a damnatione.
Exemplū.li.
Quidã ieiunauit ꝛ non potuit mori ſine
ꝯfeſſione. Exem.lij.

Tabula

Fur decapitatꝰ nõ potuit mori ſine ſacris
Raptoꝛ decapitatꝰ nõ /Exemplū·liij·
potuit moꝛi ſine ſacris. Exemplũ·liiij·
Quidã ieiunauit q̃ttuoꝛ vigilias Marię.
In extremis debemꝰ nos /Exemplū·lv·
cõmẽdare beatę ꝟgini Marię. Exẽ·lvi·
Quotidie debemꝰ ſalutare btã ꝟginem
Mariam. Exemplũ·lvij·
Maria ⁊ btũs Petrꝰ liberauerũt mona/
chũ a damnatiõe. Exemplũ·lviij·
Hoꝛę beatę ꝟginis deuote ſunt dicendę.
Quid oꝛãdũ ſit in extre/ /Exemplū·lix
mis. Exemplum·lx·
Maria liberauit aĩã de poꝛtis inferni. Ex/
emplum·lxi·
Moꝛs diuitis viri ⁊ moꝛs paupcule viduę
Militẽ in toꝛneamẽtis oc/ /Exemplũ·lxij·
ciſum iuſſit Maria ſepeliri in cęmiterio.
Exemplum·lxiij·
Clericũ iuſſit beata virgo ſepeliri in cęmi/
Diaconũ litigioſum iuſſit /terio. Ex·lxiiij
beata ꝟgo ſepeliri ĩ cęmiterio. Exẽ·lxv·
Scholarẽ a iudęis occiſũ reſuſcitauit Ma
Maria liberauit monia /ria. Exẽplũ·lxvi
lem a purgatoꝛio. Exemplum·lxvij·
Maria liberauit mulierẽ a damnatiõe q̃
ſcienẽ obticuit pctm̃ in ꝯfeſſiõe. Ex·lxviij
Diabolus nõ potuit militẽ ſtrangulare qꝛ
q̊tidie ſalutauit virginẽ Mariã. Ex·lxix
Quidã cũ centũ aue Maria fecit crinale
glorioſę ꝟgini Marię. Exemplũ·lxx.
Maria liberauit clericũ a dãnatiõe. Exẽ/
Nomẽ Marię eſt multũ dul (plũ·lxxi·
ce in oꝛe. Exemplum·lxxij·
Maria liberauit peccatricẽ a damnatiõe.
Exemplum·lxxiij·
Demones nomẽ Marię audire nõ poſſũt.
Aue Maria fugat de/ (Exemplũ·lxxiiij
mones. Exemplum·lxxv·
Nomini Marię debemus flectere genua.
Exemplum·lxxvi·
Per nomẽ Marię vincitᷣ diabolus. Exẽ/
Pulcritudo virginis (plum·lxxvij·
Marię. Exemplum·lxxviij·
Quidã vidit pulcritudinẽ Marię ⁊ ꝑdi/
dit vnũ oculũ. Exemplum·lxxix·
Quidã vidit pulcritudinẽ Marię ⁊ ſtatĩ
euolauit ad cęlum. Exemplum·lxxx·
Imaginẽ beatę ꝟginis dehoneſtãtes miſe
Sarraceni nõ poterãt (re obierũt. Ex·lxxxi
mutilare imaginẽ beatę ꝟgĩs. Ex·lxxxij·
Beata ꝟgo liberauit ciuitatem obſeſſam.
Pictoꝛem ſuſtẽtauit Maria (Ex·lxxxiij
ne caderet. Exemplum·lxxxiiij·
Imago Marię in igne illęſa permanſit.
Exemplum·lxxxv·
De imagine beatę ꝟginis quã ſctũs Lu/
De Salue regina ⁊ (cas fecĩ. Exẽ·lxxxvi·
ꝓceſſione poſt cõpletoꝛiũ. Exẽplũ·lxxxvij
Auicula attulit Salue regĩa. Ex·lxxxviij·
Populus ꝯſueuit ꝯcurrere ad Salue re/
Salue regina valet (gina. Exem·lxxxix·
contra tonitrua. Exemplum·xc·
Mulieres ꝑturiẽtes debent dicere Salue
regina. Exemplum·xci·
Salue regĩa valet hoĩ in extremis. Ex·xcij
Officiũ Salue ſancta parens q̃re dicẽdũ
eſt poſt diei officiũ. Exemplum·xciij·
Sacerdos q̇dã nõ ſciuit aliã miſſam niſi
de beata ꝟgine Maria. Exemplũ·xciiij·
Itẽ de die dñico. Exemplum·xcv·
Quõ btã ꝟgo Maria iuuat hoĩez in vita
Quõ beata ꝟgo ſubuenit (Exẽplũ·xcvi
hoĩ in moꝛte· ⁊ q̃re merito ſabbatinis die
bus ꝟgo glorioſa a q̈libet hoĩe eſt hono/
randa. Exemplum·xcvij·
Maria ſubuenit homini q̃nqꝫ etiam poſt
moꝛtem. Exemplum·xcviij·
Item aliud exẽplũ de beata virgine Ma/
ria in quo cognoſcere poteris quõ pecca/
toꝛes ⁊ mali hoĩes cõuertunẽ ⁊ boni erũt
ꝑ merita glorioſę ꝟgĩs Marię. Ex·xcix·
Q̃ magna ſalus ⁊ gratia latuit in roſario
dñę nrę Marię. Exemplum·c·

¶ Finit opus perutile ſimplicibꝰ curã animarũ gerentibus· per venerabilẽ ⁊ deuotũ Johannem herolt ſancti Dñici ſectatorẽ ꝓfeſſum· de tpe ⁊ de ſanctis cũ ꝓmptuario exemploꝝ atqꝫ tabulis ſuis collectũ· Diſcipulus nũcupatum. Impreſſum Baſileę Anno a chriſti natali Octuageſimoſecũdo· ſupra milleſimũ quaterqꝫ centeſimũ.
Laus deo

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF